

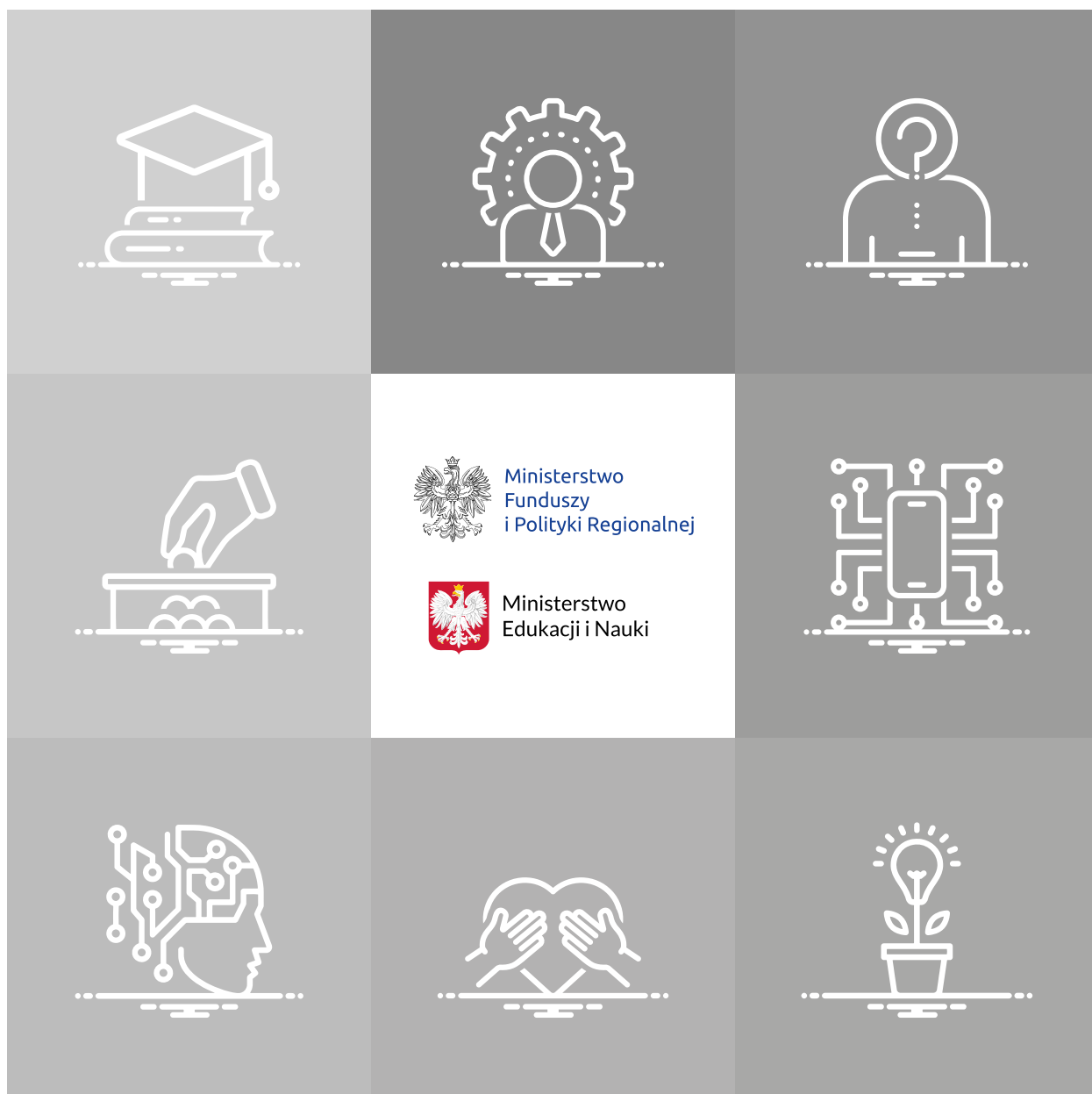
Katalog dobrych praktyk

społecznej odpowiedzialności
uczelni w dobie pandemii COVID-19

Katalog dobrych praktyk

społecznej odpowiedzialności
uczelni w dobie pandemii COVID-19

Spis treści

Słowo wstępne Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej	5
Słowo wstępne Ministra Edukacji i Nauki	7

CZĘŚĆ I

Wprowadzenie do tematyki społecznej odpowiedzialności uczelni i działań Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni.....	9
---	---

CZĘŚĆ II

Scenariusze rozwoju uczelni po okresie pandemii COVID-19	14
2.1 Społeczna odpowiedzialność uczelni po pandemii dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie.....	14
2.2 Pandemia COVID-19 jako szansa na rozwój i wzmocnienie społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych w Polsce dr hab. Krystyna Nizioł, prof US, Uniwersytet Szczeciński	16
2.3 Społeczna odpowiedzialność uczelni – lekcje do odrobienia w rzeczywistości (post)pandemicznej dr Agata Rudnicka, Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania pełnomocnik rektora ds. społecznej odpowiedzialności uczelni UŁ	18
2.4 Uczelnie i ich odpowiedzialność za społeczeństwo po pandemii dr Michał Peno, Uniwersytet Szczeciński	20
2.5 Przyszłość społecznej odpowiedzialności uczelni po pandemii: czy wszystkie uczelnie są otwarte na zmiany? dr Inna Khovrak, Krzemieńczucki Narodowy Uniwersytet im. Mychajła Ostrogradskiego.....	24
2.6 Nauka a klimat Kamil Wyszowski, Prezes i Przedstawiciel Rady Programowej UN Global Compact Network Poland...	26

CZĘŚĆ III

Katalog dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności uczelni dr hab. Barbara Pawłowska, prof. UG, Uniwersytet Gdański, mgr Marta Górka, FOB, dr Ewa Jastrzębska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, dr Joanna Morawska-Jancelewicz, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dr hab. Monika Przybysz, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, dr Agata Rudnicka, Uniwersytet Łódzki	29
Wprowadzenie	31
Wsparcie sprzętowe i środki ochrony	34
Działania naukowe	58
Wsparcie psychologiczne	74
Działania edukacyjne	88
Wolontariat	102
Pomoc materialna	114
Działania komunikacyjno-informacyjne	122
Inne działania	130
 Indeks uczelni według klasyfikacji dobrych praktyk z numerami stron, na których znajdują się opisy praktyk z danej uczelni	134

Data publikacji: 2021

Podmiot publikujący: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Korekta językowa: Aneta Wieczorek

Skład graficzny: Agata Sobiepańska

Słowo wstępne

Rok 2020 na zawsze pozostanie wyjątkowy dla Polski i całego świata. Epidemia COVID-19 wymusiła na wszystkich grupach społecznych i podmiotach rynkowych zmiany w podejściu do codziennego funkcjonowania. W sposób szczególnie „dotknięta” została społeczność akademicka. Nie tylko kwestie związane z organizacją nauczania czy funkcjonowaniem uczelni stanowiły wyzwanie dla władz akademickich, ale przede wszystkim określenie pozycji i roli uczelni w całościowym systemie walki z rozprzestrzenianiem się epidemii w kraju. Dostrzegamy nieoceniony wkład instytutów badawczych w prace na potrzeby wynalezienia szczepionki i innych rozwiązań pozwalających na skuteczną walkę z wirusem. Warto podkreślić jest również zaangażowanie uczelni w budowanie solidarności społecznej i społecznej odpowiedzialności za bezpieczeństwo i zdrowie Polaków.

Doceniamy i dziękujemy za te działania. Wyrażamy nadzieję, że podejście do zarządzania uczelniami i budowania dialogu z jej interesariuszami będzie rozwijane w duchu społecznej odpowiedzialności uczelni. Będzie to sprzyjać podniesieniu efektywności działalności uczelni, co ma kluczowe znaczenie z punktu widzenia wyzwań, przed którymi stoi szkolnictwo wyższe, a które wynikają z przemian społecznych, ekonomicznych i demograficznych. Istotne jest bowiem zwiększenie innowacyjności podejmowanych działań oraz włączenie polskich uczelni do globalnych projektów rozwojowych. Znaczenie ma tworzenie relacji z otoczeniem i elastyczność w dostosowywaniu do potrzeb interesariuszy. To duża odpowiedzialność.

Administracja rządowa ma w tym procesie kluczową rolę. Oprócz wdrażania mądrych, dostosowanych do dynamicznie zmieniającego się rynku regulacji dydaktyki dostrzegamy potrzebę wsparcia procesów zarządczych i organizacyjnych uczelni. Dlatego wiele działań w nowej perspektywie finansowej (na lata 2021–2027) ukierunkowanych będzie właśnie na wzmocnienie konkurencyjności uczelni. Planujemy wzmocnić interwencję w takich obszarach, jak: mobilność zagraniczna studentów i naukowców, umiędzynarodowienie studiów czy zwiększenie skali udziału polskich uczelni w międzynarodowych konkursach. Istotne pozostaną: wsparcie kształcenia praktycznego (zwłaszcza dualnego), umożliwiające przygotowanie wysoko wykwalifikowanych specjalistów, wnoszących znaczący wkład w rozwój gospodarki, oraz działania na rzecz upowszechniania uczenia się przez całe życie. Priorytetem będzie również zwiększenie efektywności współpracy szkół wyższych z przedsiębiorcami, lepsze dopasowanie badań naukowych do realnych potrzeb rynku, upowszechnianie i popularyzacja wyników badań oraz ich wdrażanie, w tym komercjalizacja.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej realizuje ważny dla Rządu program „Dostępność Plus”, dlatego w kolejnych latach na polskich uczelniach będziemy poprawiać również warunki kształcenia uczniów i studentów z niepełnosprawnościami. Aby ta grupa studentów otrzymała prawdziwie równe szanse, konieczne jest nie tylko stworzenie warunków architektonicznych czy komunikacyjnych, ale także zmiana świadomości i podejścia społeczności akademickiej oraz rozwijanie misji uczelni w duchu społecznej odpowiedzialności.

Są to zagadnienia, które wspólnie ze środowiskiem akademickim podejmujemy w pracach Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Grupa ta przygotowała dla Państwa niniejszą publikację. Działa ona przy Zespole ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, któremu mam przyjemność przewodniczyć, dlatego wszystkim autorom i uczelniom, które przekazały informacje na temat prowadzonych w okresie pandemii działań, dziękuję i składam wyrazy głębokiego uznania za prawdziwie obywatelską postawę w tym trudnym dla nas wszystkich czasie. Członkom Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni dziękuję za zaangażowanie i ogrom pracy w kontynuację procesu rozwijania na polskich uczelniach ducha społecznej odpowiedzialności.

Tadeusz Kościński

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej

Słowo wstępne

Pandemia COVID-19, spowodowana rozprzestrzenianiem się koronawirusa SARS-CoV-2, radykalnie zmieniła otaczającą nas rzeczywistość. Według nowych reguł zostało zorganizowanych wiele dziedzin życia gospodarczego oraz społecznego. Istotne zmiany nastąpiły także w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego.

Dla dalszego rozwoju tych dziedzin oraz ograniczania negatywnych skutków rozprzestrzeniania się pandemii potrzebne są wspólne i odpowiedzialne działania. Kluczem do wyjścia z obecnego kryzysu jest idea społecznej odpowiedzialności. Wszystkie podmioty z obszaru szkolnictwa wyższego i nauki w Polsce, realizując działania nakierowane na zapobieganie rozprzestrzeniania się pandemii COVID-19, powinny wykazać się solidarnością oraz jak największą otwartością zarówno na interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych.

W walce z negatywnymi skutkami pandemii najważniejsze jest dla nas dobro oraz bezpieczeństwo studentów, doktorantów, naukowców, wykładowców, pracowników uczelni, pracowników instytutów naukowych, a także wszystkich osób związanych ze środowiskiem akademickim w naszym kraju. Dlatego też na przestrzeni kilku ostatnich miesięcy podjęliśmy szereg działań, które przyczyniły się do ustabilizowania i poprawy sytuacji w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki. Skierowaliśmy dodatkowe środki na badania i wdrożenia, które mają przeciwdziałać pandemii. Podjęliśmy również działania legislacyjne, odpowiadające na najpilniejsze potrzeby funkcjonowania systemu nauki. Powołaliśmy także zespół ds. koordynacji działań w systemie szkolnictwa wyższego i nauki w związku z zagrożeniem wystąpienia COVID-19. Przygotowaliśmy szereg wytycznych oraz usprawnień, których celem było wsparcie zarówno studentów, jak i uczelni w okresie epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Ważnym elementem walki z pandemią było również prowadzenie skutecznych działań informacyjnych, w szczególności przekazywanie rzetelnych informacji na temat koronawirusa oraz obalanie związanych z nim tzw. *fake newsów*.

Mamy nadzieję, że *Katalog dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności uczelni w dobie COVID-19* będzie kolejnym elementem wsparcia. Chcielibyśmy, aby publikacja przyczyniła się do popularyzacji pozytywnych działań. Mamy również nadzieję, że ten materiał pozwoli czerpać z najlepszych wzorców oraz wzmocni współpracę pomiędzy uczelniami.

Pragnę serdecznie podziękować osobom zaangażowanym w przygotowanie katalogu, przedstawicielom wszystkich instytucji aktywnie uczestniczących w pracach Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni oraz samym uczelniom, które w dobie pandemii wykazują się wielką odpowiedzialnością, skutecznie realizując swoją misję.

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

Część I

Wprowadzenie do tematyki społecznej odpowiedzialności uczelni i działań Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

Społeczna odpowiedzialność uczelni nie jest terminem nowym. Od lat bowiem szkolnictwo wyższe realizuje nie tylko misję edukacyjną związaną z wyposażaniem młodych pokoleń w kompetencje niezbędne do rozwoju zawodowego, ale również misję społeczną, kształtując postawy i wartości młodych ludzi w duchu społecznej solidarności i odpowiedzialności.

Instytucje szkolnictwa wyższego w Polsce – uniwersytety, uczelnie i szkoły wyższe – coraz wyraźniej dostrzegają dualizm swojej misji. Obserwując rozwój polskich uczelni na przestrzeni lat, widzimy, że coraz częściej poszerzają swoją ofertę i działania edukacyjne o współpracę z innymi interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi uczelni. Dostrzegamy jednak wiele luk systemowych związanych z niejednorodnym rozumieniem terminu społecznej odpowiedzialności uczelni.

To skłoniło nas do zainicjowania współpracy środowiska akademickiego z przedstawicielami administracji szczebla centralnego, której celem jest upowszechnianie idei społecznej odpowiedzialności uczelni oraz praktyk polskich uczelni w tym zakresie. Dialog prowadzimy w ramach prac Grupy Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni działającej przy Zespole ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności Przedsiębiorstw, którego pracom przewodniczy Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej – Tadeusz Kościński.

W swoich działaniach skupiamy się na integracji środowiska akademickiego wokół kwestii budowania misji uczelni w duchu społecznej odpowiedzialności. Na potrzeby upowszechniania tego trendu realizujemy szereg projektów edukacyjnych, organizujemy konferencje, webinaria, przygotowujemy publikacje i inne materiały informacyjne dla akademików i innych przedstawicieli szkolnictwa wyższego w celu szerzenia wiedzy na temat istoty społecznej odpowiedzialności uczelni w zmieniającym się otoczeniu społeczno-gospodarczym i wymagań rynkowych.

Kluczowym projektem Grupy jest inicjatywa wypracowana w 2017 r., czyli Deklaracja Społecznej Odpowiedzialności Uczelni. Deklaracja jest dobrowolnym zaangażowaniem się uczelni w promowanie idei zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności.

Deklaracja składa się z 12 zasad, które w sposób kompleksowy odnoszą się do wszystkich obszarów działalności uczelni, biorąc pod uwagę zarówno realizację jej misji edukacyjnej i naukowej oraz uwzględnianie w tym zakresie trendów zrównoważonego rozwoju i zasad społecznej odpowiedzialności, jak również organizację wewnętrzną ośrodków akademickich i naukowych, aż po budowanie relacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi uczelni. Wdrażana całościowo kształtuje system zarządzania uczelnią w oparciu o standardy etyczne, poszanowanie środowiska naturalnego i dialog z interesariuszami.

Deklaracja jest inicjatywą oddolną. Została wypracowana przez środowisko akademickie dla środowiska akademickiego, co wynika z dostrzeżenia potrzeby większego aktywnego zaangażowania się polskich uczelni i szkół wyższych w transformację społeczno-gospodarczą w kierunku zrównoważonego rozwoju. Wprowadzenie bowiem elementów odpowiedzialności społecznej i środowiskowej w programach edukacyjnych, a przy tym poszanowanie dla tych zasad w rozwiązaniach zarządczych i organizacyjnych w spójny sposób oddziałuje na proces kształtowania postaw i wartości młodego pokolenia. Ośrodki akademickie stają się centrum tworzenia i rozwijania nowych idei służących dalszemu postępowi cywilizacyjnemu.

Celem Deklaracji jest budowanie szerokiej świadomości społecznej odnośnie do roli uczelni w kształtowaniu warunków do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju. Wdrażanie zobowiązań deklaracji wpływa na skuteczniejsze dopasowanie oferty edukacyjnej dla studentów do aktualnych wyzwań gospodarczych, w tym rynku pracy oraz włączeniu do przedmiotów nauczania tematów związanych z etyką biznesu, społeczną odpowiedzialnością, wpływem środowiskowym czy współpracą z otoczeniem.

Realizacja postanowień Deklaracji wzmacnia również zdolności organizacyjne i zarządcze uczelni poprzez bardziej efektywne gospodarowanie zasobami i większą skłonność do współpracy ze środowiskiem zewnętrznym, w tym przedsiębiorcami.

Deklaracja skierowana jest do wszystkich uczelni publicznych i prywatnych oferujących edukację zarówno na kierunkach humanistycznych, jak i ekonomicznych, technicznych czy medycznych. Kluczowa jest wola uczelni do realizacji misji edukacyjnej i wychowawczej w duchu nowoczesnej edukacji globalnej uwzględniającej trendy związane ze zrównoważonym rozwojem i społeczną odpowiedzialnością.

Treść Deklaracji:

Szczególna rola uczelni, jako miejsca tworzenia i przekazywania wiedzy o otaczającej nas rzeczywistości, zobowiązuje je do uwzględniania i stosowania zasad społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach działalności oraz upowszechniania tych zasad wśród interesariuszy.

Mając na uwadze dobro szkolnictwa wyższego w Polsce, świadomi swojej roli w realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, zapewnianiu wysokiej jakości badań i edukacji oraz dbaniu o wszechstronny rozwój społeczności akademickiej, zobowiązujemy się:

1. Pielęgnować wartości akademickie zapisane m.in. w Kodeksie Etyki Pracownika Naukowego, w szczególności sumienność, obiektywizm, niezależność, otwartość i przejrzystość.
2. Kształtować społeczne i obywatelskie postawy przyszłych elit sprzyjające budowaniu wspólnoty, kreatywności, otwartości oraz komunikacji, a także wrażliwości społecznej i kultury pracy.
3. Upowszechniać ideę równości, różnorodności, tolerancji oraz respektować i chronić prawa człowieka w odniesieniu do całej społeczności akademickiej i jej otoczenia.
4. Poszerzać programy nauczania o zagadnienia z zakresu etyki i społecznej odpowiedzialności biznesu, zrównoważonego rozwoju i innowacji społecznych.
5. Realizować projekty wdrażające zasady społecznej odpowiedzialności, w szczególności dotyczące zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, wolontariatu pracowniczego, promocji zasad etyki, współpracy międzysektorowej, marketingu społecznie zaangażowanego.
6. Podejmować badania naukowe i prace wdrożeniowe, które w ramach partnerstwa z innymi ośrodkami akademickimi z całego świata, sektorem przedsiębiorstw, administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi przyczynić się mogą do rozwiązywania istotnych problemów społecznych.
7. Rozwijać współpracę międzyuczelnianą, krajową i międzynarodową, umożliwiającą adaptację i wzmacnianie najlepszych praktyk w zakresie społecznej odpowiedzialności uczelni.
8. Dbać o ład organizacyjny uczelni, opierając zarządzanie uczelnią na fundamentach społecznej odpowiedzialności, zarówno w dokumentach strategicznych, jak i wynikających z nich działaniach służących wszechstronnemu rozwojowi społeczności akademickiej i skutecznej realizacji misji uczelni.
9. Zapewniać przejrzystość prowadzonej przez uczelnię działalności poprzez m.in. mierzenie rezultatów, promowanie i upowszechnianie dorobku oraz wskazanie osoby lub zespołu koordynującego te działania.
10. Prowadzić działalność w taki sposób, by minimalizować negatywny wpływ aktywności realizowanych przez społeczność akademicką oraz jej interesariuszy na środowisko przyrodnicze we wszelkich jego wymiarach.
11. Prowadzić dialog z interesariuszami na temat priorytetów polityki społecznej odpowiedzialności uczelni oraz informować o jej rezultatach.
12. Kierować się zasadami etyki i odpowiedzialności w procesie nauczania i prowadzenia badań naukowych dla zapewniania interesariuszom optymalnych warunków do korzystania z wiedzy, kapitału intelektualnego i dorobku uczelni.

Sygnatariusze Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

Lp.	Sygnatariusze z 2017 r.	Lp.	Sygnatariusze z 2019 r.
1	Akademia Leona Koźmińskiego	1	Akademia Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie
2	Akademia Techniczno-Humanistyczna w Bielsku-Białej	2	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
3	Akademia WSB	3	Akademia Muzyczna im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy
4	Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie	4	Akademia Polonijna w Częstochowie
5	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Witelona w Legnicy	5	Akademia Wychowania Fizycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu
6	Politechnika Gdańska	6	Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku
7	Politechnika Łódzka	7	Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu
8	Politechnika Wrocławska	8	Collegium Civitas w Warszawie
9	Powiślańska Szkoła Wyższa w Kwidzynie	9	Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu
10	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	10	Gdański Uniwersytet Medyczny
11	Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji w Warszawie	11	Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach
12	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	12	Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku
13	Uniwersytet Gdański	13	Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej
14	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	14	Państwowa Uczelnia im. Stefana Batorego w Skierniewicach
15	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	15	Państwowa Uczelnia Zawodowa we Włocławku
16	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	16	Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu
17	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	17	Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu
18	Uniwersytet Łódzki	18	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie
19	Uniwersytet Rolniczy im. Hugo Kołłątaja w Krakowie	19	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu
20	Uniwersytet Śląski	20	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Ciechanowie
21	Uniwersytet Wrocławski	21	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie
22	Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu	22	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie
23	Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie	23	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
		24	Politechnika Białostocka
		25	Politechnika Warszawska
		26	Politechnika Śląska
		27	Uniwersytet w Białymstoku
		28	Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula
		29	Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych
		30	Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
		31	Uczelnia Jana Wyżykowskiego w Polkowicach

		32	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
		33	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
		34	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
		35	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach
		36	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
		37	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie
		38	Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
		39	Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
		40	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu
		41	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
		42	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy
		43	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu
		44	Warszawski Uniwersytet Medyczny
		45	Uniwersytet w Białymstoku
		46	Uniwersytet Rzeszowski
		47	Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie
		48	Uniwersytet Warszawski
		49	Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku
		50	Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni
		51	Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu
		52	Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu
		53	Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy
		54	Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego „Apeiron” w Krakowie
		55	Wyższa Szkoła Planowania Strategicznego w Dąbrowie Górniczej
		56	Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
		57	Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach
		58	Wyższa Szkoła Ekologii i Zarządzania w Warszawie
		59	Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
		60	Zachodniopomorska Szkoła Biznesu w Szczecinie

Przystąpienie do inicjatywy ma charakter deklaracyjny. Deklarację może przyjąć każda uczelnia, o ile uzna zasady zapisane w Deklaracji jako spójne z misją i polityką rozwoju uczelni oraz zobowiąże się, że rzetelnie i odpowiedzialnie będzie realizować jej zapisy.

Działania podejmowane przez uczelnie mają charakter dobrowolny, jednakże Grupa Robocza rozpoczęła proces opracowania zestawu wskaźników do monitorowania postępów z realizacji Deklaracji przez jej sygnatariuszy. Wyniki prac i wdrożenie mechanizmu monitoringu przewidziane zostały na 2021 r.

Rozszerzanie Deklaracji o nowych partnerów następuje w ramach konferencji na temat społecznej odpowiedzialności uczelni organizowanych przez Grupę Roboczą. Podpis pod Deklaracją składają przedstawiciele władz uczelni w randze rektora, prorektora, dając jednocześnie wyraz najwyższego uznania dla idei społecznej odpowiedzialności. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do kontaktu:

**Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej**

Biuro Ministra

Sekretariat Zespołu ds. Zrównoważonego
Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności
Przedsiębiorstw

sekretarz Dominika Wierzbowska, naczelnik
Wydziału CSR i współpracy z organizacjami
pozarządowymi

e-mail: sou@mfi.gov.pl
dominika.wierzbowska@mfi.gov.pl

tel. +48 660 756 006
+48 22 273 86 04

Szkoła Główna Handlowa

Rektorat

dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH
rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie
koordynator Grupy Roboczej
ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni

e-mail: pwacho@sggw.edu.pl

tel. + 48 22 849 48 95

Część II

Scenariusze rozwoju uczelni po okresie pandemii COVID-19

Wybuch pandemii COVID-19 w Polsce spowodował silną reakcję rządu na rzecz przeciwdziałania rozprzestrzenieniu się koronawirusa. W istotny sposób wpłynęło to na działalność uczelni i szkół wyższych oraz na funkcjonowanie społeczności akademickiej. Potrzeba dostosowania do nauczania zdalnego z dnia na dzień wymusiła przeorganizowanie działalności szkół wyższych. Przez kilka miesięcy nauczania zdalnego pojawiło się szereg wyzwań. Miały one nie tylko związek z potrzebą zapewnienia możliwości technologicznych oraz kompetencji zarówno dla wykładowców, jak i studentów po to, by efektywnie prowadzić i uczestniczyć w zajęciach. Pojawiły się także wyzwania związane z zarządzaniem różnorodnością społeczności akademickiej, odpowiadaniem na potrzeby osób starszych, studentów zagranicznych, studentów czy pracowników uczelni w trudnej sytuacji życiowej. Pokazało to, jak ważne dla wielu interesariuszy jest odpowiedzialne zarządzanie uczelnią. W Grupie Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni rozpoczęliśmy cykl debat na temat spodziewanych kierunków zmian organizacji uczelni po ustaniu okresu pandemii. Zaprosiliśmy do rozmów członków Grupy Roboczej.

Poniżej przedstawiamy Państwu scenariusze rozwoju uczelni po ustaniu pandemii, które otrzymaliśmy od członków Grupy Roboczej. Każdy ze scenariuszy stanowi autorski artykuł, zatem użyte sformułowania i styl przekazu wynikają z indywidualnego podejścia autorów artykułów do opisywanej problematyki.

2.1. Społeczna odpowiedzialność uczelni po pandemii

dr hab. Piotr Wachowiak, prof. SGH, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Pandemia związana z koronawirusem COVID-19 zmieniła świat. Od marca 2020 r. żyjemy w warunkach niepewności, które są o wiele gorsze niż warunki ryzyka, w których można określić prawdopodobieństwo wystąpienia pewnych zjawisk. Obecnie nie jesteśmy w stanie przewidzieć, jak długo potrwa pandemia, jaki będzie miała wpływ na zdrowie społeczeństwa, w jaki sposób będzie funkcjonowała gospodarka po pandemii. Pandemia wywarła istotny wpływ na wszystkie obszary życia społecznego i gospodarczego. Na pytanie, kiedy wrócimy do sytuacji sprzed marca br., niestety należy odpowiedzieć: „nigdy”. Przez długi okres gospodarka będzie wracała do równowagi (nie wiadomo, ile czasu). Duże znaczenie będzie miało efektywne gospodarowanie zasobami w taki sposób, aby mogły być wykorzystywane przez przyszłe pokolenia (przekonaliśmy się o tym w okresie pandemii). Zaobserwowano, że w czasie pandemii radzą sobie lepiej te przedsiębiorstwa, które swoich pracowników dotychczas traktowały jak kapitał. Dzięki zaangażowaniu pracowników mogą lepiej odpowiadać na wyzwania związane

z sytuacją kryzysową. Coraz więcej osób, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej, będzie potrzebowało długookresowej pomocy. Będzie im bardzo trudno odnaleźć się w nowej rzeczywistości. Troska o zdrowie będzie coraz bardziej cenioną wartością wśród społeczeństwa. Pandemia pokazała również, jak cenna jest rodzina i grono znajomych, dzięki którym osoby nie są same i mogą liczyć na pomoc. Obecna sytuacja uświadomiła także, jak ważne są inne relacje międzyludzkie, szczególnie te w przedsiębiorstwach i organizacjach.

W związku z powyższym przed uczelniami wyższymi stoją poważne wyzwania dotyczące społecznej odpowiedzialności. Uczelnie w większym stopniu muszą być odpowiedzialne społecznie i przestrzegać zasad zawartych w deklaracji społecznej odpowiedzialności uczelni, które kilka lat temu zostały wypracowane wspólnie przez uczelnie i nadal są bardzo aktualne. Szczególną rolę przypisuję uczelni w tworzeniu i przekazywaniu wiedzy związanej ze społeczną odpowiedzialnością. Jest to rola, która według mnie obecnie

jest bardzo istotna. Muszą one podejmować działania związane z prowadzeniem badań w tym zakresie oraz edukowaniem społeczeństwa. Uczelnie powinny bardziej angażować się w życie społeczne i środowiskowe oraz lepiej realizować swoją misję społeczną.

W obecnej sytuacji staje się bardzo ważne pielęgnowanie wartości akademickich, które okazały się szczególnie istotne w okresie pandemii. Do nich zaliczam przede wszystkim profesjonalizm, współpracę i szacunek. Przez profesjonalizm rozumiem oparte na ciągłym rozwoju, wysokiej jakości odpowiedzialne działanie we wszystkich obszarach funkcjonowania uczelni. Należy podkreślić dążenie do wysokiego poziomu badań, nauczania i sprawności administracji. Współpraca to budowanie dobrych relacji opartych na zaufaniu i wzajemnym wsparciu. Pracownicy, studenci, doktoranci powinni tworzyć wspólnotę. Ważną kwestią jest wspieranie się w wykonywaniu zadań i służenie pomocą. Współpraca powinna się również przejawiać w budowaniu partnerskich relacji z otoczeniem. Szacunek jest to nic innego jak życzliwe, godne i równe traktowanie całej społeczności akademickiej i innych osób, przestrzeganie praw każdego człowieka i dbanie o równowagę między życiem zawodowym i życiem osobistym (w warunkach pracy zdalnej nabiera ona dużego znaczenia).

Należy mieć również na uwadze poszanowanie dla różnorodnej i wielokulturowej społeczności akademickiej. Z tego też względu należy szczególnie nacisk położyć na politykę równego traktowania i zasady zarządzania różnorodnością. Polityka i zasady powinny być wdrożone w każdej uczelni zgodnie z deklaracją społecznej odpowiedzialności uczelni, w której jest mowa o upowszechnianiu idei równości, różnorodności i tolerancji oraz respektowaniu i chronieniu praw człowieka w odniesieniu do całej społeczności akademickiej i jej otoczenia.

Ważnym wyzwaniem jest zmiana podejścia do pracowników. Osoby pełniące funkcje kierownicze powinny w szczególności pełnić istotną rolę łącznika, polegającą na utrzymywaniu dobrych relacji międzyludzkich w zespołach pracowniczych. Dużego znaczenia nabiera budowanie relacji partnerskich opartych na zaufaniu. Pracownicy oczekują większego zainteresowania się nimi poprzez częsty kontakt oraz koncentrację uwagi na ich sytuacji nie tylko zawodowej. Jednym z podstawowych oczekiwań pracowników podczas pandemii wobec odpowiedzialnego pracodawcy jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego i większe zwracanie uwagi na zdrowie pracowników. Według mnie to oczekiwanie nie zmieni się po ustaniu pandemii.

Również pewne wyzwania są związane z innymi kluczowymi interesariuszami, do których oczywiście zaliczam studentów i doktorantów. Oczekują oni większego otwarcia na ich potrzeby wynikające z sytuacji pandemicznej. Niektórzy z nich potrzebują wsparcia finansowego związanego z trudną sytuacją materialną.

Ważne jest wsparcie techniczne związane ze zdalnym nauczaniem. Wiele osób nie może się przystosować do tej nowej sytuacji, oczekując pomocy psychologicznej. Uważam, że również po pandemii studenci i doktoranci będą oczekiwali większej troski uczelni o nich. W związku z prowadzeniem w okresie pandemii zajęć w sposób zdalny, ta grupa interesariuszy będzie dążyła do tego, aby uczelnie podnosiły poziom nauczania przez wykorzystywanie nowych technologii, co może się przyczynić do rozwoju współpracy międzynarodowej. Jedną z podstawowych wartości, która rozwinęła się od marca 2020 r., jest zachowanie wolności. Należy jednak pamiętać, że wolność zawsze wiąże się z odpowiedzialnością. W programach nauczania powinny znajdować się treści związane z etyką, prawem i społeczną odpowiedzialnością.

Jeżeli chodzi o społeczeństwo, przed wyższymi uczelniami staje szereg wyzwań. Do najważniejszych z nich zaliczam:

- kształtowanie postaw nacechowanych wrażliwością społeczną,
- zapewnienie dostępu do edukacji w obszarze społecznej odpowiedzialności poprzez organizowanie różnego typu nieodpłatnych zajęć,
- rozpowszechnianie idei społecznej odpowiedzialności poprzez organizowanie konferencji, seminariów,
- wspieranie społeczeństwa poprzez wdrażanie na uczelniach programu wolontariatu.

Uczelnie powinny wspierać projekty społeczne. Realizować programy dla społeczności lokalnej i młodzieży szkolnej. Ważna jest edukacja obywatelska realizowana m.in. przez organizowanie różnego typu debat. W działaniach na rzecz społeczeństwa powinny ściśle współpracować ze społecznościami lokalnymi, podmiotami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami biznesowymi, organizacjami non profit.

Uczelnie muszą dbać o zrównoważony rozwój, który w okresie pandemii nabrał szczególnego znaczenia. Odpowiedzialność ekologiczna powinna być widoczna w dydaktyce, nauce i funkcjonowaniu uczelni. W programach nauczania powinien być położony duży nacisk na zagadnienia związane z zrównoważonym rozwojem. Powinny one prowadzić działalność w taki sposób, aby zminimalizować negatywny wpływ na środowisko naturalne we wszystkich wymiarach.

Po okresie pandemii uczelnie wyższe będą musiały zwrócić większą uwagę na systematyczny dialog z kluczowymi interesariuszami. Dzięki temu będą jeszcze lepiej wiedziały, jakie są ich oczekiwania i w jaki sposób je uwzględnić w swojej działalności. Powinny dążyć do tego, aby ich działalność w obszarze społecznej odpowiedzialności była spójna. Przed wieloma uczelniami poważnym wyzwaniem jest opracowanie strategii społecznej odpowiedzialności, która powinna wynikać ze strategii rozwoju oraz określenia, w jaki sposób

będzie realizowana. Kolejnym celem jest poszerzenie programów nauczania o zagadnienia z zakresu etyki, społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju. Ważnym celem w działalności wyższych uczelni powinno być prowadzenie badań dotyczących społecznej odpowiedzialności w partnerstwie z innymi ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą, a także

z innymi podmiotami, takimi jak biznes, administracja rządowa i samorządowa, jak również z organizacjami pozarządowymi. Istotnym wyzwaniem jest także kształtowanie odpowiednich postaw w społeczeństwie związanych ze społeczną odpowiedzialnością, a także większe zaangażowanie na rzecz społeczeństwa oraz ochrony środowiska.

2.2. Pandemia COVID-19 jako szansa na rozwój i wzmocnienie społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych w Polsce

Dr hab. Krystyna Nizioł, prof. US, Uniwersytet Szczeciński

Uwagi wstępne

Pandemia COVID-19 spowodowała wiele konsekwencji społeczno-ekonomicznych związanych z wprowadzeniem zasad reżimu sanitarnego i społecznej izolacji. Skutki te dotknęły również uczelnie wyższe w Polsce, które w stosunkowo krótkim okresie zmuszone zostały do całkowitej modyfikacji swojego funkcjonowania, co w sferze dydaktycznej przybrało formę wyłącznie nauczania zdalnego, które będzie kontynuowane również w roku akademickim 2020/2021 w ramach łączenia tej formy kształcenia z nauczaniem w formie kontaktu bezpośredniego (tzw. nauczanie hybrydowe).

Tradycyjnie uczelnie wyższe są kojarzone z działalnością badawczo-dydaktyczną. W przypadku pandemii

również ta ich sfera działalności jest identyfikowana w pierwszej kolejności. Można się jednak zastanawiać, czy pandemia nie wpłynie na wzrost społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych (university social responsibility – USR), również w innych obszarach, które dotychczas nie były kojarzone z ich działalnością. W związku z tym, w niniejszym opracowaniu poddano analizie scenariusz, w którym jedną z konsekwencji pandemii COVID-19 jest rozwój i wzmocnienie społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych w Polsce, szczególnie w sferze oddziaływania na otoczenie społeczne w zakresie promowania określonych postaw społecznych, a także współdziałania ze społecznością lokalną.

1. Obszary aktywności uczelni wyższych związane ze społeczną odpowiedzialnością, które mogą ulec wzmocnieniu wskutek pandemii

W literaturze wskazuje się różne obszary aktywności uczelni wyższych, związane z ich społeczną odpowiedzialnością. Ogólnie można przyjąć, że społeczna odpowiedzialność uczelni przejawia się w ich społecznej misji w różnych wymiarach, m.in. organizacyjnym, edukacyjnym, naukowym i społecznym¹. Według innej, bardziej szczegółowej klasyfikacji są to takie wymiary,

jak: projekty zorientowane na studentów, współpraca z uczelniami wyższymi, innymi organizacjami, społecznością lokalną (także w ujęciu międzynarodowym), środowiskiem biznesowym czy też wymiar społeczno-kulturowy i ekologiczny². Z kolei, nawiązując do społecznej odpowiedzialności biznesu, w ramach USR można wyróżnić takie obszary, jak: ład organizacyjny,

¹ E.L. Ramos-Monge, X. Llinàs Audet, J. Barrena-Martínez, *Universities as Corporate Entities: The Role of Social Responsibility in Their Strategic Management*, <https://www.intechopen.com/books/corporate-governance-and-strategic-decision-making/universities-as-corporate-entities-the-role-of-social-responsibility-in-their-strategic-managemen> dostęp 17.07.2020 r.

² Ch. Shu-Hsiang, J. Nasongkhla, J.A. Donaldson, *University Social Responsibility (USR): Identifying an Ethical Foundation within Higher Education Institutions*, „The Turkish Online Journal of Educational Technology”, October 2015, vol. 14, issue 4, pp. 167.

prawa człowieka, praktyki pracownicze, środowisko naturalne, uczciwe praktyki rynkowe, sprawy studenckie, zaangażowanie i rozwój społeczny³. Można zatem uznać, że społeczna odpowiedzialność uczelni ma charakter wielowymiarowy i może przybierać różne formy oraz dotyczyć różnych sfer życia społeczno-kulturowego i gospodarczego, zarówno adresowane do studentów, pracowników, jak i otoczenia zewnętrznego uczelni (społeczności lokalnej). Pandemia może przyczynić się do wzmocnienia społecznej odpowiedzialności uczelni w obu tych obszarach. W przypadku studentów i pracowników uczelni może ona przybrać np. formę wsparcia finansowego (studenci) lub psychologicznego (studenci i pracownicy). Natomiast w odniesieniu do otoczenia zewnętrznego uczelni i społeczności lokalnej uczelnie wyższe mogą stać się ośrodkami, wokół których mogą koncentrować się różnego rodzaju działania prospołeczne.

Wydaje się, że w przypadku pandemii COVID-19 społeczna odpowiedzialność uczelni wyższych może być wzmocniona w sferze wieloaspektowego i powiązanego ze sobą wymiaru społecznego, ekonomicznego, kulturowego, naukowego, jak również w celu polepszenia społecznej zdolności do reagowania na globalne wyzwania⁴. W takim ujęciu, pandemia może sprzyjać wzmocnieniu społecznej odpowiedzialności uczelni wyższych, ponieważ jest to specyficzny okres, dotychczas niespotykany, który stwarza warunki do wyeksponowania takich form działania, które dotychczas nie kreowały uczelni wyższych na ośrodki, które wpływają na otoczenie nie tylko w sferze badawczej, ale również w zakresie oddziaływania społecznego. W przypadku pandemii COVID-19 może to przybrać różne formy wspierania zarówno podmiotów bezpośrednio związanych z uczelnią wyższą, jak również podmiotów z otoczenia lokalnego, co potwierdzają poniżej przytoczone przykłady takich działań.

2. Działania podejmowane w dobie pandemii COVID-19 podnoszące społeczną odpowiedzialność uczelni wyższych (wybrane przykłady)

Tytułem przykładu można wskazać na różne działania podejmowane przez uczelnie wyższe, które w wyniku pandemii COVID-19 zmodyfikowały swoją aktywność w kierunku bardziej prospołecznym, budując w ten sposób więzi z otoczeniem społecznym, a także pracownikami i studentami. W tym miejscu wybrano uczelnie wyższe, które pozwolą ukazać różnorodność działań podejmowanych przez nie w dobie pandemii. Można wśród nich wyodrębnić te, które mają charakter badawczo-naukowy i edukacyjny oraz pozostałe (m.in. pomoc materialna, psychologiczna).

W ramach pierwszego z tych obszarów można wskazać takie przykładowe działania uczelni wyższych, jak choćby międzynarodową konferencję naukową *Kościół w dobie koronawirusa* (Uniwersytet Szczeciński)⁵, *Laboratorium Kobiet Online Równowaga w czasie pandemii – problemy i strategie kobiet pracujących na uczelni* (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)⁶, cykl webinarów *Uczelnia w czasie epidemii: nowe*

uwarunkowania i dobre praktyki (Uniwersytet Wrocławski)⁷, zamieszczanie na stronie internetowej wywiadów z pracownikami na temat bieżących zagadnień, również dotyczących pandemii (Uniwersytet w Białymstoku)⁸, lub wykładów na kanale YouTube (Uniwersytet Otwarty Uniwersytetu Warszawskiego)⁹.

Druga grupa działań podejmowanych przez uczelnie wyższe w ramach społecznej odpowiedzialności uczelni ma zróżnicowany charakter, ponieważ mieszczą się w niej odmienne aktywności z zakresu zarówno pomocy materialnej, psychologicznej, jak i działalności społeczno-kulturalnej. Jako przykład można wskazać takie działania, jak darowizna na cele służby zdrowia w związku z akcją „Solidarni w walce z koronawirusem”, a także wsparcie psychologiczne dla licealistów, świadczone przez studentów psychologii (Uniwersytet Szczeciński)¹⁰, koncert muzyki algorytmicznej (Uniwersytet w Poznaniu)¹¹, pomoc dla domów pomocy społecznej (Uniwersytet Jagielloński)¹², wirtualne zwiedzanie

³ Tamże.

⁴ Por. U. Gotaszewska-Kaczan, A. Grześ, M. Kruk, *Social Responsibility of Universities: the Case of the Faculty of Economics and Management, University of Białystok*, „Optimum. Studia Ekonomiczne” 2017, nr 5, s. 170.

⁵ <https://usz.edu.pl/konferencja-naukowa-kosciol-w-dobie-koronawirusa/>, dostęp 17.08.2020 r.

⁶ <https://amu.edu.pl/wiadomosci/events/laboratorium-kobiet-online-rownowaga-w-czasie-pandemii>, dostęp 17.08.2020 r.

⁷ <https://uni.wroc.pl/webinaria-uczelnie-w-czasie-epidemii-nowe-uwarunkowania-i-dobre-praktyki/>, dostęp 17.08.2020 r.

⁸ <https://www.uwb.edu.pl/nawosci/okiem-eksperta/czy-zdalne-ksztalcenie-zmieni-podejscie-do-uczenia-i-jak-z-powrotem-do-szkol-poradza-sobie-uczniowie/ee6473eb>, dostęp 17.08.2020 r.

⁹ https://www.youtube.com/watch?v=4R7jo6Jhmaw&feature=emb_title, dostęp 17.08.2020 r.

¹⁰ <https://usz.edu.pl/universytet-szczecinski-przekazal-darowizne-pieniezna-spsk-nr-1-w-szczecinie/>, <https://usz.edu.pl/wsparcie-psychologiczne-studentow-us/>, dostęp 17.08.2020 r.

¹¹ <https://amu.edu.pl/wiadomosci/events/koncert-muzyki-algorytmicznej>, dostęp 17.08.2020 r.

¹² https://www.uj.edu.pl/wiadomosci/-/journal_content/56_INSTANCE_d82IKZvhit4m/10172/145453085, dostęp 17.08.2020 r.

wystawy (Uniwersytet w Toruniu)¹³, przekazanie Wojewódzkiej Stacji Epidemiologiczno-Sanitarnej specjali-

stycznego sprzętu do oznaczenia materiału genetycznego (Uniwersytet Gdański)¹⁴.

Wnioski końcowe

Okres pandemii, niewątpliwie trudny ze względów organizacyjnych dla uczelni wyższych, może jednak stać się szansą na rozwój i wzmocnienie ich społecznej odpowiedzialności, ponieważ prowokuje podejmowanie przez nie różnych niestandardowych aktywności. Taki stan może się przyczynić do wzmocnienia statusu uczelni wyższych, również jako ośrodków promujących określone postawy społeczne i współdziałających ze społecznością lokalną w sferze gospodarczej czy kulturalnej. Przytoczone powyżej, przykładowe formy aktywności uczelni wyższych w okresie pandemii wskazują, że – w różnym stopniu – taka działalność jest już przez nie podejmowana. Przedłużający się okres pandemii niewątpliwie może przyczynić się do utrzymania tych aktywności i rozbudowania o kolejne, podobne aktywności. Za szczególnie cenne należy uznać te działania uczelni wyższych, dzięki którym upowszechniają one wiedzę, stając się ośrodkami opinotwórczymi, przez co przyczyniają się do

budowania poczucia wspólnoty w społeczeństwie w okresie pandemii (np. za pośrednictwem wykładów, wykładów online). W tym okresie bowiem szczególnie ważny jest dostęp społeczeństwa do rzetelnej wiedzy, stwarzający poczucie bezpieczeństwa w niestabilnym okresie pandemii.

W związku z tym można zaproponować scenariusz, w którym wskutek modyfikacji działalności uczelni wyższych spowodowanej pandemią COVID-19 zaczną one podejmować aktywność społeczno-kulturową, skierowaną również do społeczności lokalnej (i nie tylko), co w konsekwencji spowoduje wzmocnienie ich społecznej odpowiedzialności. W oparciu o powyższe, przykładowe aktywności uczelni wyższych w Polsce, podejmowane od początku pandemii, można zaryzykować stwierdzenie, że proces ten już się rozpoczął, a przedłużający się okres pandemii może przyczynić się do utrwalenia tego trendu.

2.3. Społeczna odpowiedzialność uczelni – lekcje do odrobienia w rzeczywistości (post)pandemicznej

dr Agata Rudnicka, Uniwersytet Łódzki, Wydział Zarządzania,
pełnomocnik rektora ds. społecznej odpowiedzialności uczelni UŁ

W ostatnich miesiącach uczelnie zdawały egzamin ze społecznej odpowiedzialności. Mimo że same założenia koncepcji społecznej odpowiedzialności ciągle poddawane są dyskusjom, to jej praktyczna realizacja okazuje się szczególnie istotna. Uczelnie pokazały profesjonalizm i wiedzę ekspercką, włączając się w prace badawczo-rozwojowe, ale przede wszystkim zaangażowały się na różne sposoby w pomoc interesariuszom zewnętrznym oraz zadbały o społeczność akademicką. Skala i zakres podejmowanych działań to dowód, że idea społecznego zaangażowania jest nam bliska.

Warto jednak spojrzeć na koncepcję uczelni społecznie odpowiedzialnej z różnych perspektyw, wpisując ją w to, co dzieje się w związku z trwającą pandemią, oraz próbując napisać jeden z możliwych scenariuszy

na czas, kiedy poradzimy sobie z tą sytuacją kryzysową i po dłuższej nieobecności wrócimy do regularnych zajęć oraz przedsięwzięć badawczych. Scenariusze rozwoju uczelni społecznie odpowiedzialnych mogą być bardzo odmienne, co związane jest z profilem, wielkością czy dotychczasowymi aktywnościami tych podmiotów placówek. Różnie rozłożone mogą być akcenty związane z zarządzaniem relacjami z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Wydaje się, że uczelnie będą dalej rozwijać inicjatywy, które sprawdzały się w czasie przed pandemią, oraz te, które zostały wdrożone jako odpowiedź na konieczność poradzenia sobie z nową sytuacją i będą dawały konkretne korzyści w przyszłości. W niniejszym artykule główną uwagę zwrócono na nowe wymiary odpowiedzialności społecznej, które dotychczas nie były tak mocno podkreślane w kontekście funkcjonowania uczelni.

¹³ <https://www.umk.pl/wiadomosci/?id=26733>, dostęp 17.08.2020 r.

¹⁴ <https://ug.edu.pl/news/pl/232/universytet-gdanski-przekazal-specjalistyczna-aparature-do-wykrywania-zakazen-koronawirusem>, dostęp 17.08.2020 r.

Lekcja 1. Odpowiedzialność za procesy zarządzania i ich digitalizację

Sprawdzianem dla władz uczelni było przejście na zdalny tryb nauczania. Wszyscy musieli poradzić sobie z ograniczonymi możliwościami bezpośredniego kontaktu, przy jednoczesnej decyzji o kontynuowaniu nauki i funkcjonowaniu administracji uczelni. Dla zarządzających oznaczało to konieczność ponownego zorganizowania pracy zespołów, a w przypadku nauczycieli akademickich – dodatkowo zapewnienia narzędzi do pracy ze studentami. Wyzwaniem była też praca naukowa oraz realizacja projektów, które z oczywistych powodów nie mogły być kontynuowane w dotychczasowym trybie. Dla części procesów potrzebne były nowe regulacje prawne, które jeśli się sprawdzą, mogłyby zostać utrwalone w czasie po pandemii. Dotyczy to zwłaszcza uelastyczniania procesów dydaktycznych, organizacji egzaminów, obiegu i zatwierdzania dokumentów itp.

Kwestią odpowiedzialności pozostaje nadal bezpieczeństwo. Przeniesienie procesów zarządczych administracyjnych i dydaktycznych do przestrzeni wir-

tualnej wymaga wzmocnienia procedur dotyczących bezpieczeństwa danych i zarządzania informacją. W zdigitalizowanej rzeczywistości ten wymiar odpowiedzialności jest kluczowy do zapewnienia komfortu pracy oraz studiowania. Część procesów pozostanie w przestrzeni wirtualnej, co pozwoli zoptymalizować np. obieg dokumentów, skracanie czasu trwania procedur i wsparcie procesu dydaktycznego. Oznacza to konieczność wypracowania mechanizmów bezpiecznego przekazywania informacji, ich archiwizacji, zapewnienia anonimowości, zabezpieczania przed włączaniem się na spotkania lub egzaminy osób postronnych itp. Jest to ten aspekt odpowiedzialności, w którym decyzje podjęte przez organizację mają bezpośredni wpływ na interesariuszy. Już teraz wiele z tych kwestii zostało uporządkowanych i sprawdza się w rzeczywistości uczelnianej. Utrwalenie nowych wzorców przy odpowiednio przygotowanym procesie zarządzania to prawdopodobnie jeden z niewielu pozytywnych skutków tej sytuacji kryzysowej.

Lekcja 2. Odpowiedzialność za równy dostęp do edukacji

Przejście na zdalny tryb nauczania rodzi wiele problemów natury organizacyjnej. Jest to jeden z aspektów poruszanych w debacie na temat nauczania zdalnego, bardzo ważny, biorąc pod uwagę nauki eksperymentalne, organizację praktyk zawodowych czy wyjazdy terenowe. Organizacja zajęć w sposób, który umożliwi bezpieczną realizację zajęć wymagających gromadzenia się większej liczby osób, to jedna kwestia dla zarządzających na najbliższe miesiące. Druga to równy dostęp studentów do zasobów edukacyjnych. Nie powinno zakładać się, że każdy student posiada odpowiedni sprzęt komputerowy, parametry łącz internetowych lub inne niezbędne wyposażenie i w dowolnym czasie może z niego skorzystać. W normalnej sytuacji na uczelniach udostępniane są pracownie komputerowe i miejsca w bibliotekach, z których można z takich urządzeń i udogodnień skorzystać. A co w sytuacji ich braku? Ostatnie miesiące pokazały, że w zdalnym procesie nauczania nie wszyscy się odnajdują i nie dotyczy to tylko szkół niższego szczebla, ale również studentów. Tradycyjne nauczanie daje szansę na wzajemne wsparcie (np. w czasie pracy grupowej), spotkania na miejscu to możliwość realizacji ćwiczeń bez konieczności używania sprzętu, a zajęcia wymagające wykorzystania komputera odbywają się w laboratoriach. W systemie edukacji zdalnej interakcja człowiek – maszyna jest głównym sposobem na komunikację, co nie w każdych

warunkach jest łatwe. Brak przestrzeni do nauki, komputer współdzielony z członkami rodziny, słabe łącze internetowe, godzenie zajęć z innymi obowiązkami wynikającymi z obecności w przestrzeni prywatnej to realne problemy, przed jakimi stanęło wiele osób. Jeśli dodać do tego wyzwania związane z brakiem umiejętności zarządzania czasem, obniżoną motywacją i poczuciem niepewności, rysuje się obraz mało przyjazny dla rozwoju edukacji i rozwoju naukowego.

Jeśli przyjmiemy, że uczelnie pozostaną w zdalnym trybie pracy w kolejnych miesiącach oraz scenariusz, w którym część procesów dydaktycznych na stałe zostanie w tym trybie nawet po pandemii, oznacza to konieczność zwrócenia uwagi na kilka elementów determinujących komfort pracy i realność osiągania celów dydaktycznych. O ile wyposażenie każdej osoby w sprzęt nie jest możliwe, o tyle uczelnia może zadbać o zakup odpowiedniego oprogramowania i licencji, dzięki czemu nawet użytkownicy smartfonów będą mogli pracować w takim samym standardzie. Tam, gdzie jest to możliwe, warto udostępnić pracownie komputerowe przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa pracy.

Dostępność, to słowo kluczowe w edukacji zdalnej. Odnosi się ono nie tylko do narzędzi, platform, materiałów, ale również osób, które wesprą proces studiowania. Wy-

daje się, że w edukacji zdalnej potrzeba więcej podejścia indywidualnego i że szczególnie pomocne są mentoring i tutoring. Edukacja zdalna sama w sobie nie jest czymś nowym, ale jej obecna skala powoduje, że na nowo trzeba przyrzeć się sposobom budowania relacji między uczestnikami procesu, wypracować optymalny sposób na przekazywanie wiedzy, ewaluację i ocenę osiągniętych

rezultatów. Przy tych wszystkich działaniach nie należy zapominać o ich głównych odbiorcach. Trzeba pamiętać o osobach ze specjalnymi potrzebami, dla których masowe kształcenie zdalne może być dodatkową barierą. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w nowej formule to kolejne ważne zadanie dla społecznie odpowiedzialnych uczelni.

Lekcja 3. Odpowiedzialność za osoby zatrudnione

Ostatnim obszarem odpowiedzialności, nie mniej ważnym od pozostałych, są działania nakierowane na osoby zatrudnione na uczelni. Jest to wielowątkowa kwestia dotycząca zarówno jakości pracy, jak i relacji społecznych. Budowanie zespołów wirtualnych wymaga odpowiedniego przygotowania, otwartości oraz wzajemnego zaufania wszystkich stron. Rozproszenie zespołów stanowi wyzwanie w obszarze komunikacji, terminowości realizacji zadań czy ciągłości działania. W przypadku pracowników naukowych pojawia się dodatkowo problem budowania relacji, które zwykle miało miejsce w czasie spotkań projektowych i wydarzeń naukowych. Innym wymiarem jest wsparcie psychologiczne osób, które nie radzą sobie z nową rzeczywistością. Część uczelni uruchomiła specjalne programy wsparcia i powinny być one kontynuowane. W sytuacji przedłużających się ograniczeń i pracy zdalnej poczucie bezpieczeństwa oraz wsparcie instytucjonalne są niezwykle ważne.

Innym wymiarem odpowiedzialności za społeczność akademicką jest dostęp do narzędzi, dzięki którym osoby prowadzące zajęcia mogły bez przeszkód realizować założone cele. Nie chodzi tylko o fizyczny dostęp, ale również o system szkoleń doskonalących i uzupełniających kompetencje cyfrowe.

Uczelnia społecznie odpowiedzialna w rzeczywistości zdalnej, wymuszonej sytuacją pandemiczną czy będącej wynikiem świadomej decyzji, to instytucja zorientowana na społeczność akademicką, dbająca o ciągłość procesów przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiednich narzędzi do realizacji podstawowych celów, a także podejmująca wysiłki monitorowania kluczowych procesów i dostosowywania ich do bieżących potrzeb bez zakłócania ich ciągłości.

2.4. Uczelnie i ich odpowiedzialność za społeczeństwo po pandemii

dr Michał Peno, Uniwersytet Szczeciński

Cele szkolnictwa wyższego i wyzwania po pandemii

Szkicowany scenariusz rozwoju uczelni po pandemii zakłada, że skutek rozmaitych zjawisk związanych z pandemią COVID-19 uczelnie realnie zaangażują się w budowanie sprawiedliwego i solidarnego demokratycznego społeczeństwa (w skali globalnej i lokalnej) oraz staną się źródłem wartości służących realizacji tego celu. Uczelnie będą się troszczyć o szeroko pojmowane dobro wspólne, za które są odpowiedzialne, a także o autorytet wiedzy naukowej oraz sposób jej

wykorzystania. W świetle zarysowanego scenariusza tak pojmowana odpowiedzialność będzie podejmowana przez uczelnie w okresie „nowej normalności”¹⁵. Zgodnie ze stanowiskiem Rady Europy przyjmuje się, że istnieją cztery zasadnicze cele szkolnictwa wyższego: przygotowanie do trwałego zatrudnienia, przygotowanie studentów do aktywnego obywatelstwa i rozwoju osobistego, tworzenie szerokiej, zaawansowanej bazy wiedzy oraz stymulowanie badań i innowacji¹⁶. Jednak

¹⁵ Por. Ch. Stückelberger, *COVID-19 and the ethical responsibility of universities*, <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20200410080845845>, dostęp 18.08.2020 r.

¹⁶ Zob. *Explanatory Memorandum to Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on the Public Responsibility for Higher Education and Research*, https://www.coe.int/t/dg4/highereducation/PublicResponsibility/Explanatory%20Memorandum%20public%20responsibility_EN.asp, dostęp 17.08.2020 r.

trudno nie zauważyć, że wiele debat nad szkolnictwem wyższym, toczących się dotychczas w przestrzeni publicznej, dotyczyło głównie gospodarczej roli uczelni. W dyskusji publicznej i polityce dominował problem wkładu uczelni w rozwój gospodarczy, a zwłaszcza ich roli jako źródła zasobów ludzkich (skądinąd nierzadko chodziło o ludzi nie tyle wszechstronnie wykształconych i o odpowiedniej wrażliwości moralnej, ile dopasowanych do wymogów czy oczekiwań rynku pracy). Znaczenie szkolnictwa wyższego i badań w obszarze gospodarki i zatrudnienia jest niebanalne, jednak rola szkolnictwa wyższego się na tym nie wyczerpuje.

Wskutek wybuchu globalnej pandemii i wynikającego stąd kryzysu świat się zmienił, a w każdym razie takie są niemal powszechne odczucia polityków, mediów opiniotwórczych i zwykłych ludzi. Jeśli wierzyć, że język oddaje strukturę rzeczywistości, to dość przytoczyć zwrot „nowa normalność”, pojawiający się w kontekście wypowiedzi charakteryzujących świat z COVID-19¹⁷. Zwrot ten sugeruje zmianę ku czemuś nowemu. „Nowa normalność” ukuwa się w świecie skażonym niebezpiecznym wirusem, w którym narasta recesja gospodarcza, dużo osób traci pracę, wiele umiarkowanych ruchów społecznych zaostza walkę o realizację swoich celów oraz idei (równościowych, ekonomicznych, ekologicznych)¹⁸. Wpływ COVID-19 na światową gospodarkę i przez to na naszą globalną wioskę będzie prawdopodobnie bezprecedensowy od czasów wielkiego kryzysu lat 30.¹⁹

Podobnie jak inne globalne wydarzenia mające wpływ na całą planetę, COVID-19 może potencjalnie zmienić sposób, w jaki postrzegamy świat, a co za tym idzie – to, jak myślimy i żyjemy. Nie jest pewne, czy można już mówić o przewartościowaniu istniejącej we współczesnym świecie (oczywiście zachodnim) hierarchii dóbr, pewne jest jednak, że pandemia dała asumpt do pogłębionej refleksji nad tym, czym jest dobre jednostkowe życie, dobre społeczeństwo i dobre państwo.

Scenariusz działań uczelni w okresie „nowej normalności”, mającej nastąpić po zatrzymaniu czy opanowaniu pandemii i niebezpiecznego wirusa, powinien uwzględniać skutki pandemii w wielu obszarach. Jeden z nich obejmuje kształtowanie indywidualnych postaw oraz odpowiedzialnych wspólnot. W tym zaś mieści się zaangażowanie i troska o realizację wartości, takich jak obywatelstwo, demokracja, praworządność,

sprawiedliwość i odpowiedzialność, ale w nowym duchu solidarności z drugim człowiekiem i ze światem, który przeniknął rozwinięte społeczeństwa industrialne wskutek zmagania z pandemią (mówiąc językiem żeglarskim, z kaszubska, świat mógłby stać się swoistą maszoperią).

W szkicowanym scenariuszu uczelnie, ich studenci, pracownicy i wykładowcy, w szczególnym stopniu okazują troskę i podejmują działania na rzecz dobra wspólnego, solidarności i wzajemnej życzliwości, stając tym samym w centrum demokratycznego społeczeństwa obywatelskiego. Przeciwnością tego byłoby zamknięcie się w wieży z kości słoniowej naukowości, w kokonie wewnętrznych i uświęconych tradycją praktyk, prestiżu i niedostępnej laikom wiedzy naukowej.

Pojawia się pytanie, czy uczelnie są gotowe do podjęcia się tego ambitnego zadania i w konsekwencji – (z)realizować ten scenariusz.

Ocena potencjału uczelni, pojmowanych jako instytucje oraz społeczności akademickie, nie może abstrahować od z reguły bardzo dobrej reakcji na spowodowaną pandemią bezprecedensową zmianą warunków działania. Nie można odmówić uczelniom zaangażowania, innowacyjności i skuteczności. Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że pandemia potrwa i konieczne jest planowanie długofalowych działań. Myślenie w dłuższej perspektywie nie może sprowadzać się do kwestii organizatorsko-technicznych, a powinno odwoływać się do idei wysokiej jakości edukacji w sprawiedliwej, demokratycznej czy po prostu dobrej rzeczywistości społecznej, którą uczelnie przecież już współkreują. Przy tym, jeśli występowałyby symptomy utraty zaufania społecznego do szkolnictwa wyższego, to pandemia COVID-19 pozwoliła na odzyskanie zaufania (zarówno zwykłych obywateli, jak i rządów) do fachowej, eksperckiej wiedzy. Francuski filozof, antropolog i socjolog Bruno Latour trafnie stwierdził, że pandemia dała społeczeństwu okazję do zaangażowania się w debatę na temat wiedzy naukowej i prowadzenia badań oraz ukazała pozytywną rolę uczelni jako ostoji prawdy w czasie postprawdy i tsunami fałszywych newsów²⁰. Zatem ocena pracy szkół wyższych, związanej z reakcją na pandemię, jest wyraźnie pozytywna. Z pewnością uczelnie mają potencjał do tego, aby współuczestniczyć w poszukiwaniu lepszych warunków funkcjonowania społeczeństwa.

¹⁷ Zob. np. polską stronę rządową: *Nowa normalność: etapy znoszenia ograniczeń związanych z COVID-19*, <https://www.gov.pl/web/koronawirus/nowa-normalnosc-etapy>, dostęp 10.08.2020 r., albo polskie wydanie tekstu kierowanego do globalnego odbiorcy: A. Winston, *Czy epidemia COVID-19 to „czarny labędz” czy nowa normalność?*, „Massachusetts Institute of Technology Sloan Management Review”, <https://mitsmr.pl/b/czy-epidemia-covid-19-to-czarny-labedz-czy-nowa-normalnosc/P123ZDmgm>, dostęp 10.08.2020 r.

¹⁸ Zob. raport Banku Światowego *The Global Economic Outlook During the COVID-19 Pandemic: A Changed World*, <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/06/08/the-global-economic-outlook-during-the-covid-19-pandemic-a-changed-world>, dostęp 08.08.2020 r.

¹⁹ H. He, L. Harris, *The impact of COVID-19 pandemic on corporate social responsibility and marketing philosophy*, „Journal of Business Research” 2020, vol. 116, pp. 176–182, <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.05.030>.

²⁰ Wywiad z Brunonem Latourem, „The Guardian”, https://www.theguardian.com/world/2020/jun/06/bruno-latour-coronavirus-gaia-hypothesis-climate-crisis?CMP=share_btn_tw, dostęp 10.08.2020.

Ucząc odpowiedzialnego obywatelstwa i odpowiedzialności w demokracji

Wydarzenia związane z pandemią skłaniają do gruntownego przemyślenia zadań wynikających z zakresu odpowiedzialności etycznej uczelni. Obserwując wydarzenia polityczno-społeczne (protesty i ruchy społeczne zatroskane o równość, praworządność, sprawiedliwość społeczną, w tym zrównoważoną gospodarkę²¹) nie tylko w Europie, ale i w Stanach Zjednoczonych Ameryki czy innych krajach, można założyć, że kierunek przemian wyznaczą wartości, które z jednej strony wysunęły się na plan pierwszy wskutek pandemii (i to nierzadko już w czasie jej trwania), tj. te związane z wzajemną życzliwością i solidarnością, a z drugiej strony te zagrożone z powodu państwowej, społecznej, a nawet indywidualnej reakcji na pandemię (jak równość, demokratyczność, praworządność, wolność).

W dobie po koronawirusie szkolnictwo wyższe musi być responsywne, uczestniczyć w przemianach społecznych. Zasadniczym zadaniem uczelni i środowiska akademickiego, stanowiącym odpowiedź na wyzwania związane z pandemią i jej skutkami, powinno być zaangażowanie w budowę (bo niemal wszędzie, nawet w zachodnim świecie, są luki), utrzymanie i rozwijanie sprawiedliwego, uczciwego, odwołującego się do najlepszych ideałów demokratycznych społeczeństwa, a w jego ramach dobrze funkcjonujących innowacyjnych i żyjących w zgodzie ze środowiskiem naturalnym wspólnot (lokalnych, zawodowych itd.)²². Zwłaszcza że typowe dla centralistycznych, autorytarnych reżimów czy przywódców ukrywanie niewygodnej prawdy było istotnym czynnikiem wpływającym na to, że COVID-19 stał się globalną pandemią. Należy się temu przeciwstawić. W takie działania powinny się zaangażować także uczelnie, głosząc to, co zwykle okazuje się najtrudniejsze do wypowiedzenia – czyli prawdę²³.

Oczywistym, praktycznym, wymiarem zaangażowania w realizacji tych solidarystyczno-demokratycznych wartości jest kształcenie studentów na dobrych obywateli zaangażowanych w dobro publiczne i sprawy obywatelskie. Pandemia, wyzwalając w dużej skali emocje oraz wartości odwołujące się do poczucia obowiązku

i odpowiedzialności, przyczyniła się z całą pewnością do przesunięcia na plan drugi bezwarunkowej indywidualnej wolności. Jakkolwiek twardo to zabrzmie, przełamanie egoizmu – projekt stary, jak stara jest myśl etyczna – w imię wzajemnej życzliwości i altruizmu staje się częścią codziennych praktyk społecznych. Wiele osób zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym okazało solidarność i bezinteresowne poświęcenie. Dobrze jednak ten stan podtrzymywać, czemu służyć musi działanie uczelni. To ich rolą bowiem jest realizacja działań budujących tak ważny dla każdego państwa kapitał ludzki i jego etyczność.

Wysuwa się więc na plan pierwszy scenariusz, w którym w życiu społecznym utrwała się obraz uczelni wzmacniających u studentów poczucie troski o dobro wspólne, pojmowane zarówno uniwersalnie, jak i w skali państwa i narodu (po doświadczeniu zamknięcia granic jest to sprawa szczególnie istotna). Troska o dobro wspólne oznacza także zaangażowanie we wspólnotę i jej organizację, a w rezultacie w demokrację. Warunkowana jest przede wszystkim ukształtowaniem indywidualnych postaw, ale i wiedzą mającą na celu poprawę i wzmacnianie mechanizmów demokratycznych.

Wydaje się, że dobro wspólne i idea odpowiedzialności obywatelskiej najpełniej realizowane są w ramach mechanizmów demokratycznych – przynajmniej w naszym kręgu kulturowym. W następstwie kryzysu i reakcji na pandemię potrzeba demokracji jest, i zapewne będzie, większa²⁴.

Szkolnictwo wyższe powinno angażować się w debaty na temat przyszłości społeczeństwa. Naturalną drogą do tego jest troska o edukację obywatelską i demokratyczną. W scenariuszu, w którym uczelnie byłyby zaangażowane w budowę odpowiedzialnego demokratycznego społeczeństwa, musi działać tak, że same wejdą na wyższy poziom troski o własną demokratyczność, uczciwość i odpowiedzialność oraz poszanowanie dla podstawowych dla każdej wspólnoty demokratycznej wartości, jak chociażby równości, wzajemnego uzna-

²¹ Chodzi o protesty prodemokratyczne związane z wyborami w Białorusi, jak i przeciw przemocy i rasizmowi służb w USA, powstanie ruchu #RhodesMustFall w Afryce Południowej i Wielkiej Brytanii oraz rosnący ruch w Australii na rzecz szeroko pojętej dekolonizacji programu nauczania w edukacji. Pokazują one frustrację z powodu niesprawiedliwego układu społecznego. W czasie pandemii nie osłabły, lecz się wzmogły. Nie można przeoczyć desperacji protestujących w kilku stanach USA czy w Niemczech, sprzeciwiających się nałożonym na nich ograniczeniom czy protestów mniejszości LGBT w Polsce – tu też w tle pojawiała się pandemia i rzekomo powodowana ideologicznie nierówność w egzekwowaniu ograniczeń.

²² I. Harkavy, S. Bergan, T. Gallagher, H. van't Land, *Universities must help shape the post-COVID-19 world*, <https://www.universityworld-news.com/post.php?story=20200413152542750>, dostęp 15.08.2020 r.

²³ Zob. L. Pasquerella, *The Future of Higher Education and Our Democracy in a Post-COVID-19 World*, „Liberal Education” Winter/Spring 2020, vol. 106, no. 1/2, <https://www.aacu.org/liberaleducation/2020/winter-spring/president>, dostęp 10.08.2020 r.

²⁴ Por. Ch. Stückelberger, dz. cyt.

nia praw i wolności każdej osoby czy zaangażowania w sprawy publiczne.

Są też konkretne podstawy i doświadczenia, które powinny wpłynąć na postawy przejawiane w szkolnictwie wyższym – na poziomie społeczności i instytucji. Zwraca się uwagę w debacie publicznej na pewne formy wykluczenia czy nierówności, związanej z technicznymi aspektami kształcenia. Chodzi m.in. o dostęp do internetu. W skali globalnej rośnie liczba skarg dotyczących nierówności edukacyjnych, zwłaszcza w krajach rozwijających się. Uwarunkowania technologiczne są zbyt zróżnicowane, by problem całkowicie wyeliminować, ale należy dołożyć starań, aby negatywne skutki ograniczeń w dostępie do internetu (i programów czy platform edukacyjnych) minimalizować. Może się poja-

wić pytanie o związek między dostępem do zdalnego nauczania i wiedzy a wartościami związanymi z demokracją, praworządnością czy odpowiedzialnym obywatelstwem. Dość jednak przytoczyć rzekomy kazus odcięcia od internetu na Białorusi w czasie wyborów prezydenckich, by dostrzec rolę tego medium i informacji w procesie przemian społeczno-politycznych. Przy czym momentalne i całkowite zamknięcie (*lockdown*), będące remedium na pandemię, ukazało praktyczne znaczenie dostępu do internetu, w tym do rzetelnej wiedzy naukowej, jako istotnego czynnika integrującego zatomizowane społeczeństwo. Internet stał się oknem na świat, niczym porty morskie dekady wcześniej, a w szkicowanym scenariuszu służy uczelniom jako narzędzie do promowania wartości i idei, a także troski o dobro wspólne.

Podsumowanie

Realne działania, które szkoły wyższe mogą podjąć, to wdrażanie szeroko dostępnych programów nauczania i kursów, a także warsztatów. W polskich warunkach cel taki mógłby zostać osiągnięty poprzez udostępnianie (wielojęzycznych) kursów na platformach takich jak *Coursera.org*²⁵. Trzeba bowiem powiedzieć, że aktywność polskich uczelni na tym polu jest mała. *Coursera* jest amerykańskim przedsięwzięciem edukacyjnym, którego działalność opiera się na masowym udostępnianiu otwartych kursów online. Prowadzone są one przez uniwersytety i instytuty naukowe z całego świata, także te najbardziej renomowane. Zaangażowanie polskich uczelni w ten projekt wydaje się koniecznością, a przekaz, który może płynąć z Polski – znanej z doświadczeń transformacyjnych i Solidarno-

ści jako wzorcowego ruchu społecznego – może być bardzo istotny z punktu widzenia potencjalnych odbiorców wiedzy. Oznacza to, co naturalne, poddanie się ocenie i stanięcie w szranki z najlepszymi na polu edukacji, ale, jak wolno wierzyć, krajowe szkolnictwo wyższe jest do tego coraz lepiej przygotowane.

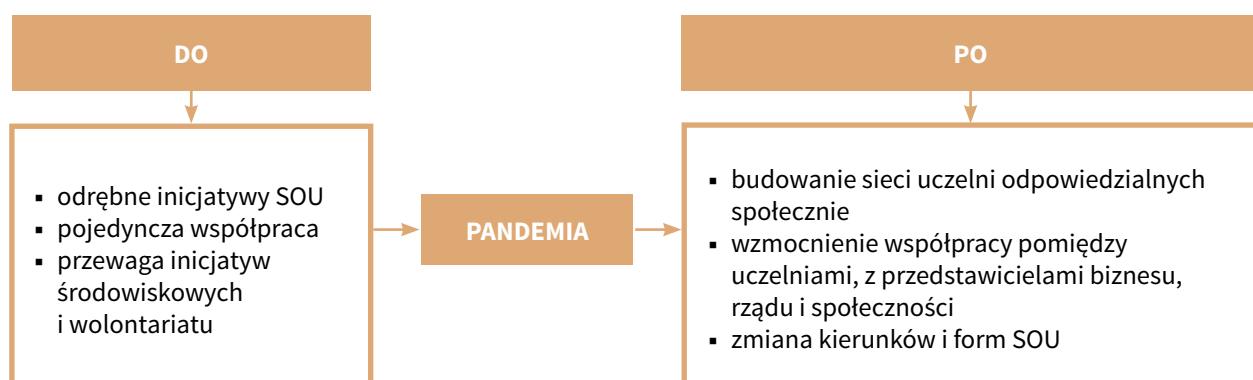
Wdrożenie elementów kształcenia demokratycznego i wspieranie odpowiedzialności osobistej oraz społecznej musi nastąpić nie tylko poprzez kursy, ale także poprzez przegląd i aktualizację programów kształcenia oraz *last but not least* poprzez demokratyzację procedur wewnątrz samych uczelni. Nawet jeśli te procedury nie są zagrożone, to jednak z pewnością mogą zostać wzmocnione.

²⁵ Zob. np. <https://www.coursera.org/>, dostęp 13.08.2020 r.

2.5. Przyszłość społecznej odpowiedzialności uczelni po pandemii: czy wszystkie szkoły wyższe są otwarte na zmiany?

dr Inna Khovrak, Krzemieńczucki Narodowy Uniwersytet im. Mychajła Ostrogradskiego

Zglobalizowana przestrzeń szkolnictwa wyższego prowadzi do zwiększonej konkurencji uczelni o studentów, pracowników i finanse na rynku światowym. Uczelnie otwarte na zmiany, zdolne do szybkiej adaptacji i reagowania na potrzeby rynku będą mogły skorzystać z internacjonalizacji i cyfryzacji. Jednocześnie społeczna odpowiedzialność uczelni (SOU) jest papierkiem lakmusowym, który odzwierciedla świadomość odpowiedzialności za rozwój społeczeństwa. Wiosna 2020 r. zmieniła postrzeganie rozwoju uczelni, ich misji i znaczenia dla społeczeństwa (rys. 1).

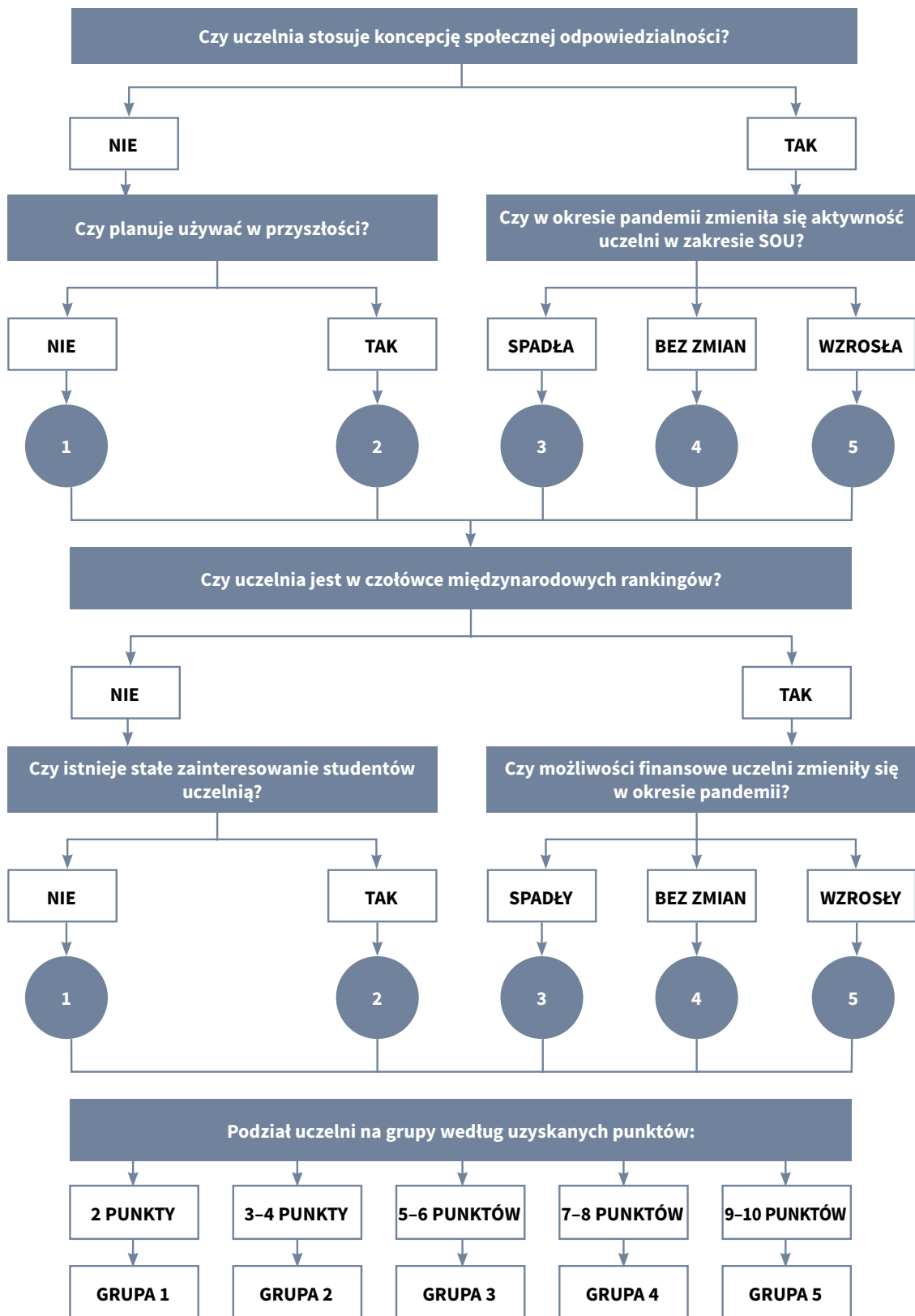

Rys. 1. Główne transformacje, które mogą wzmocnić SOU po pandemii

Źródło: opracowanie własne

Jednak nie wszystkie uczelnie są otwarte na zmiany. Sposób finansowania szkół wyższych w czasie i po pandemii wpływa na możliwości ich rozwoju (rys. 2). Tym samym placówki, które znajdują się w międzynarodowych rankingach i są liderami w rankingach krajowych, mają potężny kapitał naukowy, edukacyjny i reputacyjny, możliwości finansowania projektów z zakresu społecznej odpowiedzialności i zrównoważonego rozwoju, społeczność aktywnych studentów i pracowników. Zachowując ustalone priorytety strategiczne, uczelnie te są zdolne do dalszego rozwoju i przywództwa na rynku krajowym (grupa 4), a zwiększając zainteresowanie SOU uczelnie te są zdolne do przywództwa na rynku globalnym (grupa 5). Istnieje również duży potencjał wzmocnienia pozycji konkurencyjnej tych uczelni, które w czasie pandemii reali-

zowały swoją rolę w rozwoju społeczeństwa i wygenerowały pozytywny wpływ poprzez różnorodne projekty (kampanie informacyjne, wolontariat, pomoc charytatywna itp.) (grupa 3). Niektóre uczelnie, które ostatecznie rozumieją osłabienie swojej pozycji konkurencyjnej i odczuwają presję ze strony kandydatów na studia, studentów, pracowników, społeczności lokalnych itp., będą w stanie wzmocnić swój kapitał reputacyjny poprzez zdefiniowanie własnej misji społecznej, potrzeb różnych interesariuszy i dialogu (grupa 2). Będą jednak uczelnie, które nie będą w stanie się zmienić, będą stopniowo odczuwać utratę studentów, odpływ utalentowanej kadry, co w efekcie ograniczy zdolność do efektywnego funkcjonowania w średnim okresie (grupa 1). Algorytm określania pozycji uczelni przedstawiono na rys. 2.

Rys. 2. Algorytm określania scenariusza przyszłości SOU po pandemii

Źródło: opracowanie własne

Tym samym rok 2020 przyczynił się do powstania nowych sposobów zarządzania uczelniami, kompetencji, form nauki i tematów badawczych. Największe wyzwania stojące przed uczelniami to:

- wspieranie uczciwości akademickiej studentów, pracowników i kierownictwa uczelni;
- pomoc w zmniejszaniu nierówności w edukacji, biorąc pod uwagę istotne różnice w warunkach technologicznych zarówno studentów, jak i pracowników;
- poparcie dialogu opartego na faktach, sprzeciw wobec presji ideologicznej;
- rozwój nie tylko zdolności intelektualnych, ale także samodzielności studentów, ich siły społecznej, emocjonalnej i psychicznej;
- wzrost indywidualnego i instytucjonalnego zadłużenia finansowego, konieczność krytycznej rewizji jego poziomu i stwarzanie możliwości restrukturyzacji;
- zapewnienie równowagi między światowymi i lokalnymi rynkami w zakresie świadczenia usług edukacyjnych i badawczych, zamówień publicznych itp.

Nietypowe sytuacje wymagają elastycznych decyzji zarządczych. Jednak uczelnie odpowiedzialne społecznie są w stanie kształcić ludzi świadomych i odpowiedzialnych społecznie. Dlatego powyższe wyzwania nie będą przeszkodą w dalszym rozwoju uczelni.

System szkolnictwa wyższego musi odgrywać kluczową rolę w kształtowaniu świata po pandemii, a powinno to odbywać się poprzez wzmacnianie SOU.

Szkolnictwo wyższe może być bodźcem do szerzenia podstawowych wartości społeczeństwa (demokracji, praw człowieka, praworządności, sprawiedliwości społecznej, integracji i równości) poprzez poszanowanie wolności akademickiej i niezależności instytucjonalnej oraz zaangażowanie studentów, wykładowców i pracowników w rozwiązywanie ważnych problemów społecznych.

Współczesny świat, co boleśnie potwierdzono przez COVID-19, jest wysoce zintegrowany. Dlatego aby zbudować zrównoważone społeczeństwo po pandemii, uczelnie powinny wzmacniać odpowiedzialność społeczną, zarówno instytucjonalną, jak i osobistą, a tym samym podejmować wysiłki w następujących obszarach:

- promowanie myślenia systemowego, równoważenie celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- połączenie podejść odgórnych przy ustalaniu celów i oddolnych podczas wdrażania;
- większy udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, tworzenie nowych sposobów komunikacji, a także poszerzenie listy czynników, które są brane pod uwagę w decyzjach zarządczych.

Zatem dalsze rozpowszechnianie i stosowanie koncepcji SOU zależy od uczelni, które są liderami w tej dziedzinie, a także mogą wprowadzać innowacje, podejmować ryzyko, dostrzegać niepowodzenia i identyfikować obiecujące rozwiązania.

2.6. Nauka a klimat

Kamil Wyszowski, przedstawiciel i prezes rady, UN Global Compact Network Poland

Bez nauki nie ma rozwoju, a bez jego uporządkowania historia zatoczy koło i wpadniemy w spiralę nierówności, ubóstwa, konfliktów o zasoby i coraz głębszych podziałów. W ogniu sporów o jakość edukacji, o rolę uniwersytetów czy o pozycję na Liście Szanghajskiej tracimy z oczu kluczową dla nauki przestrzeń. Jest nią definiowanie całej czas na nowo optymalnej ścieżki dla zrównoważonego rozwoju, która będzie nas oddalać od negatywnych konsekwencji wynikających choćby z fenomenu kryzysu klimatycznego. Rolą nauki jest patrzeć z uporem i bez zważania na zgłębienie dnia codziennego ponad horyzont i szukanie rozwiązań dla obecnych, ale przede wszystkim przyszłych problemów. Najlepiej szukać rozwiązań dla problemów, które dzięki nim nie nadejdą.

Obecnie nie ma ważniejszego zadania dla nauki, jak skupić się wokół debaty o zrównoważonym rozwoju i ograniczyć szaleństwo konsumpcji poprzez takie modele zarządzania i wytwarzania, by wprowadzić ludzkość na bezpieczną ścieżkę w perspektywie kolejnych pokoleń. Czy sektor nauki o tym myśli? Czy najważniejsze uczelnie kształcące liderów przekazują im wiedzę na temat zjawisk tak podstawowych jak prognozowany koniec antropocenu? Czy są w tym gronie polskie uczelnie? Większość tego nie robi, koncentrując się na kształtowaniu programów nauczania w oparciu o utarte schematy, tradycję i oczekiwania rynkowe. Czy tak być powinno? Patrząc na groźące ludzkości scenariusze, globalna nauka powinna pil-

nie zdefiniować priorytetów, tak aby historycy przyszłości nie określili XXI w. mianem okresu zaślepienia rozwojem. Niestety w okolicy 2100 r. możemy utracić większość dorobku wypracowanego po II wojnie światowej i utracić zdobycze cywilizacyjne. Odpowiedzialna nauka powinna tym zagrożeniom aktywnie przeciwdziałać. Powinna aktywnie włączać się w takie inicjatywy ONZ jak „United in science” i w ramach procesu klimatycznego wytwarzać wiedzę, która przy pozytywnym scenariuszu pozwoli zmniejszyć negatywne skutki kryzysu klimatycznego. Chciałbym, żeby w gronie ośrodków naukowych współtworzących proces klimatyczny ONZ były licznie reprezentowane polskie uczelnie i ośrodki badawcze. Żeby nie był to osamotniony Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk, ale długa lista ośrodków badawczych. Dlaczego jest to tak ważne? Bo nie mamy czasu.

Jeden z lepszych, czarnych scenariuszy zarysował rok temu prof. Philip Alston w swoim, opracowanym na prośbę ONZ, raporcie o wpływie kryzysu klimatycznego na ubóstwo. Użył w nim terminu „klimatyczny apartheid”, wykazując, że najbogatsi ludzie najbardziej przyczyniają się do globalnego ocieplenia. Jednocześnie stać ich na to, by uniknąć najgorszych konsekwencji. W tym samym raporcie stwierdził, że 70% negatywnych konsekwencji kryzysu klimatycznego dotknie biedniejsze globalne południe, co przyczyni się do łamania na szeroką skalę praw człowieka i zakłóci funkcjonowanie demokracji jako modelu zarządzania zbiorowością, popychając ludzkość w kierunku autorytaryzmów.

Paradoksalnie przez obecny model rozwoju możemy stracić jego owoce i nie starczy nam czasu na jego przebudowę. Na razie obecny model rozwoju sprawdza się. Co prawda wciąż mamy ponad 700 milionów ludzi żyjących w ubóstwie, ale w kontekście historycznym zaliczyliśmy spektakularny sukces ludzkości. Jeszcze w 1990 r. w ubóstwie żyło 1,9 miliarda ludzi, co odpowiadało 36% całości populacji, by w 2015 r. zmniejszyło się do 730 milionów, co odpowiadało 9,9% populacji. Ten wielki sukces odnieśliśmy dzięki rozwojowi i prorynkowym reformom dokonanym w ostatnich latach w Indiach, Chinach czy pozostałych krajach Azji południowo-wschodniej na czele z Indonezją i Tajlandią. Także Polska miała tutaj swój udział. Kłopot, że w ślad za wzrostami wskaźnika PKB i ograniczeniem ubóstwa doszło do bezprecedensowej skali zniszczeń ekosystemów, od których zależy przetrwanie homo sapiens.

Jak to możliwe? Otóż przez ostatnie 50 lat podwoiła się liczba ludności, wolumen światowej gospodarki wzrósł czterokrotnie, handel międzynarodowy wzrósł dziesięciokrotnie, rynek żywności się potroił, a wszystko to odbyło się kosztem zasobów, które najczęściej w tworzeniu pozytywnych bilansów pomijamy, także na uniwersytetach.

Oto one. Obecnie jest zagrożonych 25% gatunków a około milion wymrze w ciągu najbliższych dekad. Zmniejszyliśmy udział dzikiej natury do zaledwie 34%. Przekształciliśmy pod uprawę, pastwiska i sieć osadniczą 75% powierzchni ziemi. Presja naszej aktywności odciska się na 66% powierzchni oceanów. Osuszyliśmy 85% mokradł. Od 2000 r. wylesiliśmy ponad 32 miliony hektarów lasów tropikalnych. Udało nam się nawet w poszukiwaniu maksymalnej wydajności zmniejszyć liczbę gatunków zwierząt hodowlanych o 559. Rozpoczęło się wielkie wymieranie owadów, które już dziś powoduje straty w produkcji żywności na poziomie ponad 235 miliardów USD. Przegrzaliśmy planetę do tego stopnia, że na skutek wzrostu temperatury oceanów i wzrostu ich zakwaszenia gwałtownie spada populacja koralowców, a ich dalszy spadek doprowadzi do załamania oceanicznych ekosystemów. Wreszcie w swej pogoni za rozwojem i podniesieniem jakości życia, od 1950 r. ludzkość wyprodukowała 8 miliardów ton plastiku. To ponad tona na człowieka. Z tej masy zaledwie 3% jest w użyciu, 7% zostało przetworzone, a reszta zalega na składowiskach odpadów, w lasach, na plażach i w oceanach.

Czy nauka o tym nie wie? Ależ wie. Przynajmniej od 1950 r. rośnie liczba artykułów naukowych, wiążących prognozowany wzrost temperatur z generowaną przez działalność człowieka emisją dwutlenku węgla, metanu i innych gazów cieplarnianych. Od wczesnych lat 60. ONZ zaczyna badać to zjawisko. W 1972 r. ONZ zwołuje Konferencję Sztokholmską pod hasłem „Mamy tylko jedną ziemię”. W jej efekcie powstaje agenda ONZ ds. Środowiska (UNEP). W 1979 r. na szczycie państw wysoko uprzemysłowionych – G7 w Tokio ONZ upomina się o ochronę ekosystemów i ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Tego samego roku powstaje konwencja ONZ o ochronie powietrza przed zanieczyszczeniami. W 1985 r. Joe Farman wraz z Brianem Gardinerem i Jonem Shanklinem opisał w magazynie „Nature” zjawisko dziury ozonowej. Sformułowali hipotezę, że to emitowany przez różne używane przez ludzi urządzenia freon doprowadza do ubytku ozonu w stratosferze, przez co do Ziemi dociera więcej szkodliwego promieniowania słonecznego. W efekcie w 1989 r. powstaje pod auspicjami ONZ Protokół Montrealski i mozolna praca nad zaprzestaniem produkcji freonów i odbudową warstwy ozonowej. Jeśli wszystko przebiegnie bez zakłóceń w 2065 r. uda się przywrócić jej stan do obserwowanego w 1985. W 1992 r. odbywa się zwołany przez ONZ Szczyt Ziemi w Rio de Janeiro. Powstaje Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Rozpoczyna się proces klimatyczny ONZ, który nieprzerwanie trwa do dziś.

Równoległe trwa praca środowiska naukowego nad konsensusem w sprawie wpływu człowieka na zmiany klimatyczne. Artykuły naukowe muszą przejść proces recenzji i poddać się krytyce środowiska naukowego.

Dzięki internetowi proces ten staje się jeszcze bardziej zglobalizowany i powszechny. W efekcie dokonano przeglądu wszystkich streszczeń recenzowanych prac naukowych na temat „globalnej zmiany klimatu” wydanych w latach 1993–2003. Żadna z nich nie podawała w wątpliwość wniosku, że globalne ocieplenie jest spowodowane przez czynnik ludzki. Kolejnym ważnym etapem było badanie Dorana z 2009 r. Wynika z niego, że 97,5% klimatologów nie ma wątpliwości, że to człowiek doprowadził do obecnego zjawiska globalnego ocieplenia. Ogół społeczeństwa podziela ten pogląd zaledwie w 58%. Co to oznacza? Że poza klimatologami pozostałe specjalności i specjalizacje naukowe przespały dekady debat na ten temat? A może wykazały się zbyt dużym konserwyzmem i ostrożnością? A może w swym skostnieniu środowisko naukowe wykazało się czymś znakomicie groźniejszym, intelektualnym lenistwem.

Jak to możliwe, że mając konsensus naukowy wokół zagadnienia, które może spowodować tak dramatyczne konsekwencje dla gatunku homo sapiens, samo środowisko naukowe nie wprowadziło zagadnienia zmian klimatu do programów nauczania na wszystkich poziomach edukacji na etapie 1972 r., a już najpóźniej 1992 r.? Jak to możliwe, że w Polsce, aż dwa na sześć postulatów Młodzieżowych Strajków Klimatycznych dotyczą wprowadzenia do programów nauczania wiedzy o zmianach klimatu?

Postulat 1.

„Żądamy prowadzenia polityki klimatycznej w oparciu o aktualne stanowisko nauki wyrażone w najnowszych raportach Międzynarodowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) powołanego przez ONZ. Oczekujemy, że sugerowane przez środowisko naukowe rozwiązania będą wdrażane niezwłocznie we współpracy międzynarodowej”.

Postulat 3.

„Domagamy się zawarcia kompleksowej i aktualnej wiedzy o mechanizmach kryzysu klimatycznego w podstawie programowej na wszystkich szczeblach edukacji, przy zapewnieniu kadry nauczycielskiej obowiązkowych szkoleń w tym zakresie.

Jednocześnie edukację klimatyczną w pełnym zakresie swoich kompetencji powinny zapewniać samorządy lokalne”.

Dlaczego na całym świecie środowisko naukowe przespało te lata? Dlaczego nie zrobili tego kolejni ministrowie edukacji i ministrowie środowiska? Dlaczego mieliśmy też polski moment wstydu w 2009 r., gdy światło dzienne ujrzano „Stanowisko Komitetu Nauk Geologicznych PAN w sprawie zagrożenia globalnym ociepleniem”, sprzeczne ze stanowiskiem nauki światowej, w tym z przeglądami prac geologicznych na

temat zmian klimatu wykonanych w raportach IPCC. Polityków, którzy często wypowiadają sprzeczne ze stanem wiedzy oświadczenia, osądzam mniej surowo, ale naukowcy nie powinni trwać w niewiedzy. Ich obowiązkiem jest uważnie śledzić postęp nauki i niestrudzenie ją rozwijać.

Rola nauki to odpowiedzialne i odważne głoszenie prawdy. Nawet gdy jest to prawda trudna i bywa niepopularna politycznie. ONZ także tutaj zaproponował dobre narzędzie. Mamy na stole propozycje uporządkowania rozwoju w oparciu o 17 korytarzy koordynacyjnych. Jako ludzkość umówiliśmy się na ich wdrożenie w 2015 roku. Do tej pracy został zaproszony także świat nauki, który w mechanizm 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ wkomponował system wskaźników i raportów sektorowych. Określono także środki pieniężne, niezbędne do ich wdrożenia. Ich punktowe zainwestowanie powinno uchronić ludzkość przed negatywnymi skutkami rozwoju w modelu nieposkromionej konsumpcji nieodnawialnych zasobów.

Dzisiejsza ekonomia opiera się na stymulowaniu procesów wytwórczych poprzez stale rosnące zapotrzebowanie na produkty i usługi. Jak wiemy, ich wytwarzanie opiera się na nieodnawialnych zasobach i pozyskiwaniu energii z paliw kopalnych. Debata o nowym modelu rozwoju powinna być w jądrze prac świata nauki. Nie przez przypadek Nagrodę Nobla w dziedzinie nauk ekonomicznych w 2019 r. otrzymało troje ekonomistów: Abhijit Banerjee, Esther Duflo i Michael Kremer, „za eksperymentalne podejście do łagodzenia światowego ubóstwa”. Reprezentują oni nurt ekonomii rozwoju, badając mikropodstawy dla rozwoju, w tym rolę edukacji. Czy polskie uczelnie ekonomiczne rozwijają ten nurt w duchu Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ i polityki klimatycznej ONZ? Czy prowadzą debatę międzynarodową w oparciu o koncepcję zrównoważonego finansowania, zielonych obligacji, wskaźników ESG czy obligacji SDG? Uważam, że w niewielkim stopniu.

Polska ma także nieliczną reprezentację 13 uczelni (w tym jednej nieaktywnej) w PRME (Principles for Responsible Management Education), utworzonej przez United Nations Global Compact inicjatywie na rzecz odpowiedzialnego kształcenia menadżerów. Nie będę narzekał na liczbę polskich uczelni, a na wnioski z przedstawionych do PRME przez polskie uczelnie raportów. Nie są optymistyczne. Skala działań skłania do konkluzji, że dopiero odkrywamy ten nurt w edukacji, na dodatek wciąż kształcimy ze społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), a tymczasem przynajmniej od 2015 r. jest to obszar zdefiniowany jako zbyt zawężony. Wygląda na to, że część polskiej nauki przespała ten niuans. Podobnie rzecz się ma w obszarze odpowiedzialnego kształcenia menadżerów. Pociąg już dawno odjechał i teraz trzeba go gonić.

Część III

Katalog dobrych praktyk społecznej odpowiedzialności uczelni

Katalog dobrych praktyk opracował zespół pod kierunkiem dr hab. Barbary Pawłowskiej, prof. UG, Uniwersytet Gdański, w składzie: mgr Marta Górską, FOB, dr Ewa Jastrzębska, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, dr Joanna Morawska-Jancelewicz, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, dr hab. Monika Przybysz, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, dr Agata Rudnicka, Uniwersytet Łódzki

Legenda

Uczelnia podpisała deklarację

Zasady deklaracji, które realizuje praktyka

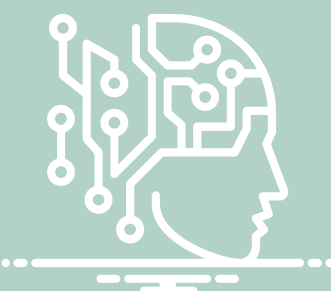
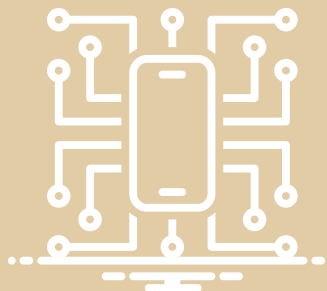
Odbiorcy praktyki wewnętrzni

Odbiorcy praktyki zewnętrzni

Cele zrównoważonego rozwoju, które realizuje praktyka

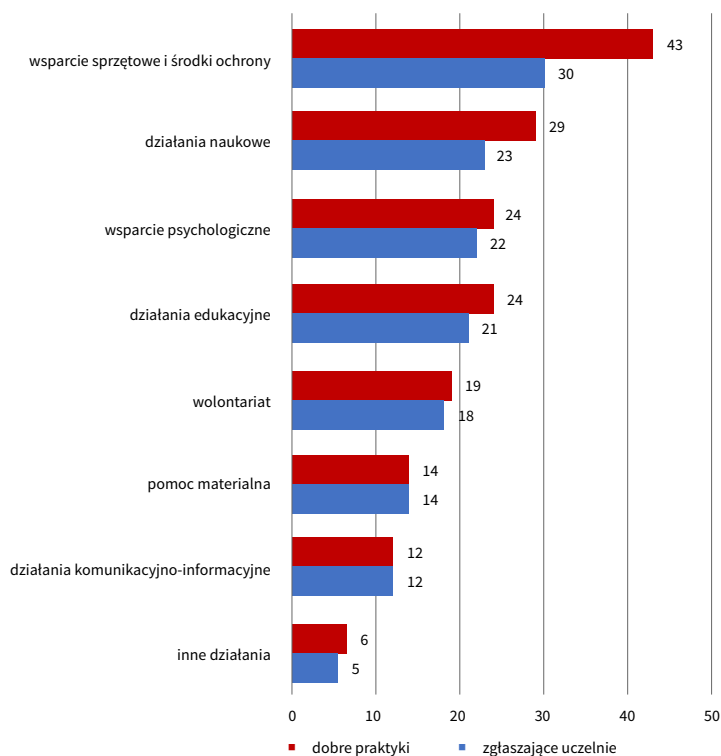

Wprowadzenie

Idea zbierania przykładów działań podejmowanych przez uczelnie wyższe w odpowiedzi na pandemię narodziła się w Grupie Roboczej ds. Społecznej Odpowiedzialności Uczelni pod koniec marca 2020 r. Działający w niej przedstawiciele uczelni, które podpisały Deklarację Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, zaczęli wymieniać się swoimi dobrymi praktykami, które następnie udostępniono także na stronie internetowej Grupy²⁶. Przykłady działań zbierano do 14 maja 2020 r., po czym sekretariat Zespołu ds. Zrównoważonego Rozwoju i Społecznej Odpowiedzialności przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej przygotował uporządkowane zestawienie wszystkich zgłoszonych dobrych praktyk. Obecnie jest ono dostępne na stronie internetowej Grupy²⁷.

Pomysł zebrania dobrych praktyk uczelni w dobie koronawirusa wydawał się na tyle cenny, że postanowiono zwrócić się do wszystkich szkół wyższych w Polsce z prośbą o podzielenie się swoimi doświadczeniami. Dobre praktyki realizowane w dobie pandemii COVID-19 zbierane były za pośrednictwem ankiety online od 15 czerwca do 31 lipca 2020 r. Każda uczelnia mogła zgłosić maksymalnie 5 praktyk, z której to możliwości większość skorzystała. W sumie 57 uczelni (w tym 40 sygnatariuszy Deklaracji) zgłosiło 171 dobrych praktyk. Można je podzielić na 8 kategorii: działania edukacyjne, działania naukowe, działania komunikacyjno-informacyjne, wsparcie sprzętowe i środki ochrony, wsparcie psychologiczne, pomoc materialna, wolontariat oraz inne działania.

W dobie pandemii szkoły wyższe najczęściej udzielały wsparcia sprzętowego i zapewniały środki ochrony – w tej kategorii 43 dobre praktyki zgłosiło 30 uczelni. Kolejną pod względem liczebności była kategoria działań naukowych, zawierająca 29 przykładów od 23 uczelni. Z zakresu udzielania wsparcia psychologicznego zgłoszono 24 dobre praktyki (22 uczelnie), a w ramach działań edukacyjnych w kontekście pandemii podjęto 24 inicjatywy (21 uczelni). Kolejne kategorie działań obejmowały: 19 akcji wolontariackich, 14 inicjatyw z zakresu pomocy materialnej, 12 inicjatyw dotyczących działań komunikacyjno-informacyjnych oraz 6 działań innych niż wcześniej wymienione (rys. 3).

Rys. 3.

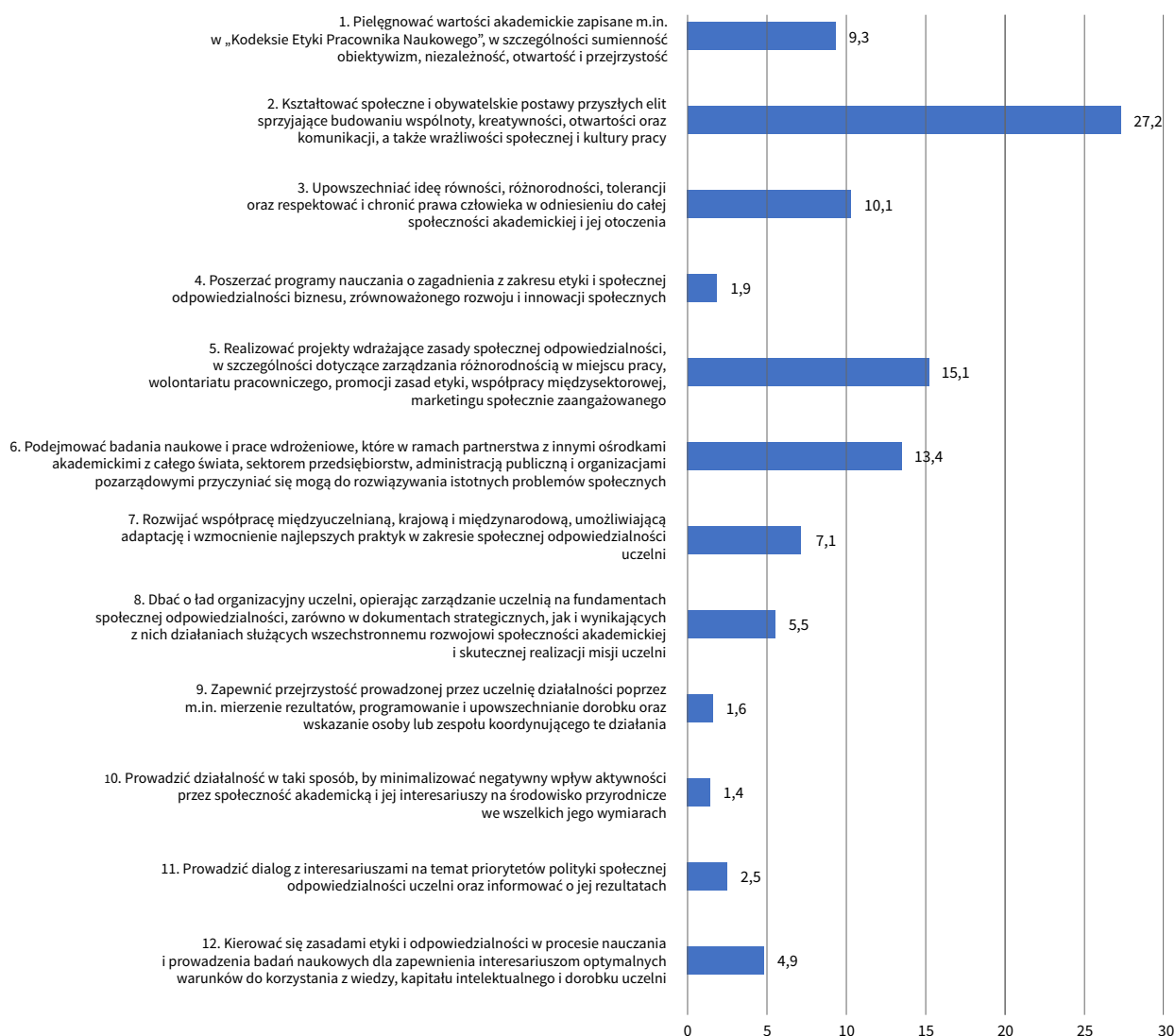
Kategorie dobrych praktyk na polskich uczelniach w dobie COVID-19

Źródło: opracowanie własne.

²⁶ Grupa robocza ds. społecznej odpowiedzialności uczelni, <https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/grupa-robocza-ds-spolecznej-odpowiedzialnosc-uczelni>, dostęp: 26.09.2020 r.

²⁷ Działania uczelni i szkół wyższych w dobie koronawirusa stan na 14.05.2020 r., www.gov.pl/attachment/34c3acc6-d3db-40b4-a-735-94379d6f2903, dostęp: 26.09.2020 r.

Zgłaszając inicjatywę podjętą w dobie pandemii, uczelnie mogły wskazać, do realizacji jakich zasad Deklaracji ona się przyczyniła (można było wybrać więcej niż jedną). Podejmowane przez uczelnie dobre praktyki w dobie pandemii przyczyniły się ich zdaniem przede wszystkim do realizacji zasady 2, tj. do kształtowania społecznych i obywatelskich postaw przyszłych elit sprzyjających budowaniu wspólnoty, kreatywności, otwartości oraz komunikacji, a także wrażliwości społecznej i kultury pracy, oraz zasady 5, mówiącej o realizowaniu projektów wdrażających zasady społecznej odpowiedzialności, w szczególności dotyczących zarządzania różnorodnością w miejscu pracy, wolontariatu pracowniczego, promocji zasad etyki, współpracy międzysektorowej, marketingu społecznie zaangażowanego. W dalszej kolejności szkoły wyższe wskazywały na realizację zasady 6 (podejmowanie badań naukowych i prac wdrożeniowych, które w ramach partnerstwa z innymi ośrodkami akademickimi z całego świata, sektorem przedsiębiorstw, administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi przyczynić się mogą do rozwiązywania istotnych problemów społecznych) oraz 3 zasady (upowszechnianie idei równości, różnorodności, tolerancji oraz respektowanie i chronienie prawa człowieka w odniesieniu do całej społeczności akademickiej i jej otoczenia) – rys. 4.

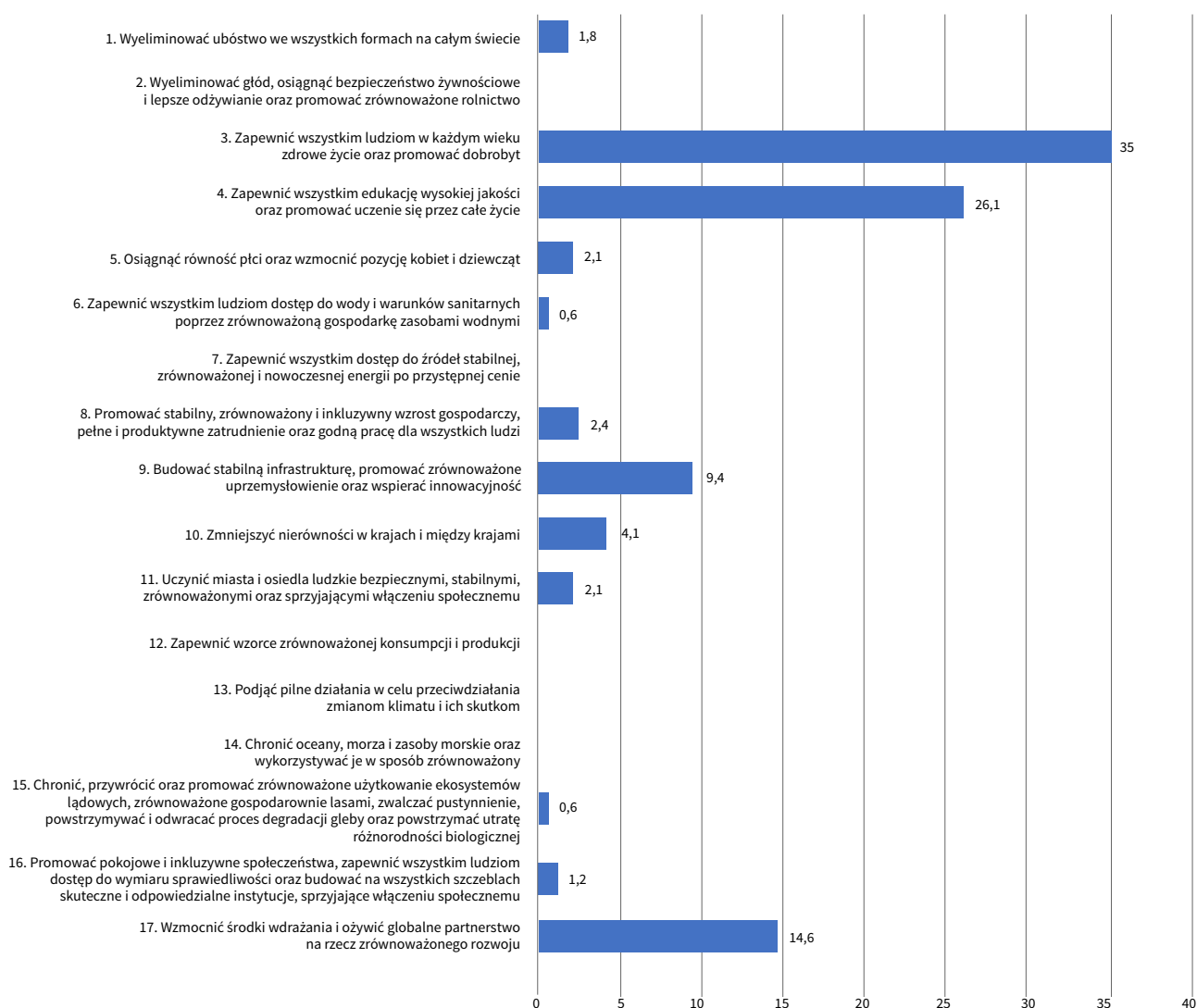

Rys. 4. Zasady Deklaracji Społecznej Odpowiedzialności Uczelni, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki podejmowane przez polskie uczelnie w dobie pandemii (w %)

Źródło: opracowanie własne.

Formularz, który przesyłały uczelnie, zawierał też pytanie o wpływ podejmowanego działania na realizację Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ (Sustainable Development Goals, SDGs) – można było wskazać więcej niż jeden. Ze względu na charakter prowadzonych działań w dobie pandemii uczelnie przyczyniały się oczywiście w największym stopniu do realizacji celu 3, dotyczącego dobrego zdrowia i jakości życia. Podejmowane dobre praktyki pozytywnie wpływały także na cel 4, dotyczący dobrej jakości edukacji, oraz 17 – dotyczący partnerstwa, bowiem większość działań uczelnie podejmowały we współpracy (rys. 5).

Rys. 5. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki podejmowane przez polskie uczelnie w dobie pandemii (w %)

Źródło: opracowanie własne.

W dalszej części zostaną zaprezentowane nadesłane praktyki. Zgrupowano je w poszczególne kategorie i uszeregowano od najbardziej licznej kategorii.

Wsparcie sprzętowe i środki ochrony

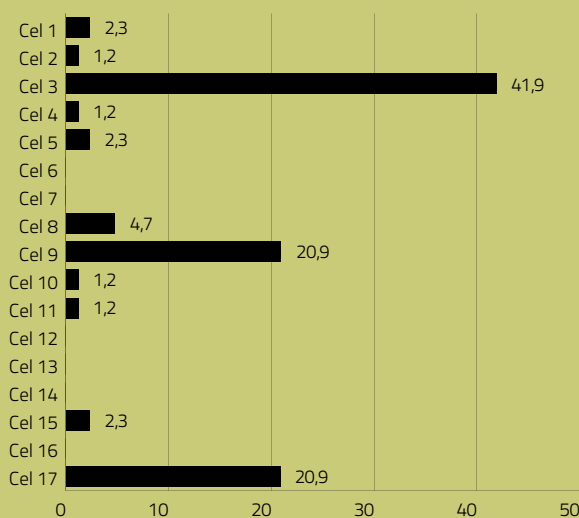
Kategoria „wsparcie sprzętowe i środki ochrony” dotyczy działań w obszarze użyczenia sprzętu, laboratoriów, przekazywania aparatury, środków ochrony osobistej. W dobie pandemii szkoły wyższe najczęściej udzielały wsparcia sprzętowego, zapewniały środki ochrony – w tej kategorii 43 dobre praktyki zgłosiło 30 uczelni. W działania wsparcia sprzętowego i zapewnienia środków ochrony zaangażowane były uczelnie wypożyczające swój sprzęt przeznaczony do celów naukowych, aby zabezpieczał zdrowie oraz ratował życie. Wiele uczelni technicznych całkowicie nieodpłatnie drukowało przyłbice na drukarkach 3D, także zorganizowało akcję szycia maseczek, starając się rozwiązać problem braku środków ochrony, szczególnie w placówkach medycznych, domach opieki społecznej. Część uczelni technicznych opracowywała, wytwarzała substancje dezynfekujące, następnie przekazywała je do instytucji medycznych.

Uniwersytety wypożyczały szpitalom sprzęt termowizyjny w celu wstępnej diagnostyki osób wchodzących do lecznicy. Duża część praktyk została skierowana do interesariuszy wewnętrznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy.

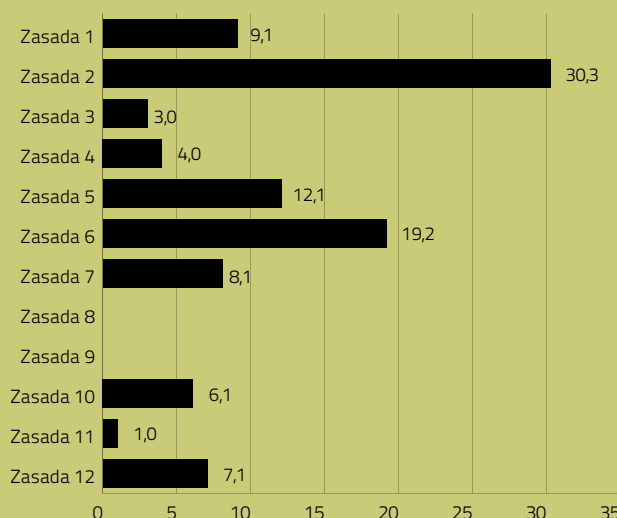
Kilka politechnik włączyło się także w akcję międzynarodowego projektu „Folding at home” poprzez udostępnienie mocy obliczeniowej serwerów, aby wesprzeć prace nad lekiem na COVID-19. Zorganizowano również kilka zbiórek pieniężnych na zakup sprzętu potrzebnego w szpitalach. Ponadto na jednej uczelni skonstruowano, a następnie wybudowano specjalnego robota pomagającego pracownikom służby zdrowia w dezynfekcji pomieszczeń, na innej skonstruowano śluzę do dezynfekcji personelu medycznego. Na jednym z uniwersytetów wykorzystano również drona do przeniesienia zabezpieczonych przed otwarciem próbek COVID-19 z jednego szpitala do drugiego.

Na rys. 6 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że uczelnie najczęściej realizowały cel 3 (41,9%) oraz 9 i 17 (po 20,9%). Natomiast biorąc pod uwagę zasady Deklaracji, można zaobserwować, że zgłoszone praktyki wpisywały się przede wszystkim w zasadę 2, 6, 5 odpowiednio: 30,3%, 19,2% oraz 12,1%.

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 6. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „wsparcie sprzętowe i środki ochrony” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Przygotowanie środków ochrony

Akademia im. Jakuba z Paradyża

Typ/profil uczelni	Publiczna/akademia
Strona internetowa	www.ajp.edu.pl
Problem do rozwiązania	Zabezpieczenie potrzeb w zakresie środków ochrony przed zagrożeniem epidemicznym.
Opis praktyki	Na bazie badań prowadzonych przez Instytut Nanotechnologii i Nanobiologii AJP od 2017 r. nad nanocząsteczkami srebra (Ag NPs), miedzi (Cu NPs), złota (Au NPs) wytwarzanymi metodą łuku elektrycznego uzyskano m.in. substancję, która ma właściwości bakterio- i wirusobójcze. Może ona z powodzeniem być wykorzystywana w procesie odkażania pomieszczeń narażonych na działanie grzybów, bakterii i wirusów. Posiadana technologia pozwoliła na stworzenie płynu odkażającego. Uczelnia rozpoczęła także produkcję przyłbic, które przekazała placówkom medycznym oraz pracownikom uczelni w celu ochrony przed wirusem. AJP wypożyczyła również kamerę termowizyjną górzowskiemu szpitalowi, wykorzystywaną do wstępnej diagnostyki osób wchodzących do lecznicy.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Wytworzono 340 litrów produktu dezynfekcyjnego i przekazano go 3 szpitalom.

Wsparcie sprzętowe dla studentów

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Typ/profil uczelni	Publiczna/uczelnia artystyczna
Strona internetowa	www.amuz.gda.pl
Problem do rozwiązania	Utrzymanie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz umożliwienie pracy zdalnej w warunkach domowych.
Opis praktyki	Umożliwienie studentom nieodpłatnego wypożyczenia instrumentów perkusyjnych i wibrafonów. Zakup środków ochrony i bezpłatne udostępnienie pracownikom. Zakup dodatkowych laptopów oraz kamer internetowych do pracy zdalnej.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Nieodpłatne wypożyczenie jednego instrumentu dla studenta w celu ćwiczeniowym. Wsparcie komunikacji zdalnej.

Wszystkie ręce na pokład

Gdański Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.gumed.edu.pl

Problem do rozwiązania

Brak podstawowych środków ochrony osobistej w szpitalach, jak i w codziennym życiu.

Opis praktyki

W ramach akcji pomocy szpitalom na uczelni uszyto maseczki, zorganizowano zbiórki na środki ochrony osobistej dla medyków i specjalistyczny sprzęt. Trzech studentów rozpoczęło druk w 3D dodatkowych środków ochrony osobistej – przyłbic, masek i elementów sprzętu medycznego. Studenci z różnych kierunków szyli maseczki i rozwozili je do placówek medycznych. Stworzono projekty na potrzeby walki z epidemią COVID-19: przyłbicy opartej o okulary korekcyjne, maski z worka do odkurzacza, szyby ochronnej, słupka „stój/idź” i adapterów do masek wyposażonych w filtr elektrostatyczny stosowany w respiratorach. Ideą miniprojektów, które publikowane są online, jest możliwość ich samodzielnego wykonania.

Partnerzy praktyki **Biznes.**

Osiągnięte rezultaty

Wydrukowano 650 przyłbic i 150 osłon na okulary metodą druku 3D. Uszyto blisko 2 tys. maseczek.

Produkcja przyłbic medycznych za pomocą druku 3D

Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie

Typ/profil uczelni **Publiczna/państwowa wyższa szkoła zawodowa**

Strona internetowa www.kpu.krosno.pl

Problem do rozwiązania

Brak dostępności do środków ochronnych w pierwszej fazie pandemii.

Opis praktyki

Uczelnia rozpoczęła produkcję przyłbic medycznych za pomocą druku 3D. Początkowo trafiały one do podmiotów leczniczych, z którymi uczelnia współpracuje w ramach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, ale potem sukcesywnie przekazywano je również do placówek, w których zapotrzebowanie na środki ochrony osobistej jest bardzo duże. Kadre tych placówek stanowią także wykładowcy i absolwenci uczelni, którzy na co dzień prowadzą walkę z koronawirusem.

Partnerzy praktyki **Biznes, placówki medyczne.**

Osiągnięte rezultaty

Wyprodukowano dla 30 placówek ponad 1065 wysokiej jakości przyłbic medycznych, które po krótkiej sterylizacji można wielokrotnie używać.

Wytwarzanie środków ochrony osobistej

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu

Typ/profil uczelni **Publiczna/państwowa wyższa szkoła zawodowa**

Strona internetowa **www.pwsz.eu**

Problem do rozwiązania

Brak środków ochrony osobistej, przede wszystkim przyłbic, w trakcie pandemii.

Opis praktyki

W odpowiedzi na brak środków ochrony osobistej w otoczeniu społeczno-gospodarczym uczelni, na terenie powiatu wałeckiego zrodził się pomysł, aby wykorzystać drukarki 3D będące na wyposażeniu laboratoriów Regionalnego Centrum Badawczo-Rozwojowego przy PWSZ w Wałczu. Zespół składający się ze studentów i wykładowców uczelni opracował prototyp przyłbicy i rozpoczął produkcję. Praca zespołu odbywała się na zasadach wolontariatu. Przyłbice były przekazywane nieodpłatnie do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Wałczu, a stamtąd do instytucji najbardziej potrzebujących wsparcia.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa.

Osiągnięte rezultaty

Wykonano 120 przyłbic w technice druku 3D, 100 komponentów do przyłbic w technologii PET, prototyp urządzenia do masowej produkcji (formowania) osłony przyłbicy w technologii folii PET.

Wytworzenie 10 tys. przyłbic ochronnych oraz maseczek zabezpieczających

Politechnika Koszalińska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.tu.koszalin.pl**

Problem do rozwiązania

Brak szybko dostępnych środków ochrony bezpośredniej, duże zapotrzebowanie na środki ochrony w instytucjach publicznych w regionie (szpitale, przychodnie, służby, urzędy).

Opis praktyki

Tuż po rozpoczęciu epidemii uczelnia w swoim Centrum Druku 3D rozpoczęła produkcję przyłbic ochronnych, zaś Wydział Architektury i Wzornictwa zaprojektował maseczki zabezpieczające. Uczelnia udostępniała środki ochrony za darmo każdemu, kto się zgłosił, oraz z własnej inicjatywy docierała do służb medycznych, urzędów itp.

Partnerzy praktyki

Administracja rządowa, administracja samorządowa, biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty

Wytworzono 10 tys. przyłbic ochronnych i 1 tys. maseczek, na bieżąco odpowiadano na zgłaszane zapotrzebowanie.

Wsparcie sprzętowe służby zdrowia w województwie opolskim

Politechnika Opolska

Typ/profil uczelni	Publiczna/uczelnia techniczna
Strona internetowa	www.po.opole.pl
Problem do rozwiązania	Brak wystarczającego sprzętu i środków ochronnych w szpitalach.
Opis praktyki	Udostępniono szpitalom cztery zestawy do pomiarów termowizyjnych (kamera, laptop, oprogramowanie, specjalistyczny statyw) i przeszkolono osoby je obsługujące. Wypożyczono szpitalowi specjalistyczną aparaturę diagnostyczno-badawczą w celu wykonywania badań w kierunku obecności koronawirusa (COVID-19). Politechnika bierze udział w ogólnopolskiej akcji „Przyłbice dla medyków”, której celem jest wydruk 3D elementów do przyłbic chroniących personel medyczny przed zakażeniem. Politechnika Opolska włączyła się do międzynarodowego projektu „Folding at home”, którego celem jest m.in. opracowanie leku na COVID-19 przy wykorzystaniu komputerów wolontariuszy z całego świata.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Dostarczenie szpitalom sprzętu specjalistycznego, wsparcie akcji „Folding at home”. Politechnika Opolska udostępniła znaczną moc obliczeniową (blisko 15 teraflopów). Wydrukowano 500 przyłbic ochronnych. Szpitale pracowały na specjalistycznym sprzęcie uczelni do diagnostyki COVID-19.

Wsparcie w zakresie środków ochrony osobistej dla szpitali i innych jednostek

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Typ/profil uczelni	Publiczna/universytet
Strona internetowa	www.amu.edu.pl
Problem do rozwiązania	Braki w środkach ochrony osobistej w służbie zdrowia oraz innych instytucjach (straży pożarnej, domach pomocy społecznej, szkołach, przedszkolach). Brak materiałów do produkcji masek.
Opis praktyki	<p>Projektowanie i produkcja masek z filtropochłaniaczami. Badania w zakresie technologii wytwarzania włókien filtracyjnych otrzymywanych metodą elektrospiningu na potrzeby wytwarzania masek ochronnych. Druk elementów przyłbic i masek filtracyjnych na potrzeby szpitali oraz jednostek ratownictwa medycznego, wykonanie projektu i modelu 3D przejściówek do masek filtracyjnych umożliwiających stosowanie filtrów ambu, przekazywanych na bieżąco do stacji pogotowia ratunkowego. Uruchomienie procesu produkcji przyłbic ochronnych metodą wtryskową z zapewnieniem wydajności procesu na poziomie 360 przyłbic dziennie.</p> <p>Badania w zakresie metod wytwarzania maseczek ochronnych FFP2 metodą termoformowania. Zastąpienie druku 3D klasyczną metodą przetwórczą ze względu na skalę przedsięwzięcia – urządzenie może wytwarzać ponad 70 przyłbic na godzinę. Jest to odpowiednik blisko 150 drukarek 3D pracujących jednocześnie. Używane tworzywo sztuczne jest krajowej produkcji, a więc proces jest niezależny od dostaw surowców z zagranicy. Uzupelnieniem procesu jest cięcie osłony wykonanej z folii PET. Proces obróbki folii jest w znacznym stopniu zautomatyzowany, co przyspiesza produkcję. Przyłbice są na bieżąco bezpłatnie przekazywane do szpitali, stacji pogotowia ratunkowego, policji i straży pożarnej.</p>
Partnerzy praktyki	Administracja samorządowa, biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.
Osiągnięte rezultaty	Stworzono projekt innowacyjnej przyłbicy ochronnej. Przyłbica jest wykonana z tworzywa – poliamidu-6, wzmocnionego włóknom szklanym, dzięki czemu nie tylko ma wysoką wytrzymałość, lecz także może być sterylizowana w warunkach szpitalnych. Dodatkowo nie wymaga użycia dużych ilości obecnie deficytowego materiału – elastycznej gumy. W zespole ośmioosobowym stworzono i nieodpłatnie lub za niewielką opłatą przekazano 9 tys. przyłbic ochronnych, i trwa dalsza ich produkcja.

Wsparcie personelu medycznego

Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza/przyrodnicza**

Strona internetowa **www.urk.edu.pl**

Problem do rozwiązania Pomoc w ramach solidarności ze służbami medycznymi.

Opis praktyki Uczelnia przekazała 90 kg spirytusu, 16 tys. rękawiczek ochronnych, 64 opakowania płynu do dezynfekcji podłóg i toalet, 310 maseczek bawełnianych i chirurgicznych, 30 opakowań po 5 kg mydła w płynie, 20 l koncentratu do dezynfekcji powierzchni, 150 fartuchów flizelinowych, 10 kombinezonów, 200 czepków. Dary trafiły do trzech krakowskich szpitali: Centrum Medycznego Ujastek, Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Szpitala Specjalistycznego im. J. Dietla w Krakowie.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Poprawa zabezpieczenia personelu medycznego.

Adaptory z UwB

Uniwersytet w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uwb.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak środków zabezpieczenia wśród osób biorących udział w akcjach ratowniczych.

Opis praktyki Wydział Fizyki zakupił niezbędny materiał (plastik PET-G). Wykonano w technice druku 3D ponad 100 adapterów do hermetycznych masek pół- i pełnotwarzowych. Adaptory pomagają dopasować dostępne filtry do różnych typów masek posiadanych przez podlaskie służby. Fizycy wykorzystali gotowe, dostępne w sieci projekty adapterów. Linki do nich udostępnili na stronie wydziału i zachęcali innych, by także włączyli się do pomagania. Adaptory trafiły do stacji pogotowia ratunkowego oraz straży pożarnej.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przekazano 100 adapterów.

Wyposażenie szpitala uniwersyteckiego w aparaturę do wykonywania testów

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.umk.pl**

Problem do rozwiązania Zwiększenie możliwości diagnostycznych szpitala w zakresie wykonywania testów na obecność COVID-19 umożliwia ograniczenie szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby zarówno wśród pacjentów, jak i personelu szpitala. Szybsza diagnoza i efektywniejsze wykonywanie testów oraz usprawnienie funkcjonowania szpitala to z kolei wsparcie lokalnych władz samorządowych w zakresie nałożonych zadań związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa, m.in. poprzez skrócenie czasu oczekiwania na wynik.

Opis praktyki Aby zwiększyć możliwości diagnostyczne szpitala, doposażono pracownię Zakładu Mikrobiologii w aparaturę i sprzęt laboratoryjny niezbędny do diagnostyki w kierunku wykrywania COVID-19 za około 650 tys. zł. W ramach powyższego zakupiono m.in. aparat PCR do diagnostyki genetycznej mikroorganizmów, komorę laminarną, aparat do izolacji DNA/RNA wirówki laboratoryjne oraz zestawy transportowe do pobierania materiału klinicznego w kierunku zakażeń wirusowych umożliwiające rozpoczęcie wykonywania badań, spełnienia warunków związanych z zapewnieniem metody porównawczej i jednocześnie zastępczej w przypadku awarii aparatu podstawowego szpitala, tj. urządzenia do diagnostyki genetycznej mikroorganizmów firmy Becton Dickinson.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Zakup urządzeń i aparatury za blisko 650 tys. zł pozwolił na uruchomienie pracowni Zakładu Mikrobiologii Szpitala Uniwersyteckiego, przeprowadzającej badania na obecność wirusa SARS-CoV-2. Wykonywane na bieżąco testy potwierdzają zakładaną wcześniej wydajność sprzętu umożliwiającego zrobienie około 200 testów na dobę.

Produkcja przyłbic ochronnych dla lekarzy i pielęgniarek oraz pomoc psychologiczna dla mieszkańców Lublina

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-techniczna**

Strona internetowa **www.wsei.lublin.pl**

Problem do rozwiązania Zapotrzebowanie szpitali i podmiotów leczniczych na środki ochrony osobistej oraz poprawa bezpieczeństwa pracy personelu medycznego.

Opis praktyki W okresie epidemii pojawiło się duże zapotrzebowanie na środki ochrony (maseczki, przyłbice), dlatego obsługujący drukarki 3D specjaliści drukowali potrzebny sprzęt 24 godziny na dobę w celu wyposażenia jak największej liczby osób i instytucji w ten niezbędny sprzęt.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Władze uczelni przeznaczyły 225 tys. zł z własnych środków finansowych dla szpitali z przeznaczeniem na zakup wyposażenia i środków niezbędnych do opanowania pandemii. Uczelnia przekazała dziewięciu placówkom po kilkudziesięć przyłbic. W krótkim czasie dostarczono kilkaset przyłbic do szpitali oraz domów pomocy społecznej.

Środki ochrony indywidualnej dla Hospicjum św. Jana Ewangelisty oraz opieka paliatywna

Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie

Typ/profil uczelni Niepubliczna/humanistyczna o profilu praktycznym

Strona internetowa www.wshtwp.pl

Problem do rozwiązania Odpowiedź na apel hospicjum o pomoc w wyposażeniu pracowników w środki ochrony, zabezpieczające przed COVID-19.

Opis praktyki Uczelnia przekazała płyny dezynfekcyjne i rękawiczki dla personelu hospicjum.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Wsparcie społeczności lokalnej.

Produkcja różnego typu łączników do masek twarzowych umożliwiających zamontowanie odpowiedniego filtra

Politechnika Białostocka

Typ/profil uczelni Publiczna/uczelnia techniczna

Strona internetowa www.pb.edu.pl

Problem do rozwiązania Brak środków ochrony osobistej personelu szpitalnego. Prośba od personelu Kliniki Kardiologii Inwazyjnej Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku o opracowanie reduktora umożliwiającego połączenie filtra oddechowego od respiratora z maską do nurkowania.

Opis praktyki Opracowano i wydrukowano na drukarce 3D nakładki na maskę do nurkowania, które umożliwiły połączenie jej z niedrogim, jednorazowym filtrem oddechowym od respiratora. Dzięki nakładkom zwykła maska do nurkowania stała się „pełnotwarzową” maską zabezpieczającą przed czynnikami biologicznymi. Ma to szczególne znaczenie dla opieki nad pacjentami w stanach zagrożenia życia oraz wymagających intensywnej terapii medycznej.

Partnerzy praktyki Biznes, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowano 160 różnego typu łączników/nakładek na maski do nurkowania.

Naukowcy i aparatura z PG w walce z koronawirusem w UCK

Politechnika Gdańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pg.edu.pl

Problem do rozwiązania Problem z identyfikacją osób zarażonych wirusem SARS-CoV-2.

Opis praktyki Powstało specjalne stanowisko do zdalnego mierzenia temperatury ciała pacjentów wchodzących do budynku, nawet kilku jednocześnie. Pozwoliło to na błyskawiczne wykrycie osób z podwyższoną temperaturą i odseparowanie osób zdrowych od potencjalnie zarażonych.

Partnerzy praktyki Biznes, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2. Metody stosowane przez naukowców Politechniki Gdańskiej zweryfikowano klinicznie w specjalistycznych szpitalach.

Zastosowanie druku 3D do wytwarzania środków ochrony osobistej dla osób narażonych na zakażenie wirusem COVID-19

Politechnika Lubelska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pollub.pl

Problem do rozwiązania Ochrona osobista osób narażonych na bezpośredni kontakt z osobami zarażonymi wirusem COVID-19. Poprawa bezpieczeństwa i komfortu pracy.

Opis praktyki Opracowano technologię wytwarzania przyłbic ochronnych wielokrotnego użytku, tj. druk 3D elementów nośnych przyłbicy (część nagłowa i część usztywniająca przezroczystą przestroną/szybę), wykonywanie przezroczystej szyby (ręczne wycinanie z szablonu i wykonywanie otworów montażowych) i montaż (ręczny montaż wykonanych wcześniej części składowych przyłbicy). Wykonano projekt formy wtryskowej, służącej do wytwarzania opasek do medycznych przyłbic ochronnych, jednogniazdowej, dostosowanej do montażu na wtryskarce laboratoryjnej znajdującej się na wyposażeniu uczelni. Po okresie testów technologicznych rozpoczęto wytwarzanie opasek do przyłbic. Opaski są wykonane z polipropylenu.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, uczelnia, studenci, pracownicy uczelni.

Osiągnięte rezultaty Opanowanie metod druku 3D w zastosowaniach medycznych, poprawa bezpieczeństwa i komfortu pracy obdarowanych osób, poprawa wizerunku uczelni w otoczeniu jako partnera wspierającego pozatechniczne i techniczne działania w środowisku. Wykonanie 1000 opasek i przekazanie ich do PWSZ w Chełmie w celu montażu szyb ochronnych i elementów mocujących. Przekazanie kompletnych przyłbic ochronnych instytucjom na terenie województwa lubelskiego: stacjom ratownictwa medycznego, szpitalom, instytucjom edukacyjnym i użyteczności publicznej, a także innym podmiotom w zależności od zgłaszanego zapotrzebowania.

Specjalistyczny robot z zabudową z lampami UV-C do oczyszczania powietrza

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.put.poznan.pl

Problem do rozwiązania Sytuacja epidemiologiczna spowodowana koronawirusem SARS-CoV-2 i konieczność oczyszczania powietrza.

Opis praktyki Studenci wzięli udział w projekcie skonstruowania i przekazania szpitalowi specjalistycznego robota „Staś” z zabudową z lampami UV-C do oczyszczania powietrza. Dzięki temu zwiększa się bezpieczeństwo pacjentów szpitala i personelu. Zadaniem robota jest odciążenie pracowników wykonujących najbardziej niebezpieczne i monotonne zadania. Autonomicznie porusza się on po zmapowanym pomieszczeniu i wchodzi w interakcje z użytkownikiem przez światło, dźwięk oraz specjalny system webowy.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty Konstrukcja i przekazanie szpitalowi specjalistycznego robota z zabudową z lampami UV-C do oczyszczania powietrza, dzięki czemu zwiększa się bezpieczeństwo pacjentów i personelu.

Pomoc w trzech wymiarach: wsparcie sprzętowe medyków i innych służb

Politechnika Warszawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pw.edu.pl

Problem do rozwiązania Zwiększenie bezpieczeństwa i zmniejszenie rozpowszechniania się zakażeń koronawirusem.

Opis praktyki Zapewniono sprzęt ochronny, taki jak: przyłbice i gogle, za pomocą druku 3D: przyłbice ochronne dla szpitali, przychodni, laboratoriów diagnostycznych, mobilnego punktu poradnictwa, ośrodka pomocy społecznej i na potrzeby społeczności politechniki. Dodatkowo przekazano zaprzyjaźnionym zespołom medycznym środki ochrony osobistej. Zebrano kilkaset kilogramów folii do produkcji przyłbic. Przyłbice drukują także studenci kół naukowych, korzystający z prywatnego sprzętu. Bazują na modelu udostępnionym przez firmę prywatną. Dodatkowo rozpoczęto produkcję masek umożliwiających użycie wymiennych filtrów, a także ramek do przyłbic oraz elementów umożliwiających połączenie masek do nurkowania z filtrami powszechnie używanymi w akcesoriach szpitalnych. Opracowywany jest m.in. projekt hełmu do nieinwazyjnej wentylacji pacjentów z COVID-19. Wytworzono także przejściówki filtrów od respiratorów do masek ochronnych wielokrotnego użytku. Wolontariusze z politechniki wykorzystali maszyny do szycia do produkcji wielorazowych maseczek. Przekazano służbom medycznym specjalistyczne pojemniki do przechowywania i transportu substancji niebezpiecznych, a także wypożyczono suszarkę laboratoryjną wolontariuszom szyjącym maseczki, dzięki czemu możliwa była szybsza sterylizacja materiałów.

W laboratorium diagnostycznym zajmującym się wykonywaniem testów na koronawirusa pracuje pięć osób. Sprzęt potrzebny do produkcji gogli i przyłbic został przekazany firmie produkującej i przekazującej bezpłatnie przyłbice do szpitala. Suszarka laboratoryjna została wypożyczona fundacji szyjącej maseczki.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowano i przekazano kilka tysięcy przyłbic oraz 500 maseczek ochronnych. Dokładna liczba jest trudna do oszacowania ze względu na dużą liczbę zespołów i oddolny charakter podjętych inicjatyw.

Safety Mask Club

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.psw.kwidzyn.edu.pl

Problem do rozwiązania Brak środków ochrony osobistej w jednostkach ochrony zdrowia.

Opis praktyki Szycie maseczek przez utworzony klub wolontariuszy. Środki ochrony osobistej przekazano do różnych ośrodków, w tym partnerów z jednostek systemu ochrony zdrowia (ponad 80).

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty W ramach działań „Safety Mask Club” wyprodukowano ponad 400 maseczek ochrony osobistej. Trafity one do DPS-ów, okolicznych szpitali oraz hospicjum.

Przyłbice ochronne w 3D

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.umk.pl

Problem do rozwiązania Potrzeba przyłbic ochronnych oraz sprzętu dla szpitali.

Opis praktyki Zorganizowano produkcję i dystrybucję przyłbic ochronnych. Elementy przyłbic produkowano z wykorzystaniem drukarek 3D. Przyłbice montowali (łączenie elementów wydrukowanych, przesłon i elementów gumowych, odkażanie i pakowanie) pracownicy uniwersytetu. Dystrybucja polegała na zbieraniu zamówień od instytucji, planowaniu produkcji, logistyki i przekazywaniu przyłbic. Dodatkowo wypożyczono szpitalowi specjalistyczną kamerę termowizyjną w celu pomiaru temperatury osób wchodzących.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowanie i przekazanie około 900 sztuk przyłbic na pięciu drukarkach 3D, 24 godziny/dobę, 7 dni w tygodniu. Do produkcji przyłbic zużyto około 43 kg materiału (filamentu). Na materiały (filament, guma) i elementy do kilku napraw drukarek wydano około 16 tys. zł.

Wsparcie dla medyków

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia akademicka (wielodyscyplinarna)**

Strona internetowa **www.wsiz.rzeszow.pl**

Problem do rozwiązania Potrzeba wsparcia sprzętowego medyków i budowania społecznej świadomości co do odpowiedzialnego charakteru pracy medyków.

Opis praktyki Samorząd studencki włączył się w promocję akcji „Brawa dla Was”, zachęcając społeczność akademicką, aby w dniu Światowego Dnia Zdrowia o godzinie 13.00 wyszła przed domy, stanęła w oknach i na balkonach i oklaskiwała lekarzy, pielęgniarki, ratowników i inne osoby walczące z pandemią. Infrastruktura uczelni została wykorzystana do przygotowania środków ochrony osobistej dla pracowników rzeszowskich szpitali.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Przekazano pracownikom trzech rzeszowskich szpitali 500 przyłbic wytworzonych na drukarkach 3D w uczelni.

TeamUTP vs. COVID-19

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza/przyrodnicza/uczelnia techniczna/universytet**

Strona internetowa **www.utp.edu.pl**

Problem do rozwiązania Poznanie i zrozumienie budowy wirusa oraz wsparcie prac nad poszukiwaniem leku.

Opis praktyki Badania nad wirusem SARS-CoV-2 przy użyciu m.in. modelowania komputerowego wymagają dużej mocy obliczeniowej komputerów. Uniwersytet aktywnie włączył się do akcji „folding@home”, która daje możliwość wsparcia prac naukowców z całego świata, starających się lepiej zrozumieć koronawirusa 2019, aby szybciej znaleźć lek na tę chorobę. Uniwersytet udostępnił 30 serwerów oraz uczelniany sprzęt do obliczeń rozproszonych. Oprogramowanie jest bezpieczne, stworzone przez Uniwersytet Stanforda i korzysta tylko i wyłącznie z zasobów procesora i/lub karty graficznej, które w danej chwili są nieużywane.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Wsparcie prac naukowców z całego świata poprzez udostępnienie przez uniwersytet własnego sprzętu oraz 30 serwerów.

Produkcja i przekazanie przyłbic jako środków ochrony osobistej

Politechnika Białostocka

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pb.edu.pl

Problem do rozwiązania Redukcja niedoborów środków ochrony osobistej pracowników szpitali, grup medycznych, domów pomocy społecznej i innych instytucji.

Opis praktyki Produkcja przyłbic medycznych – podstawowego środka ochrony personelu medycznego jako odpowiedź na zapotrzebowanie zgłaszane przez kolejne placówki medyczne. Wykorzystywano drukarki 3D oraz montaż z użyciem prefabrykowanych elementów z tworzyw sztucznych wraz z dezynfekcją pod laboratoryjnymi lampami UV oraz pakowaniem i wydawaniem gotowych przyłbic.

Partnerzy praktyki Biznes, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowano 2100 przyłbic, które trafiły do 30 instytucji: szpitali, stacji pogotowia ratunkowego, hospicjów, DPS-ów.

#DrugiePłuca – respiratory do walki z COVID-19

Politechnika Gdańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pg.edu.pl

Problem do rozwiązania Braki sprzętowe w czasie pierwszych tygodni walki z COVID-19.

Opis praktyki Studenci przy wsparciu władz uczelni zorganizowali zbiórkę pieniędzy na zakup respiratorów.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Zebrano prawie 45 tys. zł, które zostały przekazane na zakup sprzętu.

Akcja #drukujdlalekarza na Politechnice Poznańskiej

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.put.poznan.pl

Problem do rozwiązania Praktyka była odpowiedzią na apel środowiska medycznego dotyczący braków w zaopatrzeniu w środki ochrony indywidualnej na początkowym etapie pandemii.

Opis praktyki Akcja miała charakter ogólnouczelniany, zaangażowani byli pracownicy, doktoranci i studenci wszystkich wydziałów. Stelaże drukowano na uczelnianych drukarkach 3D, a następnie także na drukarkach prywatnych. Około 5 tys. przyłbic powstało ze stelaży drukowanych. Równolegle w formach silikonowych odlewane były stelaże z żywicy poliuretanowej (około 1,5 tys. szt.). Ponadto wykonano około 17 tys. przyłbic z wykorzystaniem stelaży wtryskiwanych na wtryskarce komercyjnej. W akcję zaangażowanych było 118 wolontariuszy pracujących m.in. przy drukowaniu/wtryskiwaniu stelaży, przy montażu przyłbic, zakupach materiałów i półproduktów, transporcie gotowych przyłbic. Montaż przyłbic zajął około 1,5 tys. roboczogodzin. Przejechano łącznie kilkanaście tysięcy kilometrów w ramach niemal 120 transportów przyłbic i materiałów do ich produkcji. Dostawy przyłbic koordynowano m.in. z organizatorami akcji #drukujdlamedyka oraz #drukardzlamedykow (przyłbice 3D dla szpitali).

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty W ramach akcji #drukujdlalekarza zmontowano 23 540 przyłbic. Trafiły one nieodpłatnie m.in. do służby zdrowia (10 007 szt.), ośrodków pomocy społecznej (6275 szt.), stacji sanitarno-epidemiologicznych (1872 szt.), służb mundurowych (590 szt.). Przyłbice z oznaczeniem #drukujdlalekarza wyprodukowano dla 239 ośrodków zlokalizowanych w 91 miejscowościach, w większości z rejonu Wielkopolski, ale nie tylko.

Opracowanie śluzu dezynfekcyjnej

Politechnika Wrocławska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pwr.edu.pl

Problem do rozwiązania Praktyka odpowiada na potrzeby szpitali w sytuacji epidemii.

Opis praktyki Śluza ułatwia dezynfekcję personelu medycznego opiekującego się osobami zarażonymi koronawirusem. Instalacja jest łatwa do złożenia. Śluza zbudowana z aluminiowych profili rowkowych, a jej ściany wykonano z poliwęglanu komorowego.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Koszt przygotowywanej śluzu nie przekroczy 2 tys. zł. Obecnie trwa sprawdzanie skuteczności śluzu.

Aparat LightCycler 96 do RealTime PCR i inne wsparcie ochronno-sprzętowe

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.sum.edu.pl

Problem do rozwiązania Bieżąca pomoc otoczeniu społeczno-gospodarczemu poprzez rozdysponowanie darowizny materiałów zużywalnych współfinansowanych z POWER podmiotom leczniczym/placówkom medycznym lub używanie sprzętów.

Opis praktyki Udostępnienie aparatu LightCycler 96 do RealTime PCR wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej, przekazanie stacji posiadanych pałeczek do pobierania wymazów. Użyczenie sprzętu medycznego do uruchomienia w laboratorium testów genetycznych. Użyczenie aparatury umożliwiającej wykonywanie diagnostyki molekularnej pod kątem SARS-CoV-2.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Znacząco zwiększono potencjał diagnostyczny jednostek diagnostycznych, a tym samym prowadzono lepszą i skuteczniejszą działalność na rzecz mieszkańców i podmiotów medycznych z województwa śląskiego. Pozyskane w ramach darowizny przyłbice zostały przekazane do szpitali i akademickiego centrum stomatologii. Pozyskane okulary ochronne zostały rozdysponowane wśród studentów uczelni, w szczególności tych, którzy świadczyli pomoc i realizowali wolontariat w szpitalach i stacjach sanitarno-epidemiologicznych.

Centrum dystrybucji i produkcji środków ochrony indywidualnej

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia artystyczna**

Strona internetowa www.uap.edu.pl

Problem do rozwiązania Zaopatrzenie pracowników uczelni oraz placówek medycznych w środki ochrony indywidualnej, przede wszystkim maseczki oraz kombinezony czy elementy przyłbic.

Opis praktyki Szyto dla pracowników oraz ewentualnych interesantów maseczki wielorazowego użytku. Materiał pozyskano dzięki wsparciu partnerów biznesowych, a sam proces odbywał się na zasadzie wolontariatu wykwalifikowanych pracowników. Na terenie uczelni stworzono magazyn oraz punkt dystrybucji środków ochrony indywidualnej. Centrum zostało zasilone liczną grupą wolontariuszy – studentów różnych poznańskich uczelni, ale także mieszkańców Poznania. Głównym zadaniem miejsca była rzeczowa dystrybucja środków ochrony oraz produkcja środków ochrony. Centrum działało do 29 maja 2020 r.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Wykonanie: ponad 2 tys. maseczek ochronnych, 50 kombinezonów dla izby lekarskiej, 20 kombinezonów wielorazowych dla izby lekarskiej. Przekazanie maseczek ochronnych pracownikom uczelni, organizatorom akcji koronazgłowy.pl, pogotowiu społecznemu w Poznaniu, gościom i partnerom uczelni. Przekazanie kilku tysięcy pakietów środków ochrony indywidualnej do potrzebujących placówek.

Wsparcie sprzętowe i osobowe działań UMB w walce z pandemią SARS-CoV-2

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.umb.edu.pl

Problem do rozwiązania Zabezpieczenie personelu medycznego w zakresie środków ochrony indywidualnej oraz społeczność regionu w dostępności do testów diagnostycznych w kierunku COVID-19.

Opis praktyki Nawiązano współpracę ze stacją sanitarno-epidemiologiczną w celu uruchomienia pierwszego laboratorium badającego próbki w kierunku koronawirusa (użyczenie niezbędnego sprzętu). Utworzono laboratorium, zajmujące się badaniem próbek pod kątem obecności koronawirusa. Zorganizowano zbiórkę darów (środki ochrony indywidualnej, środki dezynfekujące) na rzecz szpitali klinicznych. Samorząd studencki zorganizował akcję „Zbroimy medyków”, której celem było wyposażenie białostockich lekarzy i pielęgniarek w niezbędne środki bezpieczeństwa. Studenci UMB produkowali m.in. przyłbice, a także zbierali środki ochrony indywidualnej.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Uczelnia wypożyczyła stacji sanitarno-epidemiologicznej dwa urządzenia do badań (do izolacji materiału genetycznego oraz do wykrywania materiału genetycznego wirusa). Przy pomocy specjalistów z uczelni stworzono laboratorium do wykonywania testów w kierunku SARS-CoV-2, w którym wykonano ponad 7,5 tys. badań próbek. Pracownicy uczelni udzielili wsparcia osobowego w laboratorium w sanepidzie. Dwa szpitale kliniczne prowadzone przez UMB otrzymały finansowe i materiałowe wsparcie od osób indywidualnych, firm i instytucji. Wielu ludzi dobrej woli przynosiło środki higieniczne, maseczki, produkowało przyłbice i w inny sposób wspomagało personel medyczny w tej trudnej sytuacji. 107 firm, organizacji i instytucji, a także 178 osób fizycznych wpłaciło 44 114,10 zł na rzecz dwóch szpitali. Studenci wyprodukowali około 1 tys. przyłbic. Blisko 60 studentów UMB pomagało szpitalom zmagającym się z epidemią koronawirusa w formie wolontariatu.

Przyłbica dla medyka AGH

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.agh.edu.pl

Problem do rozwiązania Rosnące zapotrzebowanie na środki i sprzęt ochronny dla służby zdrowia, straży, policji i służb miejskich.

Opis praktyki Druk i montaż sprzętu w trakcie akcji „Przyłbica w koronie” odbywały się w trybie zmiennym, przy zachowaniu najwyższych standardów bezpieczeństwa na 43 drukarkach 3D. Dzięki zaangażowaniu dodatkowych osób i blisko 30 firm udało się pozyskać elementy niezbędne do montażu. Jednocześnie drukowano adaptory do masek pełnotwarzowych. Dzięki tym dodatkowym elementom maski mogą być wyposażone w filtry antywirusowe i służyć jako wysoce skuteczny sprzęt ochronny dla personelu medycznego.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowanie i zmontowanie ponad 20 tys. przyłbic w ciągu 2 miesięcy dla 207 różnych instytucji w 72 miastach południowej Polski, w większości dla szpitali. Wydrukowanie 250 masek pełnotwarzowych dla krakowskiego pogotowia. W prace zaangażowało się ponad 100 studentów oraz pracowników uczelni oraz ponad 100 osób prywatnych.

Przygotowanie przyłbic ochronnych

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.up.krakow.pl**

Problem do rozwiązania Zabezpieczenie społeczeństwa w środki ochronne w dobie pandemii.

Opis praktyki Produkcja przyłbic ochronnych dla szpitali i służb policji oraz obrony terytorialnej w pierwszym etapie pandemii.

Partnerzy praktyki Uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Wyprodukowano około 1 tys. przyłbic ochronnych.

Drony do walki z COVID-19

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza/przyrodnicza/uczelnia techniczna/universytet**

Strona internetowa **www.utp.edu.pl**

Problem do rozwiązania Szybkie dostarczanie próbek medycznych i innych materiałów przy wykorzystaniu dronów i technologii bezzałogowych.

Opis praktyki 29 kwietnia 2020 r. w Warszawie wykonano pierwszy w Polsce automatyczny lot drona, który przetransportował próbki medyczne COVID-19 w Warszawie pomiędzy dwoma szpitalami. Wykonano dwa loty. Pierwszy testowy, a drugi powrotny już z właściwym ładunkiem. Hermes V8M to platforma opracowana z myślą o transporcie w miastach pilnych przesyłek, także medycznych, takich jak: krew, leki i próbki do badań. Dronoid ma specjalne zabezpieczenie pojemnika cargo przed otwarciem go przez osoby postronne.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, biznes, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Zrealizowanie pilotażowej akcji dotyczącej transportu próbek medycznych między szpitalami było ważnym wydarzeniem i przyniosło wiele korzyści dla różnych grup. Dla naukowców z uniwersytetu oznaczało to umocnienie pozycji w środowisku rozwijającym technologię pojazdów autonomicznych, a dla społeczeństwa – stworzenie alternatywnego sposobu transportowania drobnych przedmiotów (materiałów, próbek itp.).

Wyposażenie społeczności uczelni w wielorazowe osłony z logo

Gdański Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.gumed.edu.pl

Problem do rozwiązania Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 wśród społeczności uczelni oraz zadbanie o bezpieczeństwo studentów, doktorantów i pracowników.

Opis praktyki Wyposażono wszystkich pracowników, studentów i doktorantów uniwersytetu w wielorazowe osłony, w liczbie blisko 10 tys. maseczek, które są w 100% z bawełny. Jest do nich dołączony woreczek do przechowywania i dwujęzyczna instrukcja obsługi, wydrukowana na papierze ekologicznym.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Podczas akcji rozdano blisko 6 tys. maseczek. Pozostałe czekają na studentów, którzy obecnie przebywają poza Trójmiastem.

300 przyłbic dla personelu szpitala w Gdyni

Politechnika Gdańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pg.edu.pl

Problem do rozwiązania Braki sprzętowe w pierwszych tygodniach walki z wirusem SARS CoV-2.

Opis praktyki Przyłbice miały prostą konstrukcję, dzięki czemu można było wyprodukować ich w krótkim czasie znacznie więcej niż za pomocą drukarek 3D. Zakupiono ze środków własnych dodatkowe materiały dla szpitali (m.in. ponad 700 rolek ręczników jednorazowych i innych materiałów sanitarnych), które również przekazano trójmiejskim szpitalom.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Wyposażono w środki ochrony medyków szpitala jednoimiennego oraz centrum testowego COVID-19 dla kierowców zakwalifikowanych wcześniej telefonicznie do badania. Wykonano 300 przyłbic dla personelu medycznego.

Produkcja przyłbic ochronnych 3D

Politechnika Wrocławska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pwr.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie sprzętowe i środki ochrony (dotyczy działań w obszarze użyczenia sprzętu, laboratoriów, przekazywania aparatury i środków ochrony osobistej).

Opis praktyki Produkcja przyłbic z wykorzystaniem drukarek 3D. Ponadto zoptymalizowanie istniejącego modelu przyłbic, skrócenie czasu ich wydruku oraz poprawa wygody użytkowania. Produkcja opasek polipropylenowych z wykorzystaniem wtryskarki. Forma została zaprojektowana i dopasowana do urządzenia, znajdującego się na uczelni. Metoda szybsza i tańsza niż z wykorzystaniem drukarek 3D.

Partnerzy praktyki Brak informacji.

Osiągnięte rezultaty Wykorzystano 6 urządzeń do druku 3D. Szybkość to 180 opasek produkowanych w ciągu godziny. Wydajność produkcji przy użyciu wtryskarki to zaledwie 5 g granulatu do produkcji jednej opaski.

Każdy komputer się przyda!

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ue.poznan.pl

Problem do rozwiązania Potrzeba sprzętu komputerowego, który w sytuacji pandemii jest niezbędny do łączenia się ze szkołą i nauczycielami.

Opis praktyki Akcja gromadzenia sprawnych, ale już nieużywanych komputerów, które w dobie pandemii mogą zyskać drugie życie i umożliwić edukację zdalną osobom, których na takie urządzenia nie stać.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Pozyskanie kilkunastu tabletów i komputerów dla osób potrzebujących.

Maseczka dla seniora

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ue.poznan.pl

Problem do rozwiązania Zmniejszenie ryzyka zarażenia koronawirusem seniorów jako grupy szczególnie narażonej na zachorowanie.

Opis praktyki Wielorazowe maseczki dla seniorów uszyte zostały przez członków Stowarzyszenia Absolwentów UEP, którzy je także dostarczyli starszym absolwentom UEP, zgodnie z przygotowaną listą potrzebujących.

Partnerzy praktyki Członkowie Stowarzyszenia Absolwentów UEP.

Osiągnięte rezultaty Inicjatywa zaopatrzenia seniorów w niezbędne środki ochrony spotkała się z bardzo ciepłym przyjęciem.

#UTPdlaSzpitali

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza, przyrodnicza, techniczna/universytet**

Strona internetowa www.utp.edu.pl

Problem do rozwiązania Brak maseczek i przyłbic ochronnych dla pracowników służby zdrowia i pracowników instytucji publicznych narażonych na bezpośredni kontakt z osobami zakażonymi koronawirusem.

Opis praktyki W ramach projektu POWER „Nowoczesna i efektywna uczelnia – kompleksowy rozwój innowacyjnego kształcenia studentów Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego i efektywnego zarządzania uczelnią” podjęto prace mające na celu produkcję przyłbic ochrony osobistej, przede wszystkim dla, pracowników służby zdrowia i pracowników instytucji publicznych narażonych na bezpośredni kontakt z osobami zakażonymi koronawirusem. Zaproponowana konstrukcja umożliwiła zastosowanie w produkcji przyłbic szybkiej i wydajnej technologii wycinania laserowego, termoformowania profilu szyb przyłbic, a następnie montaż, który sprowadza się do zaciskania nap i nitowania elementów w całość. Rozpoczęto także produkcję adapterów do masek, które wykonywane są z wykorzystaniem druku 3D.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty W ramach akcji #UTPdlaSzpitali przekazano 7,5 tys. sztuk przyłbic oraz ponad 250 adapterów do różnego rodzaju masek dla szpitali z całego województwa kujawsko-pomorskiego.

Sanepid ze wsparciem Wydziału Chemii Uniwersytetu w Białymstoku

Uniwersytet w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uwb.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak środków ochrony.

Opis praktyki Przekazanie środków ochrony osobistej (rękawiczek, maseczek, alkoholu etylowego) oraz wyposażenia laboratoryjnego (potrzebnego do przeprowadzania testów) do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Białymstoku. Część z przekazanych rzeczy pochodziła z zapasów, pozostała została zakupiona na potrzeby cyklu Spotkania z Nauką, które z powodu epidemii zostały odwołane.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przekazano 2,8 tys. sztuk jednorazowych nitrylowych rękawiczek, 70 maseczek i 8 kg alkoholu etylowego do dezynfekcji oraz 1,4 tys. plastikowych fiolek, 350 probówek reakcyjnych i 40 płytek reakcyjnych.

Inicjatywa uczelni technicznych „Politechniki pomagają”

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia morska, techniczna, wojskowa**

Strona internetowa **www.amw.gdynia.pl**

Problem do rozwiązania Występujące braki w placówkach ochrony zdrowia środków ochrony osobistej, takich jak: przyłbice, maseczki ochronne, reduktory do aparatów tlenowych. Ograniczony dostęp do komputerów przez dzieci, szczególnie z rodzin wielodzietnych oraz ubogich, utrudniający przejście na zdalne nauczanie.

Opis praktyki W ramach inicjatywy uczelni technicznych, pomagających w walce z koronawirusem, w Akademii Marynarki Wojennej wyprodukowano maseczki ochronne (także dziecięce) i przyłbice ochronne. Wydrukowano i przekazano także przejściówki do różnych typów masek. Zorganizowano charytatywną zbiórkę używanych komputerów dla dzieci do nauki zdalnej oraz zbiórkę pieniędzy na zakup sprayów „anty para” przeciw parowaniu gogli i przyłbic. Zorganizowano także akcje honorowego krwiodawstwa.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, lokalna społeczność, placówki medyczne, służby mundurowe.

Osiągnięte rezultaty W ramach akcji przekazano 5 tys. maseczek ochronnych, 2,8 tys. przyłbic ochronnych, 250 przejściówek do różnego typu masek, 8 komputerów, 252 spraye „anty para” oraz oddano 68,4 l krwi. Środki ochrony osobistej trafiły do 75 placówek medycznych, opiekuńczych i służb mundurowych w różnych miastach.

Wsparcie sprzętowe i środki ochrony od Uniwersytetu Gdańskiego

Uniwersytet Gdański

Typ/profil uczelni **Publiczna /uniwersytet**

Strona internetowa **www.ug.edu.pl**

Problem do rozwiązania W momencie ogłoszenia stanu epidemii na obszarze województwa pomorskiego brakowało zasobów sprzętowych do wykonywania większej liczby badań w kierunku wirusa SARS-CoV-19.

Opis praktyki Przekazanie wysokospecjalistycznej aparatury w postaci termocyklera Light Cycler 480 II do oznaczeń materiału genetycznego SARS-CoV-19 w technologii RT-PCR w czasie rzeczywistym do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku, która jako pierwsza placówka po ogłoszeniu epidemii rozpoczęła badania dla województwa pomorskiego. Ponadto przekazanie dwóch termocyklerów Light Cycler 480 II, dwóch komór laminarnych klasy BSL-2 oraz dwóch aparatów do półautomatycznej izolacji materiału genetycznego na potrzeby Szpitala Marynarki Wojennej w Gdańsku włączonego do krajowej sieci jednoimiennych placówek zakaźnych.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne/uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Przekazanie sprzętu pozwoliło na uruchomienie kompletnego specjalistycznego przyszpitalnego laboratorium diagnostyki molekularnej w kierunku COVID-19, a tym samym zwielokrotnienie liczby wykonywanych testów i znacząco szybsze diagnozowanie chorych z województwa pomorskiego. Dodatkowo pozwoliło zachować płynność badań na wypadek jakiegokolwiek awarii aparatury w jednej z dwóch przekazanych linii badawczych. Oba działania pozwoliły utrzymać sytuację epidemiczną w regionie pod pełną kontrolą, a liczba zlecanych badań nie przekroczyła możliwości wykonania testów.

Złap oddech z UTP

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza, przyrodnicza, techniczna/universytet**

Strona internetowa **www.utp.edu.pl**

Problem do rozwiązania Inicjatywa podjęta w odpowiedzi na brak respiratorów w jednostkach medycznych, zwłaszcza w pierwszych miesiącach pandemii COVID-19.

Opis praktyki Podjęto prace nad własnym respiratorem we współpracy z biznesem. Działający prototyp otrzymał dofinansowanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Respirator CoViVENTILUCM01 otrzymał zgodę na wprowadzenie do obrotu.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, biznes, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Stworzenie prototypu respiratora oraz prowadzenie dalszych prac nad jego wdrożeniem. Powstanie interdyscyplinarnego zespołu naukowego, który potrafi w krótkim czasie zrealizować istotne dla społeczeństwa przedsięwzięcie.

Akcja „Materiały dla medyków” oraz „Przyłbice na start”

Uniwersytet Warszawski

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

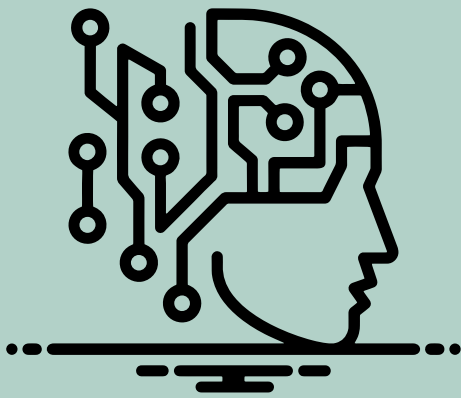
Strona internetowa **www.uw.edu.pl**

Problem do rozwiązania Potrzeba doposażenia medyków i pracowników ochrony zdrowia w środki ochronne; wyposażenie pracowników, doktorantów i studentów uczelni w środki ochronne oraz ograniczenie ryzyka zakażeń koronawirusem.

Opis praktyki Akcja „Materiały dla Medyków” była ukierunkowana na bezpłatne doposażenie medyków oraz innego personelu z całej Polski działającego na pierwszej linii frontu walki z koronawirusem SARS-CoV-2 w podstawowe środki ochrony osobistej – wysokiej jakości przyłbice drukowane na drukarkach 3D. W ramach akcji „Przyłbice na start” produkowano przyłbice dla osób, których obowiązki wymagają fizycznej obecności w miejscu badań, zajęć praktycznych czy wykonywania pracy biurowej na UW. Akcja wpisywała się również w ogólnouniwersytecką inicjatywę „Dajmy zarobić studentom i doktorantom!”, której celem było wspieranie zatrudnienia studentów i doktorantów w okresie pandemii.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, dobrowolni darczyńcy wspierający finansowo akcję.

Osiągnięte rezultaty W ramach „Materiały dla medyków” wykorzystywano 20 drukarek 3D, które dziennie były w stanie wyprodukować do 320 uchwytów do przyłbic. W ciągu dwóch miesięcy wyprodukowano ponad 12 tys. przyłbic, które trafiły do ponad 240 szpitali oraz domów opieki w całej Polsce. Akcję wsparło ponad 160 osób, przekazując filament lub wpłacając fundusze na potrzebne materiały, a także sponsorzy biznesowi. Łącznie w ramach akcji „Przyłbice na start” na potrzeby społeczności Uniwersytetu Warszawskiego jak do tej pory wydrukowanych zostało prawie 3,5 tys. przyłbic ochronnych.

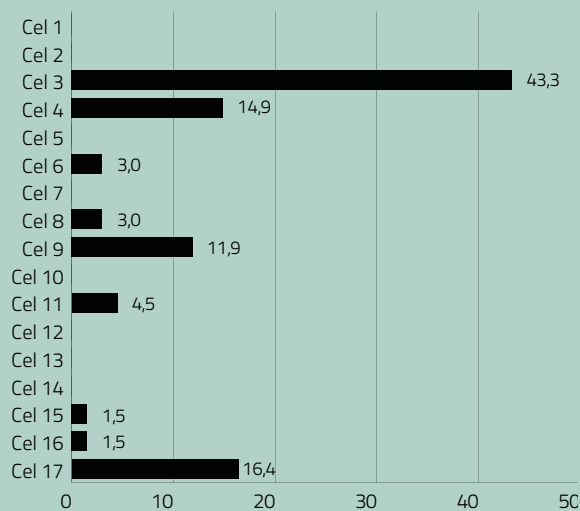
Działania naukowe

Kategoria „działania naukowe” dotyczyła działań związanych z podejmowaniem prac badawczych i wdrożeniowych w tematyce COVID-19. W tej kategorii zostało zgłoszonych 29 praktyk przez 23 uczelnie i była to druga pod względem liczebności kategoria. Wśród praktyk zgłoszone zostały badania dotyczące pandemii i tematów dyskutowanych w Internecie, ale także wpływu na zdrowie psychiczne Polaków. Prowadzone badania dotyczyły systemów umożliwiających zdalną realizację wybranych etapów badań naukowych, projektowania i wytwarzania środków ochrony osobistej dla służb medycznych, mundurowych, administracyjnych oraz nauczycieli akademickich. Ponadto dwie uczelnie podjęły się opracowania i badań konstrukcji urządzeń wspomagających oddychanie (respiratora), a także systemów dezynfekcji pomieszczeń. Jedna z uczelni uruchomiła badania kliniczne nad COVID-19, dwie kolejne nad skutecznym uzyskaniem sekwencji genetycznej koronawirusa SARS-CoV-2, a jeszcze jedna – nad lekiem na COVID-19. Inna uczelnia pracowała nad uzyskaniem skutecz-

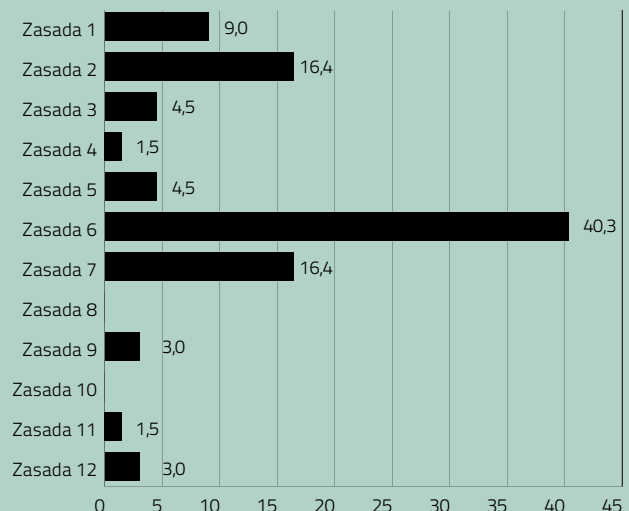
nego testu diagnostycznego do badań. Uczelnia medyczna zaś oddelegowała swoich wykwalifikowanych pracowników do wsparcia laboratorium diagnostycznego do badania wymazów z COVID-19. Jedna z uczelni stworzyła koncepcję automatycznej bramy do dekontaminacji osób w odzieży ochronnej. Podjęte badania spowodowały, że świat nauki w bardzo praktyczny sposób udzielił wsparcia w czasie pandemii w walce o zdrowie i życie Polaków.

Na rys. 7 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad w tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że zgłoszone przez uczelnie praktyki najczęściej realizowały cel 3 (43,3%) oraz 17–16,4%, cel 4–14,9% oraz cel 9–11,9%. Natomiast biorąc pod uwagę zasady Deklaracji SOU, można zaobserwować, że zgłoszone praktyki wpisywały się przede wszystkim w zasadę 2, 6 i 5 (odpowiednio 30,3%, 19,2% oraz 12,1%).

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady DSOU

Rys. 7. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „działania naukowe” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Raport *Czas pandemii w polskich mediach społecznościowych* – socjologiczna analiza dyskursu dotyczącego COVID-19 w czasie lockdownu

Collegium Civitas

Typ/profil uczelni Niepubliczna/uczelnia o profilu społeczno-humanistycznym

Strona internetowa www.civitas.edu.pl

Problem do rozwiązania Zbadanie obrazu pandemii jako nowego, zbiorowego doświadczenia polskiego społeczeństwa, które w warunkach zamknięcia w znacznym stopniu przeniósł do sieci swoje życie zawodowe i towarzyskie.

Opis praktyki Celem badania było zmapowanie tematów odnoszących się do pandemii jako zbiorowego doświadczenia wiążącego się z przyspieszoną transformacją cyfrową. Analizie ilościowej poddano ponad 11,5 mln wpisów zawierających słowa-klucze: koronawirus lub covid, które pojawiły się w marcu i kwietniu 2020 r. na polskojęzycznym Facebooku, Twitterze i portalach. Wykorzystano algorytmy wyuczone na wcześniej zebranych zbiorach wypowiedzi z polskich mediów społecznościowych, aby wydzielić z ogromnego zbioru danych dominujące tematy, które następnie poddano analizie jakościowej oraz generalizacji wydobytych znaczeń. Efektem prowadzonych w szybkim tempie prac analitycznych jest raport *Czas pandemii w mediach społecznościowych*, opublikowany 9 lipca w ramach badań własnych Collegium Civitas.

Partnerzy praktyki Firma badawcza.

Osiągnięte rezultaty Raport *Czas pandemii w mediach społecznościowych* został opublikowany w wersji elektronicznej i udostępniony szerokiemu gronu odbiorców, spotykając się z odzewem środowiska naukowego.

Badanie dobrostanu pracowników uczelni wyższych w czasie trwania epidemii koronawirusa SARS-CoV-2

Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni Niepubliczna/uczelnia akademicka

Strona internetowa www.dsw.edu.pl

Problem do rozwiązania Rozpoznanie wpływu pandemii na kondycję psychiczną społeczności akademickiej i jej dobrostan poprzez psychologiczne badania ankietowe.

Opis praktyki Celem badania było monitorowanie dobrostanu psychicznego, poziomu stresu i problemów w adaptacji zbiorowości pracowników uczelni w związku z pracą zdalną podczas epidemii przy uwzględnieniu cech osobowości mogących predystynować do szybszego wypalenia zawodowego. Badanie miało anonimowy charakter i uwzględniono w nim korelaty osobowościowe pozwalające wskazać grupy szczególnie wrażliwe na stres oraz adekwatne dla nich czynniki ochrony. Badanie jest kilkuetapowe, co pozwoli śledzić trendy związane z mechanizmami psychologicznymi pracowników podczas pandemii (np. stopień przeciążenia pracą), czy też wskazać czynniki ochrony (np. zachowania prospołeczne). Aktualnie wdrażane jest dodatkowo badanie dobrostanu, problemów i obaw studentów po zakończeniu semestru zdalnej nauki.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Badanie zostało wykonane online w kwietniu 2020 r. na próbie około 300 nauczycieli akademickich oraz grupie kontrolnej około 1 tys. osób (w tym ponad 100 obcokrajowców). Realizowane jest także badanie w grupie 300 studentów (z grupą kontrolną około 500 osób) oraz badanie jakościowe (dzienniczkowe) na grupie 80 studentów. Wniosek o finansowanie projektu badawczego skierowany został do NCN.

Siedem projektów badawczych z PG z finansowaniem w programie „Combating Coronavirus”

Politechnika Gdańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pg.edu.pl

Problem do rozwiązania Poszerzenie wiedzy na temat zrozumienia mechanizmu, sposobów diagnozy, leczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby wywołanej przez wirusa COVID-19, a także wykorzystania narzędzi informatycznych w tej tematyce.

Opis praktyki W ramach programu „Combating Coronavirus” dla naukowców Politechniki Gdańskiej złożono 16 wniosków, spośród których 7 zostało zakwalifikowanych do finansowania. W związku z dużym zainteresowaniem konkursem i wysokim poziomem zgłoszonych wniosków podjęto decyzję o znaczącym zwiększeniu alokacji środków. Wszystkie projekty badawcze zakwalifikowane do finansowania realizowane będą we współpracy z naukowcami z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, co pozwoliło pozyskać blisko 1 mln zł na poszukiwanie tak ważnych dla wszystkich rozwiązań.

Partnerzy praktyki Uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Monitoring efektów wpisany jest w realizację każdego z projektów.

Prace badawcze i wdrożeniowe w zakresie środków technicznych i prewencji COVID-19

Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.prz.edu.pl

Problem do rozwiązania Badania naukowe i rozwiązania techniczne ograniczające możliwość zakażenia COVID-19.

Opis praktyki W ramach Politechniki Rzeszowskiej przez naukowców i studentów realizowane są prace badawcze nad rozwiązaniami technicznymi ograniczającymi możliwość zakażenia COVID-19. Prace dotyczą kilku obszarów:

- projektowania i wytwarzania środków ochrony osobistej dla służb medycznych, mundurowych, administracyjnych oraz nauczycieli akademickich;
- zastosowania druku 3D do wytwarzania elementów wspomagających systemy bezpieczeństwa i ratownictwa;
- opracowania i badań konstrukcji urządzeń wspomagających oddychanie;
- systemów oczyszczania antywirusowego pomieszczeń;
- systemów umożliwiających zdalną realizację wybranych etapów badań naukowych.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, biznes, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, placówki medyczne, uczelnia, służby mundurowe, personel medyczny, personel DPS.

Osiągnięte rezultaty Przekazanie do celów badawczych około 3 tys. zabezpieczeń osobistych, opracowanie projektów i prototypów systemów wspomagających oddychanie, prace wstępne nad opracowaniem projektów badawczych, współpraca z samorządami, służbami medycznymi, mundurowymi oraz przedsiębiorstwami.

Walka z koronawirusem – badania proteaz jako droga do produkcji leków

Politechnika Wroclawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia akademicka**

Strona internetowa **www.pwr.edu.pl**

Problem do rozwiązania Poszukiwanie leku na COVID-19.

Opis praktyki Prowadzenie badań naukowych obejmujących opracowanie związków selektywnie hamujących działanie proteaz.

Partnerzy praktyki Uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Wyniki badań opublikowane zostały w artykule: W. Rut et al., *Activity profiling of SARS-CoV-2-PLpro protease provides structural framework for anti-COVID-19 drug design*.

Debata nad stanem kultury w czasie pandemii

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia artystyczna**

Strona internetowa **www.uap.edu.pl**

Problem do rozwiązania Analiza zmian w sposobie funkcjonowania poszczególnych podmiotów z szeroko pojętego sektora kultury oraz kryzysu sektora kulturalnego w dobie pandemii.

Opis praktyki Do dyskusji nad funkcjonowaniem instytucji kultury w warunkach pandemii zostało zaproszonych kilkudziesięciu polskich i zagranicznych praktyków kultury: artystów, kuratorów, badaczy. Wypowiadają się oni za pomocą tekstów krytycznych na łamach czytelnicy online, funkcjonującej w ramach największego festiwalu sztuk wizualnych w Wielkopolsce – Poznań Art Week. Ponadto zorganizowano debatę telewizyjną na temat *Sztuka wobec pandemii – teraźniejszość i przyszłość sektora kultury*, która odbyła się w ramach agendy Resiliart realizowanej przez UNESCO.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, administracja samorządowa, lokalna społeczność, organizacje pozarządowe, uczelnia, UNESCO.

Osiągnięte rezultaty Wciąż powstające teksty krytyczne, będące refleksją nad różnymi zjawiskami składającymi się na kulturę, rzucają światło na wiele aspektów funkcjonowania kultury w dobie pandemii, a wyciągnięte wnioski powinny być użyteczne dla administracji rządowej i samorządowej oraz niezależnych twórców w zakresie zarządzania i animowania kulturą w czasie obecnym oraz w kontekście kolejnego kryzysu.

Badania kliniczne ReCOVerry i PAVIA w walce z koronawirusem

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.umk.pl**

Problem do rozwiązania Walka z infekcją wirusem SARS-CoV-2.

Opis praktyki W Collegium Medicum UMK rozpoczęto dwa równoległe badania kliniczne, których celem jest walka z infekcją wirusem SARS-CoV-2. ReCOVerry, czyli wyzdrowienie, ma łagodzić i skrócić przebieg choroby, obejmie zatem pacjentów z już rozpoznaną chorobą, ale na wczesnym jej etapie. Drugie badanie, PAVIA, ma na celu niedopuszczenie do rozwinięcia choroby u osób, które były narażone na kontakt. Badane leki, których spodziewanym efektem ubocznym ma być działanie antywirusowe, są dobrze znane w kardiologii.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty ReCOVerry podlega 225 osób, zaś PAVIA ma przejść 1,6 tys. osób objętych kwarantanną.

Konkursy COVID-19 i CRUSH w ramach IDUB

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.umk.pl**

Problem do rozwiązania Poszerzenie wiedzy na temat pandemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, stworzenie urządzeń technicznych do rozpoznania oraz terapii SARS-CoV-2 i COVID-19 oraz pandemia z perspektywy nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce.

Opis praktyki Celem konkursów COVID-19 i CRUSH było poszerzenie wiedzy na temat pandemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2. W ramach pierwszego przewidziano wsparcie zespołów naukowych zgłaszających oryginalne pomysły badawcze w zakresie badań podstawowych lub aplikacyjnych z dziedziny nauk technicznych i ścisłych oraz nauk o życiu. Badania obejmowały w szczególności poszerzenie wiedzy na temat mechanizmu działania i zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2, sposobów diagnozy, szybkiego i wiarygodnego testowania, leczenia i zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby, w tym szeroko rozumianej ochrony medycznej, sposobów ochrony pracowników służby zdrowia, a także wykorzystania narzędzi informatycznych w ww. tematyce. W ramach konkursu CRUSH badano temat pandemii i jej skutków z perspektywy nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce. W szczególności konkurs miał na celu podjęcie wyzwań – społecznych, edukacyjnych, psychologicznych i ekonomicznych – spowodowanych pandemią.

Partnerzy praktyki Biznes, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty W ramach konkursu COVID-19 z 15 złożonych wniosków przyjęto do finansowania 6 projektów na łączną kwotę 517 700 zł, w tym 3 projekty z dziedziny nauk technicznych i ścisłych oraz 3 z nauk o życiu. Na konkurs CRUSH wpłynęły 33 wnioski, z czego finansowanie uzyskało 9 projektów na kwotę 274 500 zł.

Badania naukowe „Wybrane aspekty zarządzania epidemią SARS-CoV-2 w percepcji pracowników sektora ochrony zdrowia”

Wyższa Szkoła Humanitas

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-pedagogiczna**

Strona internetowa www.humanitas.edu.pl

Problem do rozwiązania Dokonanie oceny działań administracji publicznej w zakresie zarządzania sytuacją kryzysową związaną z epidemią SARS-CoV-2.

Opis praktyki Instytut Nauk o Zarządzaniu i Jakości Wyższej Szkoły Humanitas przeprowadził badanie mające na celu poznanie opinii lekarzy, ratowników medycznych, pielęgniarek, elektroradiologów i menedżerów ochrony zdrowia na temat wybranych elementów procesu zarządzania sytuacją kryzysową związaną z epidemią SARS-CoV-2, takich jak:

- efektywność polityki informacyjnej administracji publicznej w zakresie upowszechniania procedur postępowania z pacjentami podejrzewającymi u siebie zakażenie SARS-CoV-2;
- jakość samych procedur;
- stan zabezpieczenia personelu medycznego przed ryzykiem zakażenia SARS-CoV-2.

Badanie przeprowadzono z wykorzystaniem metody ankiety bezosobowej (online i pocztowa) oraz metody wywiadu pogłębionego. Badanie miało charakter ogólnopolski.

Partnerzy praktyki Organizacje pozarządowe, Kancelaria Wiśniewska i Partnerzy. Adwokaci i Radcy Prawni w Katowicach.

Osiągnięte rezultaty W ramach badania uzyskano zwrot 467 ankiet, ponadto przeprowadzono 11 wywiadów pogłębionych. Opracowany został raport wskazujący na konieczność istotnych zmian w funkcjonowaniu instytucji ochrony zdrowia związanych z procesem zarządzania kryzysowego, poziomem zaopatrzenia w środki ochrony osobistej, funkcjonowaniem procedur kontaktu z chorymi i podejrzanyymi o COVID-19 oraz brakiem testów wśród personelu medycznego.

Naukowcy GUMed w walce z COVID-19

Gdański Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.gumed.edu.pl

Problem do rozwiązania Opracowanie szczepionki i skutecznej metody leczenia COVID-19.

Opis praktyki Uzyskanie po raz pierwszy pełnej sekwencji genetycznej SARS-CoV-2 wyizolowanego bezpośrednio od polskiego pacjenta i opublikowanie jej w globalnej bazie danych GISAID. Dzięki zastosowaniu najnowszej generacji sekwencjatorów Oxford Nanopore Technologies możliwe było rozkodowanie genomu wirusa bez dodatkowych procedur, które mogłyby wprowadzać zniekształcenia.

Przetłumaczenie na język polski wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) dotyczących opieki domowej nad pacjentami z łagodnymi objawami sugerującymi podejrzenie zakażenia koronawirusem oraz postępowanie z osobami, które miały z nimi kontakt. W ramach czasopisma naukowego GUM „European Journal of Translational and Clinical Medicine” przygotowano szeroko dostępny suplement na ten temat. W innym suplemencie wydano tymczasowe zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) z 4 lutego 2020 r.

W Centrum Symulacji Sercowo-Naczyniowej GUMed rozpoczęto w trybie pilnym szkolenie z USG płuc w chorobie COVID-19. Firma Symbionix/3D Systems oraz Simeđu przekazały nieodpłatnie oprogramowanie na 3 fantomy, które umożliwiają symulację wykonania USG płuc u zdrowego pacjenta oraz chorych na COVID-19 z łagodnymi, umiarkowanymi i zaawansowanymi zmianami w płucach.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Aktualnie prowadzone są kolejne sekwencjonowania wirusów pochodzących od polskich pacjentów, co pozwoli naukowcom z całego świata brać pod uwagę również Polskę w swoich badaniach związanych z globalną epidemiologią COVID-19. Kilkadziesiąt osób zostało przeszkolonych w ramach szkolenia z USG płuc w chorobie COVID-19.

Drukowanie przyłbic i przejściówek do maseczek ochronnych

Politechnika Śląska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.polsl.pl

Problem do rozwiązania

Minimalizacja ryzyka związanego z zakażeniami przenoszonymi drogą kropelkową.

Opis praktyki

Dzięki drukarkom 3D możliwe było drukowanie przyłbic chroniących przed zakażeniem koronawirusem. Opracowano również model i prototyp przejściówki łączącej maskę do nurkowania z filtrem HEPA, dzięki czemu może być wykorzystana jako maska ochronna dla lekarzy i personelu medycznego. Wykonano również maskę według projektu lekarzy z Kliniki Billings, który umożliwia użycie materiału z maseczki chirurgicznej jako wymiennego filtra wielokrotnego użytku (z jednej maseczki chirurgicznej można wykonać 6 wymiennych filtrów).

Partnerzy praktyki Biznes, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty

Placówkom medycznym przekazano około 100 sztuk nowego modelu przejściówek, pozwalających na połączenie z innym rodzajem maski i filtrem HEPA.

Nowe narzędzie immunodiagnostyczne COVID-19

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.amu.edu.pl

Problem do rozwiązania

Opracowanie i weryfikacja skuteczności nowego testu immunologicznego COVID-19.

Opis praktyki

Celem projektu jest przeprowadzenie prac rozwojowych dążących do wdrożenia diagnostycznego, ilościowego testu immunologicznego COVID-19, opartego na metodzie ELISA. Opracowane narzędzie diagnostyczne pozwoli na identyfikację pacjentów, którzy mieli kontakt z wirusem SARS-CoV-2 oraz wytworzyli specyficzną odpowiedź immunologiczną. Informacja o obecności specyficznych przeciwciał anty-SARS-CoV-2 jest niezwykle istotna z punktu widzenia zarówno klinicznego, społecznego, jak i naukowego. Projekt jest kontynuacją wcześniejszych prac, w ramach których otrzymano prototyp immunologicznego testu diagnostycznego COVID-19 oraz potwierdzono jego skuteczność na niewielkiej próbie badanej.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty

Przebadano 100 pracowników UAM. Otrzymane wyniki świadczą o dużym potencjale diagnostycznym testu oraz pozwoliły zidentyfikować elementy wymagające dalszego udoskonalenia.

Projekt „Pandemia Stories PL”

Uniwersytet w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uwb.edu.pl**

Problem do rozwiązania

Brak wiedzy w zakresie zachowań Polaków w czasie pandemii.

Opis praktyki

Instytut Socjologii UwB postanowił zbadać, jak w czasie pandemii wygląda życie codzienne Polaków. Kwarantanna to naturalny społeczny eksperyment, w którym ma się do czynienia z sytuacją nagłej, niespodziewanej i głębokiej zmiany społecznej. Projekt badań jakościowych rozpoczęto w ciągu kilku dni od ogłoszenia oficjalnego stanu zagrożenia epidemiologicznego. W jego ramach zbierane są tzw. dokumenty osobiste, czyli opowieści, zdjęcia, filmy, które dokumentują zmiany zachodzące w życiu codziennym Polaków. W indywidualnych historiach szuka się społecznych wzorów zachowań, konstruktorów myślowych czy elementów kultury. Lista pytań obejmuje 7 pozycji: #dzień, #praca, #kontakty, #dom, #zakupy, #czas wolny, #pandemia.

Partnerzy praktyki Organizacje pozarządowe, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty

Zebrało 326 przypadków, które są analizowane i opracowywane.

Udział w międzynarodowym projekcie dotyczącym oceny lęku i obsesji przed COVID-19

Wyższa Szkoła Humanitas

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-pedagogiczna**

Strona internetowa **www.humanitas.edu.pl**

Problem do rozwiązania

Poprawienie funkcjonowania osób podczas pandemii oraz analiza psychopatologii zjawiska COVID-19.

Opis praktyki

Badanie stanowi część międzynarodowego przedsięwzięcia badawczego „The Coronavirus Anxiety Project”. W jego ramach ocenia się nasilenie lęku w populacjach z całego świata przy wykorzystaniu spójnych narzędzi przesiewowych, co w przyszłości pozwoli na porównania międzynarodowe. Ocenie poddaje się także zasoby odpornościowe, które mogą pomóc w funkcjonowaniu psychicznym podczas epidemii.

Partnerzy praktyki Uczelnia, Polska Akademia Nauk.

Osiągnięte rezultaty

Preprinty z badań były czytane i rekomendowane przez ponad 1100 użytkowników z całego świata.

Monografia naukowa dotycząca zgodnego z prawem egzekwowania obowiązków od obywateli w realiach stanu pandemii (przez m.in. policję)

Akademia WSB

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczna, medyczna, pedagogiczna, techniczna**

Strona internetowa www.wsb.edu.pl

Problem do rozwiązania Zachowanie odpowiednich relacji między stanem epidemicznym/stanem klęski żywiołowej a możliwością ograniczania praw i wolności człowieka i obywatela.

Opis praktyki Od kilku lat polska policja buduje swój wizerunek, odnotowując systematyczny wzrost zaufania – w badaniu CBOS z marca 2020 r. po raz kolejny okazała się formacją, która uzyskała pierwszą lokatę wśród innych instytucji publicznych, ciesząc się zaufaniem 80% Polaków. W obliczu pandemii COVID policja musiała podjąć konieczne, aczkolwiek niepopularne, działania. Celem przygotowywanej monografii jest m.in. wsparcie działań policji w aspekcie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych ludzi, ponieważ osiągnięcie efektu w postaci minimalizacji skutków związanych z pojawieniem się sytuacji kryzysowych zależy m.in. od stopnia zorganizowania różnych organów administracji publicznej.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa.

Osiągnięte rezultaty Opublikowanie monografii, której przydatność będą ilustrować jej wskaźniki cytowania.

Udział pracowników, doktorantów i studentów UAM w wykonywaniu testów na obecność SARS-CoV-19 w komórkach osób sprawdzanych pod kątem zakażenia tym wirusem

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.amu.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie Uczelnianego Laboratorium Koronawirusa w wykonywaniu dużej liczby testów diagnostycznych.

Opis praktyki W ramach Uczelnianego Laboratorium Koronawirusa Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu naukowcy ze znajomością technik biologii molekularnej uczestniczą w wykonywaniu testów na obecność wirusa SARS-CoV-19. Pracują oni w systemie dwu- i trzymianowym, siedem dni w tygodniu, na każdej zmianie obecny jest wykwalifikowany diagnosta.

Partnerzy praktyki Uczelnia.

Osiągnięte rezultaty W Uczelnianym Laboratorium Koronawirusa przebadano próbki pochodzące od około 70 tys. osób (stan na 17.07.2020).

Modelowanie szacujące faktyczną liczbę zakażonych COVID-19 na świecie

Uniwersytet w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.uwb.edu.pl

Problem do rozwiązania Trudność w oszacowaniu rozmiarów pandemii.

Opis praktyki Na UwB opracowano modele, dzięki którym można na bieżąco szacować liczbę zakażonych COVID-19. Wyniki prezentowane są na stronie internetowej covid-model.net. Szacunki podawane są tylko dla tych państw, które zarejestrowały co najmniej 30 zgonów przypisanych bezpośrednio do COVID-19. Modelowanie opiera się na założeniu, że podstawowa śmiertelność wśród zakażonych w różnych krajach powinna być podobna, a widoczne w dostępnych danych różnice śmiertelności wynikają w dużym stopniu z niewystarczającego testowania na obecność wirusa SARS-CoV-2 pacjentów z objawami łagodnymi i przypadków bezobjawowych, zakażonych. W szczególności wyniki modelu można skorygować indywidualnie dla każdego kraju, wprowadzając czynniki korekcyjne odpowiadające warunkom specyficznym dla danego państwa.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Opracowano trzy statystyczne modele obliczania śmiertelności. Następnie poziom śmiertelności obliczonej przy użyciu tych modeli używa się do oszacowania liczby przypadków zakażeń w krajach docelowych.

Badanie kliniczne wielośrodkowe, randomizowane, podwójnie zaślepienie, kontrolowane placebo oceniające wpływ transplantacji mikrobioty jelitowej pełniącej funkcję modulatora odpowiedzi zapalnej (immunomodulacja), dołączonej do terapii standardowej, na zmniejszenie ryzyka progresji choroby COVID-19 z nasilającą się burzą cytokinową i procesem zapalnym

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.wum.edu.pl

Problem do rozwiązania Niniejsza praktyka (badanie kliniczne) ma na celu sprawdzenie, czy rozszerzenie standardowego leczenia COVID-19 o transplantację mikrobioty jelitowej (FMT) zmniejszy ryzyko progresji choroby u chorych.

Opis praktyki Badanie kliniczne ma na celu sprawdzenie, czy rozszerzenie standardowo stosowanego u chorych na COVID-19 leczenia o transplantację mikrobioty jelitowej może zatrzymać rozwój choroby, w szczególności nie dopuścić do powstania zagrażającego życiu chorych zespołu ostrej niewydolności oddechowej (ARDS). Badanie opiera się na dotychczasowych badaniach nad mikrobiotą człowieka, w których wykazano istnienie i ścisłe wzajemne oddziaływanie pomiędzy układem immunologicznym i ładunkiem antygenowym jelit (mikrobiomu) a układem oddechowym (tzw. osiá jelitowo-płucną). Transplantacja mikrobioty jelitowej jest metodą leczenia polegającą na przywróceniu prawidłowego składu mikrobioty jelitowej poprzez jej przeniesienie z przewodu pokarmowego dawcy do przewodu pokarmowego biorcy. Badania ostatnich lat plasują tę metodę wśród najważniejszych terapii immunomodulujących i przeciwzapalnych w schorzeniach przewodu pokarmowego, ale także wielu innych systemów i układów – wykazuje ona bardzo dobry profil bezpieczeństwa i często daje spektakularne wyniki leczenia. Doniesienia naukowe wskazują, że uzasadnione jest wykorzystanie tej terapii do leczenia i profilaktyki procesów infekcyjnych i autozapalnych, w tym COVID-19.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Wstępne wyniki badania będą dostępne najwcześniej w drugiej połowie 2021 r., ich wdrożenie do praktyki klinicznej możliwe będzie w kolejnych latach.

Robot RobUV do dezynfekcji i dekontaminacji powietrza oraz dowolnych powierzchni w pomieszczeniach

Politechnika Białostocka

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pb.edu.pl

Problem do rozwiązania

Oczyszczanie powietrza i powierzchni w pomieszczeniach z wirusa COVID-19.

Opis praktyki

Zaprojektowano, opracowano i zbudowano zdalnie sterowanego, autonomicznego robota RobUV, służącego do dezynfekcji i dekontaminacji powietrza oraz dowolnych powierzchni w pomieszczeniach, za pomocą konwencjonalnych emiterów UV-C zalecanych przez WHO (jako tzw. bezpieczny ultrafiolet) do niszczenia COVID-19. Robot został zbudowany na podwoziu trzykołowym, ze sterowaniem radiowym oraz autonomicznym zasilaniem, do naświetlania dowolnych powierzchni w pomieszczeniach oraz do puryfikacji powietrza. Zasięg pracy robota obejmuje: naświetlanie powierzchni pionowych o wysokości do 3 m, minimalną odległość od powierzchni 2 m, możliwość sterowania dawką promieniowania, czas autonomicznej pracy do 2 godzin, zasięg pracy bezprzewodowej do 100 m.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty

Opracowano prototyp urządzenia, który jest w fazie komercjalizacji przez Instytut Transferu Technologii Politechniki Białostockiej. Dodatkowo pomysł na autonomiczne urządzenie do sterylizacji jest podstawą wniosku do NCBiR w ramach „Szybkiej ścieżki – COVID” wraz ze szpitalem jednoimiennym MSWiA w Białymstoku.

Czwartkowe spotkania SGH

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.sgh.waw.pl

Problem do rozwiązania

Dostarczanie szerokiej opinii publicznej sprawdzonych i aktualnych informacji na temat obecnej, szybko zmieniającej się sytuacji gospodarczej, również w związku z trwającą pandemią.

Opis praktyki

Czwartkowe spotkania SGH to cotygodniowa formuła, w której pracownicy SGH wraz z ekspertami z wybranego sektora omawiają zagadnienia dotyczące bieżącej sytuacji gospodarczej związanej m.in. z pandemią. Pierwsze spotkanie odbyło się w maju. Poruszane dotychczas tematy związane były ze zdrowiem publicznym, energetyką, bankowością i finansami, koniunkturą, turystyką oraz rzeczywistością po pandemii.

Partnerzy praktyki Biznes, organizacje pozarządowe.

Osiągnięte rezultaty

W ramach czwartkowych spotkań SGH przeprowadzonych zostało siedem debat, które łącznie dotarły do kilku tysięcy zainteresowanych tematyką odbiorców. Debaty docierają średnio do kilkuset osób poprzez livestream na Ms Teams oraz Facebooku. Część osób odtwarza spotkania z biblioteki dostępnej na serwisie YouTube. Każde spotkanie wiązało się ze współpracą z inną organizacją zewnętrzną, np. Fundacją Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”, Biurem Informacji Kredytowej, Polską Organizacją Turystyczną, Krajową Izbą Gospodarczą i Polskim Towarzystwem Ekonomicznym.

Działania badawcze naukowców Uniwersytetu Gdańskiego w dobie pandemii

Uniwersytet Gdański

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.ug.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak wystarczającej wiedzy na temat struktury, właściwości oraz mechanizmów przenoszenia SARS-CoV-19 do podjęcia skutecznej walki z wirusem w obliczu epidemii.

Opis praktyki Na Uniwersytecie Gdańskim jako pierwszym w Polsce uzyskano pełną sekwencję genetyczną koronawirusa SARS-CoV-2, wyizolowanego bezpośrednio od polskiego pacjenta. Sekwencja genetyczna koduje wiele ważnych informacji, np. jak wirus „oszukuje” organizm człowieka, osłabiając jego odporność. Dzięki wyizolowaniu materiału genetycznego i poznaniu takiej sekwencji możliwe jest lepsze rozumienie właściwości wirusa, m.in. jego pochodzenia zarówno w kontekście ewolucyjnym, jak i geograficznym, a w konsekwencji znalezienie szczepionki oraz leku. Przy rozkodowaniu wirusa od polskiego pacjenta z Pomorza zastosowana została najnowsza generacja sekwenatorów firmy Oxford Nanopore Technologies, co oznacza brak dodatkowych procedur, które mogą wprowadzać zniekształcenia. Wykorzystane zostały protokoły bioinformatyczne, opracowane wcześniej przez naukowców ARTIC do gromadzenia danych genetycznych w trakcie epidemii wirusa Ebola w Afryce.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Sekwencja genetyczna koronawirusa SARS-CoV-2 została opublikowana w globalnej bazie danych GISAID 20 kwietnia 2020 r. Do tej pory w największej bazie danych, gdzie naukowcy z całego świata umieścili już ponad 5 tys. sekwencji, nie było ani jednego polskiego izolatu pochodzącego bezpośrednio od pacjenta. Uzyskane dane pozwolą naukowcom z całego świata brać pod uwagę również Polskę w swoich badaniach związanych z globalną epidemiologią choroby COVID-19 oraz stanowią ważny wkład w poznanie ewolucji molekularnej wirusa.

Działalność badawcza w dobie pandemii

Akademia Leona Koźmińskiego

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia prawno-biznesowa**

Strona internetowa **www.kozminski.edu.pl**

Problem do rozwiązania Oddziaływanie pandemii na społeczność i biznes.

Opis praktyki Od początku pandemii na ALK prowadzone są projekty badawcze mające na celu m.in. systematyczne sprawdzanie, w jaki sposób polscy menedżerowie radzą sobie ze skutkami koronawirusa, zidentyfikowanie najczęściej rozpowszechnianych treści dezinformacyjnych dotyczących pandemii, wpływ na zmianę nawyków kulinarnych i żywieniowych oraz roli mediów w dokonywaniu tych zmian, wpływ pandemii na pracę pracowników naukowo-dydaktycznych.

Partnerzy praktyki Uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Realizowane są cztery projekty badawcze, przygotowano trzy raporty projektu badawczego „Polski biznes w sytuacji pandemii” (publikowane co miesiąc), raporty z pierwszej i drugiej tury badań opublikowano w „Rzeczpospolitej” oraz wysłano do recenzji artykuł dotyczący wpływu pandemii na pracę przedstawicieli środowisk naukowych.

Inicjatywa FOLDING@HOME na Politechnice Poznańskiej

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.put.poznan.pl

Problem do rozwiązania Zastosowanie niewykorzystywanych zasobów w celu symulacji dynamiki białek tworzących SARS-CoV-2, co w przyszłości może przyczynić się do znalezienia skutecznego leku i terapii.

Opis praktyki Inicjatywa Folding@home, jeden z najpopularniejszych projektów obliczeń rozproszonych, powstała na Uniwersytecie Stanforda w Stanach Zjednoczonych. Jej celem jest badanie zachowania białek i wsparcie tworzenia nowych leków. Są to badania wymagające skomplikowanych obliczeń, niemożliwych do wykonania na pojedynczych komputerach. Dlatego też w czasach pandemii wirusa SARS-CoV-2 wielu ludzi postanowiło pomóc naukowcom w opracowaniu niezbędnej szczepionki. Do tego przedsięwzięcia przyłączyła się również Politechnika Poznańska, udostępniając moc obliczeniową swoich komputerów.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Pracownicy i studenci Politechniki Poznańskiej udostępniłi na rzecz inicjatywy Folding@home niemal 700 komputerów, zajmując 617. miejsce na 253 354 i zdobywając 422 302 692 punkty.

Włączenie się w badania naukowe nad wpływem epidemii COVID-19 na funkcjonowanie systemu zdrowia

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.sum.edu.pl

Problem do rozwiązania Opracowanie wytycznych profilaktyki, diagnostyki i leczenia COVID-19 oraz ocena skali występowania potencjalnych powikłań po przebyciu zakażenia SARS-CoV-2.

Opis praktyki Krytyczna weryfikacja i synteza dostępnych danych na rzecz konsensusu eksperckiego (eksperti z największym w Polsce doświadczeniem w zakresie diagnostyki i leczenia SARS-CoV-2), w tym bieżąca aktualizacja wytycznych pod patronatem Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych oraz Agencji Technologii Medycznych i Taryfikacji. Przeprowadzanie u pacjentów po przebyciu zakażenia SARS-CoV-2 kompleksowej diagnostyki kardiologicznej, pulmonologicznej i neurologicznej obejmującej badania laboratoryjne, obrazowe i czynnościowe oraz analiza zaburzeń psychiatrycznych (lękowych, depresyjnych, potraumatycznych). Przedstawienie pracownikom medycznym, pracownikom naukowym i studentom obiektywnej i zweryfikowanej, a także aktualizowanej wiedzy dotyczącej profilaktyki, diagnostyki i leczenia zakażenia SARS-CoV-2.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Pozyskanie z Agencji Badań Medycznych dofinansowania na realizację projektów dotyczących:

- zapobiegania i leczenia powikłań spowodowanych przez COVID-19,
- rozpowszechnienia czynników ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 w populacji Aglomeracji Górnośląskiej w 2020 r.,
- wielośrodkowego, randomizowanego, prowadzonego metodą podwójnie ślepej próby badania fazy III z grupą kontrolną przyjmującą placebo, oceniającego wpływ szczepień przeciw gruźlicy na zapadalność i przebieg zakażeń wirusem SARS-CoV-2 wśród pracowników ochrony zdrowia w Polsce podczas pandemii COVID-19.

Udział pracowników SUM w krajowych wytycznych profilaktyki, diagnostyki i leczenia COVID-19.

Udział naukowców z UMB w badaniach naukowych i pracach rozwojowych na rzecz walki z pandemią SARS-CoV-2

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa **www.umb.edu.pl**

Problem do rozwiązania Poszerzenie wiedzy w zakresie dróg szerzenia się koronawirusa SARS-CoV-2, a także metod jego eliminacji z populacji oraz nowych możliwości leczenia.

Opis praktyki W ramach tej praktyki podjęto następujące działania:

- wzięto udział w kluczowych w skali światowej badaniach w ramach międzynarodowego konsorcjum naukowego o nazwie „COVID-19 Host Genetics Initiative (HGI)” (kilkaset ośrodków naukowych z 50 krajów);
- uzyskano wsparcie NCN w ramach „Szybkiej ścieżki dostępu do funduszy na badania COVID-19” na projekt UMB „Udział wimentyny powierzchniowej w procesie infekcji komórek przez SARS-CoV-2” (poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów określających zakaźność SARS-CoV-2);
- uzyskano dofinansowanie projektu UMB „Identyfikacja osób z wysokim ryzykiem ciężkiego przebiegu COVID-19” w ramach szybkiej ścieżki Agencji Badań Medycznych w walce z COVID-19 (opracowanie aplikacji wspierającej decyzje, przeznaczonej do użytku dla lekarzy zajmujących się pacjentami z COVID-19, zawierającej moduł istotnych danych klinicznych i behawioralnych oraz moduł danych genetycznych);
- wzięto udział w pracach zespołu opracowującego polski respirator (opracowanie lekkiej, bardzo łatwej w obsłudze, taniej w produkcji konstrukcji z niemal wszystkimi istniejącymi trybami wentylacji);
- przygotowano specjalną aplikację, dotyczącą koronawirusa „POLCOVID-19”.

Partnerzy praktyki Biznes, uczelnia, naukowe ośrodki zagraniczne.

Osiągnięte rezultaty Odkryto, że geny zlokalizowane w trzecim chromosomie człowieka mogą mieć kluczowe znaczenie w określeniu, dlaczego ludzie różnie reagują na zakażenie SARS-CoV-2 i inaczej przechodzą chorobę wywołaną koronawirusem. IMAGENE.ME wprowadziło na rynek ofertę kompletnego badania DNA ze szczegółowym Raportem Predyspozycji Genetycznych i aplikacją Asystenta Zdrowia i Życia, aktualizowaną o najnowsze wyniki badań, dzięki której użytkownicy polskiej aplikacji będą mieli możliwość zweryfikowania, czy posiadają genetyczne predyspozycje zwiększające ryzyko ciężkiego przebiegu COVID-19.

Przygotowano aplikację POLCOVID-19, mającą pomóc w rozpoznaniu ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 poprzez stworzenie wirtualnej mapy Polski, dostępnej za darmo na Google App Store.

SurVIRval® – czynniki przetrwania w warunkach koronakryzysu

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa **www.ue.katowice.pl**

Problem do rozwiązania Ocena pierwszych reakcji i decyzji menedżerskich w przedsiębiorstwach w Polsce, podjętych po zamknięciu gospodarki w celu wskazania, które z elementów okazały się najbardziej istotne dla przetrwania.

Opis praktyki Badanie przeprowadzono w dniach 6–20 kwietnia 2020 r. w formie ankiety internetowej, skierowanej do właścicieli i zarządzających przedsiębiorstwami. Ostatecznie wzięto w nim udział 178 polskich MŚP, reprezentujących zarówno sferę produkcji, handlu, jak i usług.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Otrzymane wyniki badania pozwoliły na wskazanie takich działań, które najczęściej prowadziły do zachowania bezpiecznego funkcjonowania przedsiębiorstw podczas koronakryzysu. Zaliczyć do nich można: utrzymanie płynności finansowej, utrzymanie przychodów na dotychczasowym poziomie, utrzymanie pracowników. Natomiast do najbardziej oczekiwanych przez przedsiębiorców działań było: pokrycie przez państwo części lub całości składek na ZUS, zawieszenie podatków i/lub ulgi podatkowe oraz dofinansowanie wynagrodzeń.

Opracowanie bramy odkażającej kombinezonu personelu medycznego

Politechnika Śląska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.polsl.pl**

Problem do rozwiązania Zminimalizowanie ryzyka zakażenia wirusem COVID-19 podczas ściągania kombinezonu ochronnego przez personel medyczny po wyjściu z karetki.

Opis praktyki Automatyczna brama do dekontaminacji osób w odzieży ochronnej została zaprojektowana, aby umożliwić szybką, ciągłą dezynfekcję i zapewnić stałe bezpieczne warunki odkażania. Brama odkażająca jest w pełni automatyczna z pakietem regulacji. Personel medyczny może wybierać czas odkażania oraz ma pełną kontrolę nad monitorowaniem procesu dezynfekcji za pomocą świetlnych elementów informacyjnych, a osoba odkażana otrzymuje informację, co ma robić. Brama chroni personel medyczny zaangażowany w walkę z pandemią przed zakażeniem. Sprawdza się wszędzie tam, gdzie wymagana jest minimalizacja gabarytów urządzenia, jak i czasu uruchomienia systemu. Urządzenie jest uniwersalne, w pełni zautomatyzowane i zaawansowane technologicznie. Jest ono przygotowane do walki z COVID-19, ale również z innymi epidemiami powodowanymi przez wirusy czy bakterie. Typowe zastosowania to szpitale, wojsko, zespoły ratownictwa, centra handlowe, metro, wszystkie miejsca publiczne.

Partnerzy praktyki Biznes, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Brama znalazła się w finale międzynarodowego konkursu Healing Solutions for Tourism Challenge, zorganizowanego przy współpracy z WHO, na najlepsze rozwiązanie powstrzymujące rozwój epidemii. Wynalazek pokonał ponad 1100 zespołów, z ponad 100 krajów i znalazł się na liście 9 wygranych. Dodatkowo został nagrodzony złotym medalem na targach INTARG – za zgłoszone know-how. Pierwsza seria bram została zamontowana w placówkach medycznych i muzeach (liczba zamówień oscyluje na poziomie ponad 200).

Wpływ pandemii na jakość życia studentów

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej W Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.up.krakow.pl**

Problem do rozwiązania Ocena psychospołecznych skutków kwarantanny z powodu pandemii COVID-19 dla studentów.

Opis praktyki Bazując na metodologii nauk społecznych, prowadzono systematyczne i oparte na rzetelnej obserwacji badania mające na celu pokazanie funkcjonowania społeczeństwa w warunkach zagrożenia koronawirusem i zidentyfikowania psychospołecznych skutków kwarantanny. Część badań poświęcona była nauce w systemie zdalnym. W ramach badań zrealizowano następujące projekty:

- „Krakowscy studenci w sytuacji zagrożenia pandemią koronawirusa”;
- „Krakowski Barometr Młodzieży – krakowska młodzież w warunkach kwarantanny COVID-19”;
- „Studenci polscy i ukraińscy w warunkach kwarantanny”;
- „Krakowska i lwowska młodzież w sytuacji pandemii COVID-19”;
- „Wpływ pandemii koronawirusa na kondycję psychospołeczną mieszkańców Krakowa”;
- „Konsekwencje izolacji społecznej spowodowanej epidemią COVID-19 w opiniach studentów Uniwersytetu Pedagogicznego”;
- „Ukraińscy studenci w warunkach epidemii koronawirusa”;
- „Edukacja zdalna na obszarach wiejskich”;
- „Krakowscy studenci wobec pandemii i zdalnej edukacji (II fala badań)”;
- „Krakowscy i lwowscy studenci wobec pandemii i zdalnej edukacji”.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, uczelnia, studenci polscy i ukraińscy, uczelnia z Ukrainy.

Osiągnięte rezultaty Badania przeprowadzono dwukrotnie w grupie 2 tys. studentów. Określono wpływ pandemii na zmianę sytuacji życiowej młodzieży i studentów.

Działania naukowe ukierunkowane na zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2

Politechnika Śląska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.polsl.pl

Problem do rozwiązania

Zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 i likwidacji skutków pandemii poprzez badania naukowe i wdrożenia wynalazków.

Opis praktyki

Naukowcy Politechniki Śląskiej opracowali urządzenia i wynalazki służące walce z wirusem SARS-CoV-2, wspierające działania medyków. Wśród nich znalazły się: bramy odkażające, ozonatory, autonomiczny robot asystujący do pracy w szpitalach, prototyp respiratora z funkcją telemetrii, internetowy system wspierania diagnostyki obrazowej COVID-19, system przesiewowego mierzenia temperatury z wykorzystaniem kamer termowizyjnych, komora do sterylizacji filtrów HEPA, urządzenia sprawdzające skuteczność masek ochronnych i filtrów, internetowy system do zbierania ankiet dotyczących zaburzeń poznawczych – CORNELIA, automatyczny resuscytator. Ponadto naukowcy Politechniki Śląskiej, wykorzystując symulacje dynamiki molekularnej i autorskie oprogramowanie, dogłębnie poznali strukturę głównej proteazy wirusa SARS-CoV-2, enzymu, który jest jednym z kluczowych enzymów w cyklu życiowym wirusa. Politechnika Śląska zrealizowała program projakościowy ukierunkowany na badania związane ze zwalczaniem COVID-19. Osoby prowadzące takie badania otrzymały specjalne wsparcie finansowe. Konkurs został ogłoszony 25 marca. Uczelnia prowadzi także program „Politechnika przeciw epidemii” służący wspieraniu finansowemu badań naukowców uczelni przez osoby zewnętrzne. Ogłoszono specjalną edycję konkursu „Mój Pomysł na Biznes”, tzw. szybką ścieżkę. Uczestnicy przedsięwzięcia zaprezentowali rozwiązania służące zwalczaniu koronawirusa. Projekty dotyczące zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2 zaprezentowały również studenckie koła naukowe w I konkursie finansowania projektów SKN w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”.

Partnerzy praktyki

Biznes, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty

W zakresie wdrażania rozwiązań zapobiegających rozprzestrzenianiu się SARS-CoV-2 wykorzystano urządzenia opracowane przez naukowców PŚ, w tym uruchomiono w placówkach medycznych i innych instytucjach 4 systemy przesiewowego badania temperatury ciała z wykorzystaniem kamer termowizyjnych, ponad 11 bram odkażających oraz aplikacje usprawniające diagnostykę COVID-19. Brama odkażająca została również nagrodzona w międzynarodowym konkursie Healing Solutions for Tourism Challenge.

Planowane kierunki rozwoju

Rozwój badań w ramach walki z wirusem SARS-CoV-2 obejmuje umiędzynarodowienie prac naukowych oraz ich realizację w zakresie określonych na Politechnice Śląskiej priorytetowych obszarów badawczych.

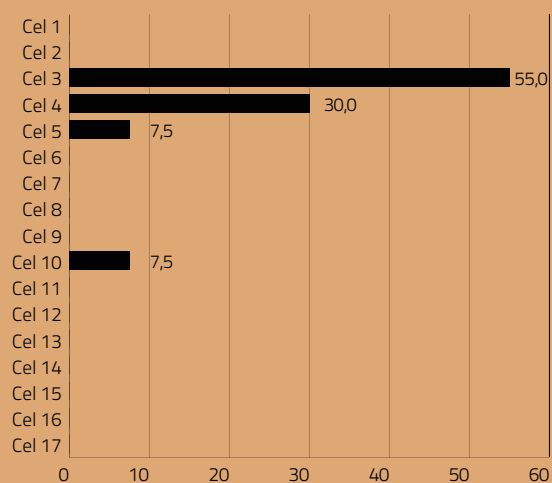

Wsparcie psychologiczne

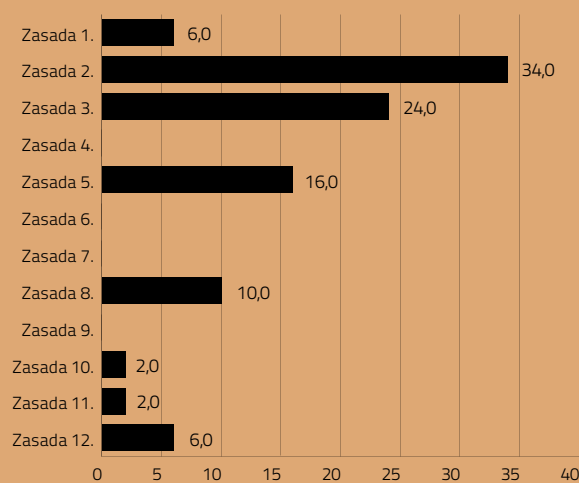
Kategoria „wsparcie psychologiczne” dotyczy działań nakierowanych na pomoc psychologiczną oraz inne rodzaje wsparcia mentalnego dla interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. W tej kategorii dobre praktyki nadeszły z 22 uczelni. Wsparcie psychologiczne w czasie pandemii było odpowiedzią uczelni na złożoną i nową rzeczywistość, która zaskoczyła wszystkich. Lęk i niepewność były jednymi z pierwszych reakcji na pojawiające się codziennie nowe informacje i fakty oraz wprowadzane ograniczenia. Katalog dobrych praktyk zawiera 24 inicjatywy w tym obszarze. Koncentrują się one przede wszystkim na zasadach: 2, 3 oraz 5 Deklaracji SOU, a więc odnoszą się do sfery wolontariatu, współpracy, tolerancji, wrażliwości społecznej, równości i respektowania praw. Wpisują się w większości w cele 3, 4 i 17 Agendy ONZ, które dotyczą obszaru zdrowia i edukacji (rys. 8). Podsumowując zrealizowane przez uczelnie działania, należy zauważyć, że koncentrowały się one głównie na wsparciu interesariuszy wewnętrznych, tj. studentów i pracowników uczelni, w tym emerytowanych, choć uczelnie adresowały także swoje działania do otoczenia zewnętrznego (13 praktyk). Praktyki te były realizowane na ogół w oparciu o potencjał uczelni, choć pojawiły się również partnerstwa (7 praktyk).

Większość uczelni zadeklarowała także kontynuację działań niezależnie od dalszego rozwoju sytuacji pandemicznej. Jeśli chodzi o zakres działań, to obejmowały one głównie bezpłatne dyżury psychologów adresowane do osób borykających się z zaburzeniami depresyjnymi, lękowymi czy zaburzeniami osobowości. Wsparcia często potrzebowali także studenci zagraniczni, którzy nie powrócili do swoich krajów w momencie ogłoszenia pandemii. W związku z tym zostali odizolowani od swojego rodzinnego środowiska, praktycznie pozbawieni wsparcia rodzinnego, pozostawieni w sytuacji niepewności i nieprzewidywalności, w obcym kraju. Sytuacja lockdownu potęgowała także kryzysy rodzinne, szczególnie w rodzinach dysfunkcyjnych, uczucie strachu i niepewności. Uczelnie wykorzystywały różne narzędzia i metody wsparcia, organizując akcje wspierające, wirtualne dyskusje, kampanie informacyjne, które miały przeciwdziałać tym negatywnym zjawiskom. Odbiór społeczny tych działań wskazuje, że były one bardzo potrzebne i utorały drogę do kolejnych inicjatyw, nakierowanych na wspieranie dobrostanu społeczności akademickiej.

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 8. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „wsparcie psychologiczne” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Kompleksowe wsparcie psychologiczne polskich i zagranicznych studentów w okresie pandemii SARS-CoV-2

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.wum.edu.pl

Problem do rozwiązania Badania z ostatnich lat wskazują na wysoki poziom problemów psychologicznych i emocjonalnych wśród studentów. Pandemia SARS-CoV-2 postawiła przed nimi wiele dodatkowych wyzwań zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Opis praktyki Wdrożono pakiet rozwiązań wsparcia psychologicznego mających na celu zagwarantowanie studentom wachlarza usług. Usługi te ustalono w oparciu o badania, przy współudziale studentów, dzięki czemu trafnie dopasowane są do ich potrzeb. Praktyka obejmuje m.in.:

- e-konsultacje Uniwersyteckiej Poradni Psychologicznej – Punkt Konsultacyjny (wideochat, chat, e-maile) i materiały samopomocowe na stronie internetowej poradni;
- projekt „Peer Support” – wsparcie koleżeńskie dla studentów WUM, w tym strona internetowa poświęcona problematyce zdrowia psychicznego, forum, blog, anonimowy chat;
- projekty „Virtual Common Room” i „Stay Home Army” – grupy FB poświęcone budowaniu wspólnoty studentów w dobie pandemii COVID-19;
- regularne publikacje wpisów i infografik dotyczących postępowania w sytuacji wystąpienia objawów COVID-19, zasad i ograniczeń wprowadzanych na uczelni i w Polsce;
- wdrożenie projektu badawczego „COVID-19 w doświadczeniu studentów” – międzynarodowych badań poświęconych zdrowiu psychicznemu i funkcjonowaniu studentów w dobie pandemii COVID-19.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Od 1 lutego do 30 czerwca 2020 r. na konsultację w Uniwersyteckiej Poradni Psychologicznej – Punkt Konsultacyjny zgłosiło się 95 osób, w tym 72 kobiety (76%) i 23 mężczyzn (24%). Największą grupę (62%) stanowili studenci Wydziału Lekarskiego WUM: 46 studentów oddziału nauczania w języku polskim (48% całej grupy klientów poradni) i 13 studentów oddziału nauczania w języku angielskim (14% całej grupy klientów poradni). Przeprowadzono 386 godzin konsultacji (średnio 1 sesja na osobę), z czego 290 godzin (75%) stanowiły e-konsultacje. Ponadto udzielano wsparcia za pośrednictwem korespondencji e-mail 15 osobom, a 7 ze względu na brak możliwości studenta na swobodną rozmowę – za pośrednictwem chatu.

Na blogu projektu „Peer Support” opublikowano 11 artykułów i liczne linki do materiałów pomocowych. Przeprowadzono 35 rozmów z 27 osobami poszukującymi anonimowego wsparcia rówieśniczego za pośrednictwem aplikacji Wix. W badaniach „COVID-19 w doświadczeniu studentów” wzięło udział 4288 studentów z polskich uczelni wyższych i 589 studentów z uczelni zagranicznych.

Telefoniczna pomoc uczelnianych psychologów

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.ue.katowice.pl

Problem do rozwiązania Ograniczenia kontaktu osobistego w czasie zagrożenia epidemicznego, brak możliwości wizyty u specjalisty.

Opis praktyki W związku z wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego uruchomiono telefoniczną pomoc uczelnianych psychologów udzielaną w formie konsultacji i rozmów telefonicznych zgodnie z przyjętym harmonogramem.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przeprowadzenie 61 rozmów/konsultacji w okresie od 25 marca do 24 czerwca 2020 r., głównie ze studentami uczelni.

Wsparcie psychologiczne dla studentów i pracowników

Uniwersytet w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.uwb.edu.pl

Problem do rozwiązania Problemy psychologiczne pracowników, studentów i ich rodzin związane z pandemią.

Opis praktyki Sytuacja związana z koronawirusem znacząco wpływa na sferę psychiczną pracowników i studentów Uwb oraz osób z ich otoczenia. Pracownicy i studenci Uwb potrzebujący wsparcia psychologicznego mogą kontaktować się drogą mailową ze wskazanym psychologiem z Wydziału Nauk o Edukacji. Wsparcie psychologiczne można uzyskać także w języku angielskim.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Z pomocy skorzystało siedem osób, w tym dwie z zagranicy (studenci z Włoch i Hiszpanii).

Akcja „Wspieram”

Uniwersytet Łódzki

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.uni.lodz.pl

Problem do rozwiązania Potrzeba wsparcia pracowników osiedla akademickiego, którzy w związku z pandemią pozostali na terenie kampusu UŁ.

Opis praktyki Stworzono specjalną skrzynkę mailową, na którą wszyscy członkowie społeczności akademickiej przysyłają wyrazy wsparcia, podziękowania i życzenia dla pracowników pracujących na osiedlu akademickim UŁ. Wiadomości mailowe zostały udostępnione pracownikom kampusu.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Łącznie od marca do 20 kwietnia 2020 r. społeczność UŁ wysłała 110 e-maili z życzeniami i podziękowaniami dla pracowników kampusu UŁ.

Wsparcie psychologiczne dla studentów i doktorantów

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.ue.katowice.pl

Problem do rozwiązania Złe samopoczucie psychiczne, niepewność dotycząca toku studiów, trudna sytuacja związana z izolacją oraz stresem wywołanym epidemią.

Opis praktyki Z inicjatywy Kierownika Katedry Nauk Społecznych i Humanistycznych uruchomiono konsultacje zdalne dla studentów i doktorantów SUM za pośrednictwem platformy Skype. Dodatkowo na platformie Facebook działa prowadzony przez Zakład Psychologii fanpage „Psychologia w SUMie”, gdzie na bieżąco zamieszczane są psychologiczne materiały edukacyjne i wspierające, a w najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie wydarzeń. Uruchomiono konto dla studentów anglojęzycznych o nazwie „Psychological support MUS”. Wsparcie jest realizowane od początku ogłoszenia pandemii, dyżury umożliwiają stały kontakt studentów, pracowników uniwersytetu oraz pracowników medycznych z wykwalifikowaną kadrą psychologów klinicznych.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Z pomocy skorzystało wiele osób, niektóre z nich kontaktowały się kilkakrotnie.

Bezpłatna pomoc psychologiczna osobom doświadczającym trudności w związku ze stanem epidemii

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-techniczna**

Strona internetowa www.wsei.lublin.pl

Problem do rozwiązania Praktyka odpowiada na problemy psychologiczne związane ze stanem epidemii, począwszy od problemów emocjonalnych, aż po problemy związane z radzeniem sobie z lękiem o zdrowie, obawą przed utratą pracy itp.

Opis praktyki Równoległe do wsparcia finansowego i zapewniania środków ochrony w postaci przyłbic uczelnia wspierała osoby, które nie radziły sobie psychicznie w zaistniałej sytuacji. Jedenastu doświadczonych psychologów, pracowników i współpracowników uczelni, zorganizowało pomoc psychologiczną poprzez kontakt telefoniczny z zachowaniem poufności. Problemy psychologiczne studentów WSEI i ich rodzin związane ze stanem epidemii dotyczyły przede wszystkim różnych stanów emocjonalnych (strachu, obaw o przyszłość) aż po problemy związane z radzeniem sobie z lękiem o zdrowie swoje i bliskich, lękiem przed utratą pracy, wręczenia komuś wypowiedzenia, kłótni rodzinnych itp.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Bezpłatna pomoc psychologiczna okazała się bardzo potrzebną inicjatywą – skorzystało z niej kilkadziesiąt osób. Za interesowanie taką formą pomocy potwierdziła popularność przygotowanego przez uczelnię filmu informacyjnego, który w kanałach mediów społecznościowych obejrzano ponad 5 tys. razy.

Wsparcie psychologiczne online udzielane przez Centrum Pomocy Psychologicznej UW

Uniwersytet Warszawski

Typ/profil uczelni	Publiczna/universytet
Strona internetowa	www.uw.edu.pl
Problem do rozwiązania	Potrzeba wsparcia psychologicznego studentów i pracowników uczelni w okresie epidemii SARS-CoV-2.
Opis praktyki	W okresie zmienionego trybu pracy uczelni Centrum Pomocy Psychologicznej UW udziela społeczności uczelni bezpłatnych konsultacji terapeutycznych online. Konsultacje dotyczą m.in. tego, w jaki sposób radzić sobie z silnymi emocjami w sytuacji związanej z koronawirusem oraz w jaki sposób najlepiej zagospodarować czas spędzony w domu. CPP informuje także o możliwościach uzyskania wsparcia w innych placówkach.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Z konsultacji prowadzonych od połowy marca do połowy lipca skorzystało 280 osób. Na zdalne konsultacje indywidualne przeznaczono łącznie 609 godzin, a na grupę wsparcia online 26 godzin.

Centrum Wsparcia i Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu (CWR)

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Typ/profil uczelni	Publiczna/uczelnia rolnicza, przyrodnicza
Strona internetowa	www.puls.edu.pl
Problem do rozwiązania	CWR stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby wspólnoty uniwersyteckiej w zakresie wsparcia jej członków w rozwiązywaniu problemów związanych z rozwojem osobistym i relacjami interpersonalnymi, a także problemów zawodowych związanych z karierą i rynkiem pracy.
Opis praktyki	Ważnym aspektem działania CWR staje się indywidualne wsparcie psychologiczne, w tym tzw. interwencja kryzysowa. Dodatkowy aspekt działania CWR to wsparcie i poprawa dostępności UPP dla osób z niepełnosprawnościami. CWR wdrożyło i prowadzi tzw. interaktywną mapę pomocy psychologicznej o zasięgu ogólnopolskim. CWR wspiera funkcjonowanie poszczególnych jednostek UPP, reagując na zgłoszenia i prośby o podjęcie działań naprawczych, zgodnie z najpilniejszymi potrzebami (np. wsparcie funkcjonowania domów studenckich w czasie pandemii).
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	CWR udzieliło wsparcia psychologicznego 16 osobom (studenci i absolwenci), w tym dwóm pracownikom (stan na 16 lipca 2020 r.). Podjęto działania w związku z podejrzeniem zakażenia w domach studenckich (poddano dobrowolnej izolacji 4 osoby), udzielono wsparcia studentowi z Nigerii; zorganizowano także wsparcie materialne i opiekę dla małżeństwa studentów międzynarodowych studiów doktoranckich w związku z narodzeniem dziecka. Przygotowano przeznaczoną dla interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych interaktywną mapę pomocy psychologicznej.

Bezpłatne wsparcie psychologiczne dla studentów i pracowników Uniwersytetu Gdańskiego

Uniwersytet Gdański

Strona internetowa www.ug.edu.pl

Problem do rozwiązania Udzielanie krótkoterminowego, bezpłatnego wsparcia psychologicznego w czasie pandemii w odpowiedzi na ujawniający się podwyższony poziom lęku i zaburzeń depresyjnych oraz zaostrzenie wcześniej występujących objawów zaburzeń psychicznych.

Opis praktyki W ramach prowadzonego wsparcia psychologicznego udzielano bezpłatnych konsultacji. Z każdą osobą, która się zgłosiła, przeprowadzono od jednego do trzech spotkań online (lub rozmów telefonicznych), w wyjątkowych sytuacjach zorganizowano większą liczbę spotkań (maksymalnie pięć). Wsparcie udzielane było online poprzez komunikatory (głównie Skype, ale także WhatsApp i Messenger), drogą mailową lub poprzez rozmowy telefoniczne. Każda osoba otrzymała spersonalizowaną pomoc i wsparcie, w tym materiały do samodzielnej pracy (m.in. ćwiczenia relaksacyjne, materiały psychoedukacyjne, linki do aplikacji, książek i filmików). Co więcej, jeśli istniała potrzeba terapii długoterminowej, wówczas pacjent otrzymywał informację, gdzie może taką pomoc uzyskać (zarówno w ramach NFZ, jak i odpłatnie). W szczególnych przypadkach przekazywano kontakt do Ośrodka Interwencji Kryzysowej (zwłaszcza gdy istniało podwyższone ryzyko podjęcia próby samobójczej) lub lekarza psychiatry. Łącznie bezpłatnej pomocy w ramach opisanej praktyki udzielała grupa pięciu psychologów i psychoterapeutów z Instytutu Psychologii UG. Konsultacje prowadzone były również w języku angielskim (co okazało się szczególnie istotne w przypadku studentów przebywających w Polsce w ramach programu Erasmus+ oraz nauczycieli akademickich spoza kraju – w tym lektorów języków obcych).

Partnerzy praktyki Media (zarówno z Trójmiasta, jak i ogólnopolskie).

Osiągnięte rezultaty Do 30 czerwca 2020 r. pomocy udzielono blisko 150 osobom, zarówno studentom i pracownikom UG, ale także osobom spoza uczelni, a poszukującym wsparcia psychologicznego w tym trudnym czasie. Inicjatywa zaowocowała artykułem naukowym: *Offering psychological support to university students in Poland during COVID-19 pandemic: lessons learned from an initial evaluation* (w recenzji). Dodatkowo wypowiedzi eksperckie posłużyły celom edukacyjnym i wpłynęły pozytywnie na wizerunek uczelni.

Pomoc psychologiczna w ramach Programu ADAPTER

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.agh.edu.pl

Problem do rozwiązania Trudności w adaptacji do warunków życia studenckiego szczególnie w warunkach pandemii.

Opis praktyki Program ADAPTER powstał w odpowiedzi na oczekiwania studentów z zakresu potrzeb w obszarach: zdrowotnym, społecznym, psychologicznym. Celem programu jest promocja zdrowych i aktywnych postaw w środowisku akademickim, a także udzielanie wsparcia psychologicznego osobom doświadczającym trudności w adaptacji do warunków życia studenckiego. Ze względu na pandemię w ramach programu prowadzone są konsultacje online. W związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 w ramach Programu ADAPTER uruchomiono dodatkowe punkty konsultacyjne z możliwością konsultacji online. Konsultacje prowadzi Ośrodek Psychoterapii i Neurorehabilitacji. Ponadto miasteczko studenckie AGH prowadziło telefoniczny dyżur psychologiczny. Wykwalifikowaną pomoc można było otrzymać bez wychodzenia z domu. Wystarczyło zadzwonić pod wskazany numer.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W ramach działania możliwe jest nie tylko uczestniczenie w konsultacjach online, ale również organizowane są webinaria, udostępniane artykuły oraz narzędzia w celu pomocy w walce ze stresem w okresie pandemii.

Telefon wsparcia psychologicznego dla osób objętych kwarantanną

Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie

Typ/profil uczelni	Niepubliczna/humanistyczna o profilu praktycznym
Strona internetowa	www.wshtwp.pl
Problem do rozwiązania	Kryzys psychologiczny mieszkańców województwa zachodniopomorskiego.
Opis praktyki	W związku z sytuacją zagrożenia epidemicznego pojawił się wśród osób objętych kwarantanną kryzys psychologiczny, na który uczelnia odpowiedziała, uruchamiając telefon wsparcia, przy którym dyżurowali doświadczeni psychologowie – wykładowcy akademicy WSH TWP – praktycy. Informację o terminach dyżurów psychologów podano zarówno na stronie uczelni, jak i w regionalnych środkach masowego przekazu.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Telefon funkcjonował od kwietnia 2020 r. do lipca 2020 r., trzy razy w tygodniu po dwie godziny. Łącznie z pomocy psychologów skorzystało 27 osób będących w kryzysie.

Bezpłatne wsparcie psychologiczne dla studentów

Collegium Civitas

Typ/profil uczelni	Niepubliczna/uczelnia o profilu społeczno-humanistycznym
Strona internetowa	www.civitas.edu.pl
Problem do rozwiązania	Sytuacja związana z pandemią COVID-19 sprawiła, że wielu studentów znalazło się w trudnej sytuacji psychologicznej, co często wynikało z niepewności zawodowej, społecznej i finansowej, a także z konieczności przebywania w izolacji, nierzadko z dala od rodziny.
Opis praktyki	Collegium Civitas zainicjowało projekt bezpłatnej pomocy psychologicznej. Jego realizacją zajęło się Centrum Karier, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia studentom uczelni w przygotowaniu się do wejścia na rynek pracy. Jednak w czasie pandemii wielu zgłaszających się o pomoc studentów wymagało innych form wsparcia. Uruchomione zostały bezpłatne konsultacje prowadzone w trybie online oraz telefonicznie, sześć dni w tygodniu, przez specjalistów nie tylko z zakresu psychologii, ale również doradztwa zawodowego oraz coachingu. Z myślą o studentach anglojęzycznych konsultacje były prowadzone również w języku angielskim.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Z możliwości konsultacji w okresie kwiecień–lipiec 2020 r. skorzystało ponad 60 studentów (z czego 20 anglojęzycznych). Informacja na temat możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego była szeroko udostępniana – tylko na Facebooku Centrum Karier Collegium Civitas post został wyświetlony przez ponad 3 tys. osób i udostępniony 12 razy.

Monitoring i wsparcie psychologiczne studentów i wykładowców uczelni w radzeniu sobie ze stresem epidemii COVID-19

Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna

Typ/profil uczelni Niepubliczna/uczelnia pedagogiczna

Strona internetowa www.euh-e.edu.pl

Problem do rozwiązania Praktyka odpowiada na problem stresu psychologicznego spowodowanego epidemią COVID-19 u studentów i wykładowców uczelni oraz pracowników instytucji partnerskich otoczenia zewnętrznego uczelni.

Opis praktyki Uczelnia zorganizowała stały dyżur psychologa online dla studentów oraz raz w miesiącu na Skypie; prowadziła przez dwa miesiące monitoring poziomu stresu i radzenia sobie ze stresem wśród studentów i wykładowców w postaci udostępnionej za pośrednictwem strony internetowej uczelni ankiety, w której respondenci mogli wyrazić swoje odczucia i problemy w życiu osobistym i zawodowym. Opracowany wstępny raport z badania umieszczono na stronie uczelni. Zostały również zorganizowane tematyczne warsztaty online „Stres nasz niecodzienny (COVID-19)” dla studentów, wykładowców i pracowników instytucji współpracujących z uczelnią (30 osób). Opublikowano na Facebook Horoskopy na czas epidemii – w celu redukcji stresu.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Sporządzono wstępny raport z badania „Jak sobie radzisz ze stresem epidemii?” uwzględniający dane ilościowe i jakościowe i udostępniono go na stronie internetowej uczelni. W badaniu uczestniczyły łącznie 82 osoby.

Akademickie Centrum Wsparcia i Doradztwa

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu

Typ/profil uczelni Publiczna/państwowa wyższa szkoła zawodowa

Strona internetowa www.pwsz.elblag.pl

Problem do rozwiązania Emocjonalno-społeczne problemy wynikające z sytuacji epidemicznej.

Opis praktyki W uczelni funkcjonuje od 1999 r. Akademickie Centrum Wsparcia i Doradztwa, gdzie po uprzednim zgłoszeniu mailowym lub telefonicznym cotygodniowe dyżury pełni psycholog przy zachowaniu zalecanej odległości społecznej oraz zastosowaniu środków ochrony osobistej. Osobom odczuwającym negatywne skutki psychologiczne pandemii COVID-19 oferowane jest również wsparcie poprzez kontakt mailowy, rozmowę telefoniczną. Na stronie internetowej uczelni umieszczono także informacje o inicjatywie Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej wsparcia psychologicznego online dla studentów pt. „Strefa komfortu PSRP”, wsparciepsychologiczne@psrp.org.pl. Istnieje także możliwość konsultacji z psychologiem spoza uczelni poprzez stronę www.psychologowie-dla-spolesczenstwa.pl oraz przez aplikację na smartfon – „Google Meet”.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Wsparcie informacyjne dostępne dla wszystkich zainteresowanych poprzez stronę uczelni. Wsparcie indywidualne udzielone 11 studentom.

Wsparcie medyczne i psychologiczne

Politechnika Warszawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/państwowa wyższa szkoła zawodowa**

Strona internetowa **www.pw.edu.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie wszystkich członków społeczności PW w zakresie dostępu do służby zdrowia i wsparcia psychologicznego.

Opis praktyki Od 27 lutego do 14 kwietnia 2020 r. uczelnia we współpracy z krajową siecią przychodni CenterMed zorganizowała całodobową pomoc medyczną. Beneficjentami pomocy byli głównie studenci i pracownicy niebędący obywatelami Polski, a także pracownicy powracający z wyjazdów zagranicznych. Ze względu na trudności językowe, możliwość skorzystania z anglojęzycznej pomocy ułatwiła uzyskanie merytorycznej pomocy osobom, które w innych okolicznościach miałyby problem ze skorzystaniem z usług medycznych. Z infolinii korzystały także osoby unikające wychodzenia z domu z obawy przed zarażeniem, a chcące uzyskać pomoc lekarską. W ramach porozumienia CenterMed przygotował i uruchomił specjalną procedurę wsparcia i pomocy dla wszystkich członków społeczności PW w razie potrzeby. Ma ona być aktywna aż do ogłoszenia oficjalnego komunikatu WHO o ustąpieniu zagrożenia. Dla wszystkich studentów, doktorantów i pracowników została uruchomiona nieodpłatna zdalna pomoc psychologa (w języku polskim i angielskim) za pomocą Microsoft Teams oraz poprzez kontakt telefoniczny.

Partnerzy praktyki Polska krajowa sieć przychodni CenterMed.

Osiągnięte rezultaty Udzielono łącznie 88 zdalnych porad medycznych (66 telefonicznie i 22 poprzez pocztę elektroniczną) oraz odbyło 35 wizyt lekarskich. Nie stwierdzono żadnego zachorowania na COVID-19 w tym okresie, choć 11 przypadków zgłoszono do sanepidu oraz jedną osobę skierowano do szpitala. W wyniku współpracy prowadzona była również akcja informacyjna mająca na celu przekazanie społeczności wiedzy na temat wirusa oraz zasad właściwego postępowania.

Zostań w domu – autorski utwór Chóru Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa **www.ue.katowice.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie słuchaczy objętych kwarantanną, pomoc w przezwyciężeniu poczucia izolacji i strachu przed zachorowaniem, zachęcanie do pozostania w domach w okresie wysokiej zachorowalności.

Opis praktyki Przygotowanie autorskiego utworu wraz z teledyskiem w formie zdalnej oraz udostępnienie utworu poprzez kanały internetowe oraz media społeczności akademickiej oraz pozaakademickiej.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, media (Radio Katowice, TVP Katowice, radio Eska, Radio eM).

Osiągnięte rezultaty Oglądalność na poziomie 14 tys. osób w serwisie YouTube oraz 12 tys. w serwisie Facebook.

Poradnik *Jasna strona życia/Brighter side of life*

Uniwersytet Łódzki

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uni.lodz.pl**

Problem do rozwiązania Poradnik oferuje praktyczne sposoby radzenia sobie z negatywnymi skutkami izolacji spowodowanymi pandemią koronawirusa.

Opis praktyki Poradnik przygotowany jest w dwóch wersjach językowych po polsku (*Jasna strona życia*) oraz po angielsku (*Brighter side of life*). W materiale znajdują się wskazówki, jak zarządzać negatywnymi emocjami, porady dotyczące uczenia się w domu oraz przydatne informacje i kontakty (np. psychologowie UŁ, sanepid, media społecznościowe UŁ). Celem publikacji jest stworzenie skutecznych mechanizmów radzenia sobie ze stresem w trudnych sytuacjach nie tylko w czasie pandemii, ale również po jej ustąpieniu.

Bardzo ważnym elementem poradników jest zachęcenie studentów do tworzenia i podtrzymywania więzi społecznych, szczególnie podczas izolacji.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Z poradnika chętnie korzystają studenci UŁ. Świadczy o tym zainteresowanie w mediach społecznościowych. Post na FB dotarł do 7450 osób oraz uzyskał 300 pobrań z tego medium społecznościowego.

Wsparcie psychologiczne na UMCS podczas kwarantanny

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.umcs.pl**

Problem do rozwiązania Problemy natury psychicznej, rodzinnej, finansowej studentów wywołane pandemią.

Opis praktyki Uruchomiono konsultacje psychologiczne w formie online oraz wsparcie psychiatryczne. Ponadto zaproponowano pracownikom i studentom uczelni udział w szkoleniach (webinariach) oraz dostęp do materiałów psychoedukacyjnych dotyczących radzenia sobie z izolacją, stresem, niepewnością itp. Wsparcie świadczone studentom i pracownikom uczelni obejmowało poradnictwo, interwencje kryzysowe i terapię. Udzielano go w języku polskim, angielskim, ukraińskim i rosyjskim. W ramach Przyjaznego Uniwersytetu powstał spot uwrażliwiający na problem kryzysów zdrowia psychicznego wśród studentów. Zorganizowano PsychoKino online, w ramach którego prowadzono dyskusje, wywiady, udostępniano materiały psychoedukacyjne dotyczące radzenia sobie w czasie pandemii.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Wsparcia udzielono 113 osobom. Przeprowadzono szkolenia oraz warsztaty online (psychoedukacyjne i rozwijające kompetencje miękkie) dla 59 pracowników i 25 studentów, np. „Jak skutecznie zarządzać stresem w czasach kryzysu”; „Jak przetrwać izolację i pokonać stres”; „Twój czas w Twoich rękach. Efektywne zarządzanie czasem”; „Sztuka autoprezentacji”; „Dostępność edukacji akademickiej dla osób z niepełnosprawnościami”.

Bezpłatny Punkt Poradnictwa Psychologicznego i Psychoedukacji

Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna**

Strona internetowa www.wsm.warszawa.pl

Problem do rozwiązania

Problemy wsparcia psychologicznego dla osób, które nie mają możliwości skonsultowania się ze specjalistą.

Opis praktyki

W kwietniu 2020 r. został powołany Punkt Pomocy Psychologicznej przy Instytucie Pedagogiki i Psychologii w Wyższej Szkole Menedżerskiej w Warszawie. Jego zadaniem było poradnictwo psychologiczne, psychoedukacja i interwencja kryzysowa dla m.in. mieszkańców Warszawy, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców dzielnicy Warszawa-Praga, których w tym trudnym czasie wynikającym z ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego w kraju należało wesprzeć. Dla zainteresowanych uruchomiony został specjalny numer telefonu, skrzynka pocztowa i Skype.

Formy pomocy miały charakter indywidualny i grupowy.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty

Udzielono około 20 porad telefonicznych dla osób potrzebujących pomocy w czasie pandemii.

Cykl otwartych internetowych seminariów naukowych *Filozofia wobec pandemii*

Wyższa Szkoła Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.wszop.edu.pl

Problem do rozwiązania

Praktyka odpowiada przede wszystkim na problemy związane z różnego typu obawami i lękami wywołanymi zagrożeniem COVID-19.

Opis praktyki

Inicjatywa polegała na przygotowaniu pięciu seminariów filozoficznych związanych z pandemią. Tematami tych seminariów były: lęk wywołany chorobą i śmiercią, przyszłość po pandemii, natura choroby i śmierci oraz kwestia zła naturalnego w kontekście wiary w Boga. SeminaRIA przygotowali i przeprowadzili pracownicy Wyższego Baptystycznego Seminarium Teologicznego w Warszawie. Polegały na zaprezentowaniu wideo wprowadzającego w dane zagadnienie, a następnie na dyskusji na „czacie” z uczestnikami moderowanych przez prowadzących.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty

5-15 uczestników każdego z wykładów; informacja na Facebooku o cyklu seminariów o zasięgu 8505 odbiorców.

Pomoc psychologiczna dla studentów

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

Typ/profil uczelni Publiczna/uczelnia morsko-techniczno-wojskowa

Strona internetowa www.amw.gdynia.pl

Problem do rozwiązania Trudna sytuacja związana z izolacją społeczną w czasie pandemii.

Opis praktyki Pomoc psychologiczna dla studentów została uruchomiona już w kilka dni po zamknięciu uczelni i zawieszeniu zajęć w formie kontaktowej. Studenci Akademii Marynarki Wojennej za pośrednictwem e-maila, telefonu oraz innych komunikatorów mogli skontaktować się z pracownikiem uczelni posiadającym odpowiednie wykształcenie oraz kwalifikacje do prowadzenia takich porad oraz uzyskać wsparcie i pomoc w rozwiązaniu swoich problemów i przystosowaniu się do sytuacji, w której się znaleźli.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Od momentu uruchomienia pomocy psychologicznej odbyło się 36 konsultacji psychologicznych. Rozmowy odbywały się za pośrednictwem telefonu, bo taki kontakt preferowali studenci.

Wsparcie psychologiczne Społeczności Akademickiej APS w okresie pandemii

Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej

Typ/profil uczelni Publiczna/ pedagogiczna

Strona internetowa www.aps.edu.pl

Problem do rozwiązania Radzenie sobie z sytuacją kryzysową, jaką stanowi stan pandemii oraz zmiana stylu studiowania i pracy na tryb zdalny. Szczególnie dotyczy to osób przewlekle chorych somatycznie, psychicznie oraz osób samotnych lub zagrożonych marginalizacją, dyskryminacją.

Opis praktyki W okresie pandemii zostało poszerzone bezpłatne wsparcie psychologiczne społeczności akademickiej (studentów i pracowników) w ramach Akademickiej Poradni Psychologicznej. W realizację tych działań zaangażowali się pracownicy Instytutu Psychologii APS, pracownicy administracji oraz studenci psychologii. W ramach wsparcia psychologicznego zrealizowano następujące inicjatywy:

1. Wsparcie informacyjne w postaci:
 - systematycznie publikowanych na stronie APS i FB uczelni informacji dotyczących radzenia sobie ze stresem wywołanym pandemią (pięć postów, co trzy tygodnie);
 - informacji na podstronie Akademickiej Poradni Psychologicznej dotyczących możliwości uzyskania wsparcia psychologicznego w ramach uczelni oraz poza nią;
 - webinarium o tematyce związanej z odpornością psychiczną oraz budowaniem relacji interpersonalnych (dwa webinaria, opublikowane potem na FB uczelni oraz Instytutu Psychologii).
2. Wsparcie emocjonalne, poradnictwo psychologiczne, interwencja kryzysowa w ramach Akademickiej Poradni Psychologicznej skierowana do studentów oraz pracowników i realizowana w trybie online oraz poprzez teleporady.
3. Warsztaty relaksacyjne realizowane dla całej społeczności APS na platformie Ms Teams.

Należy podkreślić, że wsparcie psychologiczne było realizowane nieodpłatnie przez specjalistów, pracowników Instytutu Psychologii APS oraz przez studentów, którzy pod merytoryczną opieką swoich nauczycieli akademickich m.in. prowadzili warsztaty oraz przygotowywali porady z serii „Studenci Studentom”.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Z warsztatów relaksacyjnych na platformie Teams przez kilka miesięcy skorzystało około 150 osób. Średnio 15 osób tygodniowo korzysta z porad, konsultacji online lub telefonicznych w ramach Akademickiej Poradni Psychologicznej. Studenci aktywnie włączyli się w prowadzenie warsztatów i przygotowywanie postów w ramach akcji („Studenci Studentom”) na FB. Zacieśniona została współpraca oraz wzajemne wsparcie między studentami i pracownikami.

Dobrze się Wspierać #DSW

Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia akademicka**

Strona internetowa www.dsw.edu.pl

Problem do rozwiązania Grupa stworzona przez wykładowców DSW dla nauczycieli i pedagogów jako forma wsparcia egzystencjalnego, psychicznego i zawodowego.

Opis praktyki Pedagodzy z DSW stworzyli w kwietniu 2020 r. na Facebooku platformę Dobrze się Wspierać #DSW, gdzie publikowali porady i materiały przydatne dla nauczycieli i pedagogów. Grupa oferowała różne formy nieodpłatnego wsparcia: psychicznego, egzystencjalnego, zawodowego, metodycznego, edukacyjnego. Działania grupy realizowane były w formie konsultacji indywidualnych, rozmów w małych grupach, jak i zajęć online. Członkowie grupy aktywnie tworzyli przestrzeń do działania, dzielenia się wiedzą i doświadczeniami. Przez okres pandemii do grupy zapraszani byli nauczyciele, pedagodzy, którzy chcieli otrzymać dodatkową wiedzę i wsparcie, ale także dzielić się tym z innymi. Wspólnie poszukiwane były sposoby i inspiracje do radzenia sobie w nowej rzeczywistości społecznej i edukacyjnej po to, by odbudować poczucie mocy i wpływu na nią, tworzyć nowe rozwiązania, dzielić się pomysłami, wspólnie się uczyć.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Grupa na Facebooku, licząca 150 członków, zapewniła stałe konsultacje 4 osób, w sumie około 60 godzin dyżurów oraz kilka spotkań przez Ms Teams.

Wsparcie i aktywizacja studentów w czasie pandemii

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna**

Strona internetowa www.wsiz.rzeszow.pl

Problem do rozwiązania Trudna sytuacja osobista (w tym spadek kondycji psychicznej) oraz finansowa studentów WSliZ wskutek wybuchu pandemii; potrzeba aktywizacji studentów, którzy stracili możliwość tradycyjnego kontaktu z uczelnią.

Opis praktyki Akademickie Centrum Rozwoju Osobistego i Psychoterapii zorganizowało konkurs „JA w kwarantannie”. W esejach, pracach graficznych lub filmach studenci mogli wyrazić odczucia i obawy związane z pandemią. Centrum oferowało zdalne wsparcie psychologiczne (wideorozmowa lub telefon). W ramach zdalnej działalności kół naukowych studenci m.in. stworzyli wystawę fotograficzną online *Ludzie pracy* oraz opublikowali katalog prac obrazujących pojęcie „wirus”. Koła z Kolegium Medycznego, z braku możliwości dostępu do laboratoriów, realizowały przeglądy literatury z zakresu kosmetyki i dietetyki. Zwiększono fundusz na jednorazowe zapomogi dla studentów (mogą ubiegać się o nie z tytułu utraty źródła dochodu wskutek pandemii). Dla studentów obcokrajowców (nie mogą korzystać z funduszu stypendialnego przyznanego przez MNiSW) WSliZ stworzył fundusz z własnych środków. Studenci uzyskali możliwość zmiany terminu płatności czesnego za semestr letni, bez odsetek i z przyspieszoną procedurą rozpatrywania podań.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty

- Z pomocy psychologicznej skorzystało 46 studentów.
- W konkursie „JA w kwarantannie” wzięło udział 37 osób; 7 z nich nagrodzono (3 nagrody główne i 4 nagrody dodatkowe).
- Liczba kół, które działały w czasie pandemii: 12; liczba studentów w tych kołach: 60.
- Liczba osób uczestniczących w wystawie online: 46.
- Liczba osób uczestniczących w przygotowaniu katalogu: 27.
- 12 studentów obcokrajowców skorzystało z zapomogi z funduszy własnych WSliZ.

Działania edukacyjne

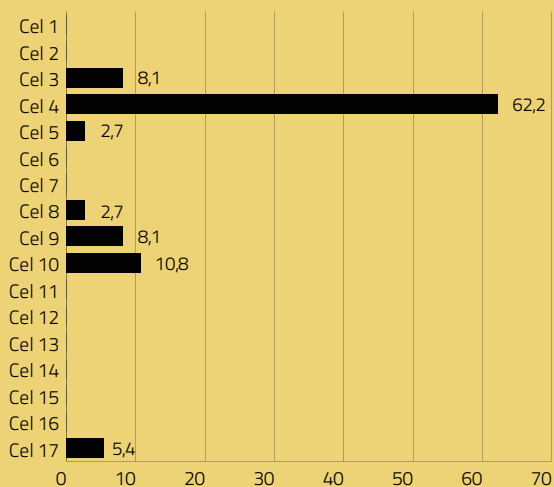
Kategoria „działania edukacyjne” dotyczy działań wdrożonych w obszarze dydaktyki w przypadku adresatów wewnętrznych oraz działań edukacyjnych prowadzonych dla odbiorców zewnętrznych, jak np. zdalne zajęcia sportowe, zajęcia dla dzieci. W tej kategorii 21 uczelni zgłosiło 24 dobre praktyki. W katalogu opisane zostały przedsięwzięcia adresowane do społeczności akademickiej oraz interesariuszy zewnętrznych. Wszystkie dotyczyły aktywności, które wykraczają poza cele realizowane przez instytucje szkolnictwa wyższego. Opisane zostały działania edukacyjne, które do tej pory nie były prowadzone i zostały zainicjowane w związku z sytuacją pandemiczną, np. dodatkowe webinaria, kursy językowe, zajęcia wychowania fizycznego. Osobnym obszarem były działania adresowane do interesariuszy zewnętrznych. Mając świadomość ograniczonych możliwości rozwoju w czasie pandemii, wiele uczelni zdecydowało się na udostępnienie swoich zasobów edukacyjnych szerokiemu gronu odbiorców oraz inicjowaniu projektów edukacyjnych, które dotyczyły różnorodnych zagadnień związanych z zarządzaniem, psychologią, zdalnym nauczaniem itd. Podejmowane aktywności dotyczyły wsparcia m.in. szkolnictwa niższego szczebla czy lokalnej społeczności. W działania zaangażowały się różne

grupy społeczności akademickiej, w tym studenci, którzy aktywnie podeszli do wyzwania związanego ze zmianą dotychczasowego trybu życia.

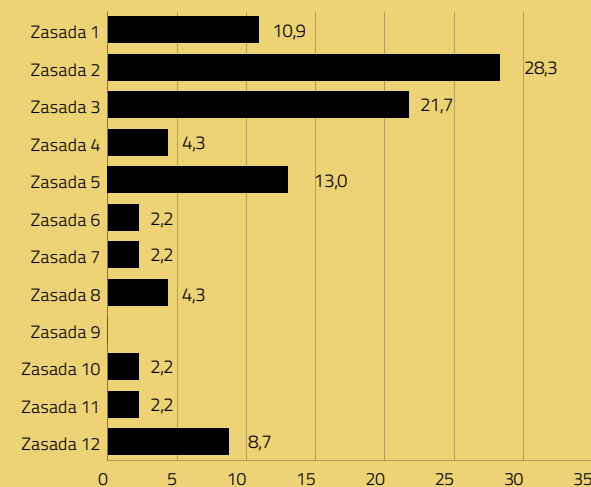
W katalogu nie pokazano przedsięwzięć związanych ze zdalnym nauczaniem wynikającym z konieczności prowadzenia edukacji i zapewnienia ciągłości procesu dydaktycznego poza budynkami. Każda uczelnia musiała dostosować system nauczania zdalnego do swoich potrzeb i możliwości, jednak było to zadanie obowiązkowe dla wszystkich. Dotyczyło to również zapewnienia dostępu do literatury, szkoleń z obsługi platform, praktyk zawodowych, organizacji zdalnego procesu rekrutacji itp.

Na rys. 9 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad w tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że zgłoszone przez uczelnie cele realizowały przede wszystkim cel 4 (62,2%) oraz 10 (10,8%). Natomiast biorąc pod uwagę zasady Deklaracji SOU można zaobserwować, że zgłoszone praktyki wpisywały się przede wszystkim w zasady 2, 3 i 5 (odpowiednio 28,3%, 21,7% i 13%).

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 9. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „działania edukacyjne” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Edukacja wygrywa z pandemią

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.kul.pl**

Problem do rozwiązania

Wyzwania dla procesu edukacji w sytuacji obostrzeń sanitarnych.

Opis praktyki

Praktyka dotyczyła wsparcia edukacyjnego dla różnych grup interesariuszy i realizowana była w różnorodnych formach, takich jak zajęcia zdalne, warsztatowe, materiały filmowe. W ramach podjętych aktywności realizowano:

- zdalne zajęcia Akademii Prawa Europejskiego, Akademii Młodych Humanistów online,
- warsztaty #współczesność na warsztat,
- uniwersyteckie powtórki przed maturą, realizowane poprzez akcję „Zapytaj naszego Eksperta”,
- zajęcia warsztatowe „Czym bawiły się europejskie dzieci?”,
- Ostatnia Deska Ratunku dla Maturzystów – krótkometrażowe trzy filmiki dotyczące stresu i tego, jak skutecznie panować nad swoimi emocjami w dniu egzaminu,
- inicjatywę „Let’s talk”, której celem było udzielenie wsparcia przez polskich studentów studentom zagranicznym naszej uczelni, którzy w tym trudnym dla nas wszystkich czasie pozostali w Lublinie.

Partnerzy praktyki **Brak.**

Osiągnięte rezultaty

-

Kształcenie online studentów z niepełnosprawnościami na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uph.edu.pl**

Problem do rozwiązania

Wyzwania związane z organizacją zajęć zdalnych dla studentów z niepełnosprawnościami.

Opis praktyki

Organizacja zajęć specjalistycznych dla studentów z niepełnosprawnościami. Zajęcia online obejmowały lektorat języka polskiego dla osób z niepełnosprawnością słuchu i innymi problemami w komunikowaniu się, terapię logopedyczną dla osób z niepełnosprawnością słuchu i innymi problemami w komunikowaniu się, lektorat języka angielskiego dla osób z niepełnosprawnością słuchu i innymi problemami w komunikowaniu się, zajęcia z wychowania fizycznego dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto w zajęciach online studenci z niepełnosprawnościami korzystają ze wsparcia tłumacza języka migowego oraz asystenta wspierającego. Dodatkowo przygotowano wskazówki dla wykładowców do pracy z osobami z niepełnosprawnościami oraz prowadzono bieżącą komunikację na temat form wsparcia podczas kształcenia online oraz zapewniono wsparcie psychologiczne.

Partnerzy praktyki **Brak.**

Osiągnięte rezultaty

Zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami dostępu do kształcenia w formie online. Zapewnienie studentom z niepełnosprawnościami kompleksowego wsparcia przez Centrum Kształcenia i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnościami podczas kształcenia online.

Uniwersytet Uczniom

Uniwersytet Warszawski

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.uw.edu.pl

Problem do rozwiązania

Popularyzowanie nauki wśród uczniów szkół średnich oraz wsparcie edukacji w okresie pandemii.

Opis praktyki

Uniwersytet Uczniom to inicjatywa popularyzująca naukę, skierowana do uczniów szkół średnich, głównie maturzystów. W jej ramach przygotowano lekcje online, powtarzające lub uzupełniające materiał realizowany na co dzień w szkołach z różnych dziedzin nauki. Opracowane materiały mogą być z powodzeniem wykorzystywane również przez innych dorosłych odbiorców poszukujących odpowiedzi na nurtujące pytania czy zainteresowanych daną dziedziną wiedzy. Materiał dostępny jest na kanale YouTube UW.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty

Dotychczas nagrano 9 filmów, które wyświetlono łącznie prawie 6,5 tys. razy.

„Siadamy z uczniami do lekcji!” Darmowe korepetycje online

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ue.poznan.pl

Problem do rozwiązania

Wsparcie dla dzieci z klas 1–8 w realizacji bieżącego procesu edukacyjnego.

Opis praktyki

Projekt obejmował pomoc online dla dzieci z klas 1–8. Do akcji włączyli się studenci, ale też absolwenci oraz nauczyciele akademicy, którzy wspierali dzieci przy odrabianiu lekcji i przyswojeniu materiału. Celem działania było odciążenie rodziców w zdalnej edukacji. Zamknięcie szkół utrudniało dzieciom przyswajanie wiedzy. Trudno im nieraz samodzielnie zrozumieć materiał, odrobić zadanie domowe, wykonać projekt. Rodzice nie mieli wystarczająco dużo czasu, a nieraz także potrzebnych umiejętności, aby służyć pomocą i merytorycznym wsparciem. Nie wszyscy mogą pozwolić sobie na dodatkowe korepetycje. W złej sytuacji są zwłaszcza dzieci z małych miejscowości i wsi.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty

Z działania skorzystało już ponad 30 dzieci i często z kilku przedmiotów. Wsparciem objęte zostały również dzieci z rodzin zastępczych z powiatu krotoszyńskiego.

#zostanwdomu i ucz się języków

Uniwersytet Łódzki

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uni.lodz.pl**

Problem do rozwiązania Zagospodarowanie czasu izolacji na rozwijanie nowych umiejętności, w tym przypadku naukę języków obcych (bułgarski, czeski, serbski, słoweński, niemiecki i rosyjski) i poznawanie innych kultur.

Opis praktyki Studenci oraz pracownicy Katedry Filologii Słowiańskiej, Studenckiego Koła Naukowego Mehr Licht oraz Instytutu Rusycystyki UŁ przygotowali krótkie 2–3-minutowe filmy skoncentrowane wokół nauki pojedynczych słówek w danym języku, ciekawostek dotyczących różnych kultur, wymowy, homonimów, różnic kulturowych oraz nauki alfabetu cyrylicznego. Filmy, przygotowane w krótkiej, przystępnej i multimedialnej formie, zostały umieszczone w relacjach na Instagramie oraz Facebooku UŁ.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Średnia liczba wyświetleń w relacjach to 2000–2500.

Zbiór zdalnych pomocy edukacyjnych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.up.krakow.pl**

Problem do rozwiązania Działanie wpisuje się w projekty na rzecz rozwiązywania problemów edukacyjnych i zdalnego nauczania w związku z pandemią.

Opis praktyki „Studenci Uczniom” to akcja polegająca na przekazaniu szkołom ćwiczeń, a nauczycielom, z którymi współpracuje uczelnia, materiałów edukacyjnych. Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Rybniku zamieścił link do nich na swojej stronie i zachęca do korzystania z nich jako wartościowych merytorycznie. Działanie adresowane było do pedagogów specjalnych pracujących z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, doświadczających różnych problemów związanych ze zdalną edukacją.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, szkoły i nauczyciele.

Osiągnięte rezultaty W ramach podjętych działań opracowano zbiór zdalnych pomocy edukacyjnych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w postaci: czytanych bajek, pomysłów na prace plastyczne, gier edukacyjnych, filmików z eksperymentami, ćwiczeń sensorycznych, piosenek w polskim języku migowym, quizów i wielu innych. Wypracowano blisko 300 materiałów. Z pomocy tych skorzystało ponad 1,3 tys. nauczycieli. Od 300 osób dotarła pozytywna informacja zwrotna: korzystają z materiałów, są przydatne i atrakcyjne.

#UPPPomaga zdalnie

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza, przyrodnicza**

Strona internetowa **www.up.poznan.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie studentów i absolwentów w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy w nowych, zmieniających się dynamicznie warunkach oraz wsparcie pracowników UPP w rozwoju kariery.

Opis praktyki Realizowane działanie objęło dwa kierunki: wsparcie doradcze i coachingowe dla studentów oraz programy rozwojowe dla pracowników. Aktywności adresowane do studentów obejmowały doradztwo personalne, zawodowe, edukacyjne oraz coaching kariery. Dla pracowników przewidziano bezpłatne sesje coachingu, których celem jest tworzenie zindywidualizowanej strategii sukcesu zawodowego. Działanie dało możliwość kreatywnego wykorzystania czasu i ukierunkowania myślenia na przyszłą sytuację zawodową, budowanie kariery, a wraz z nią satysfakcji z wykonywanej pracy i przywiązania do organizacji.

Indywidualne sesje z uczestnikami odbywały się na platformie Ms Teams oraz Zoom.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Aktywny udział w proponowanych działaniach wzięło 25 osób (głównie studenci studiów stacjonarnych).

Toruńska Noc Naukowców 2020

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.umk.pl**

Problem do rozwiązania Upowszechnianie nauki w trakcie pandemii.

Opis praktyki Toruńska Noc Naukowców to cykliczne wydarzenie popularnonaukowe odbywające się od 2010 r. Jego celem jest upowszechnianie społeczeństwu wiedzy naukowej, innowacyjnych osiągnięć naukowych, wyników badań oraz ich zastosowań w przemyśle i gospodarce. W 2020 r. komponent UMK w całości został zrealizowany zdalnie, w programie wydarzenia znalazły się pokazy: archeologiczny, chemiczny, wirtualnej rzeczywistości; wykłady poświęcone sztucznej inteligencji, diecie osób starszych oraz miniwykłady poświęcone denializmowi klimatycznemu, lodowcom polarnym i ich topnieniu, polaryzacji.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa: miejska instytucja kultury Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy”.

Osiągnięte rezultaty 1000 odbiorców pierwotnej transmisji i nagrania (statystyki YouTube) + dalsi odbiorcy wykładów wykorzystanych jako ilustracja poszczególnych tematów (denializm klimatyczny, topnienie lodowców) za pośrednictwem portalu informacyjnego UMK.

Koźmiński online dla szkół

Akademia Leona Koźmińskiego

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia prawno-biznesowa**

Strona internetowa **www.kozminski.edu.pl**

Problem do rozwiązania Trudności w przygotowaniu do egzaminów (w tym egzaminu dojrzałości) i zdobywaniu wiedzy wynikające z zawieszenia działalności szkół i uczelni.

Opis praktyki W okresie zamknięcia szkół i uczelni z powodu pandemii COVID-19 ALK organizowała ogólnodostępne zajęcia online w języku polskim i angielskim. Wirtualne zajęcia, prowadzone przez wykładowców ALK, podobnie jak te organizowane w trybie stacjonarnym, miały na celu codzienne wsparcie licealistów i studentów w przygotowaniu do matury i innych egzaminów. Tematyka zajęć obejmowała zagadnienia związane ze sztuczną inteligencją, Big Data, zarządzaniem, prawem, inwestowaniem i finansami, kreatywnością i innowacjami. Różnorodność oferowanych wykładów stworzyła możliwość samorozwoju osobom w każdym wieku.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Zrealizowano 14 zajęć i warsztatów w języku angielskim, w których łącznie wzięło udział 635 osób oraz 31 zajęć i warsztatów w języku polskim, w których łącznie wzięło udział 1614 osób.

Ćwicz z Nami – AWFiakami

Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia wychowania fizycznego**

Strona internetowa **www.awf.wroc.pl**

Problem do rozwiązania Zachęcanie do aktywności fizycznej w czasie pandemii.

Opis praktyki Akcja powstała z inicjatywy Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Jej celem było pokazanie, że wiele dotychczasowych treningów (ćwiczeń usprawniających ciało i umysł) można wykonać bez wychodzenia z domu.

Działanie „Ćwicz z Nami – AWFiakami” zostało zainicjowane 14 marca 2020 r., na Facebooku. Codziennie AWFiacy publikowali filmiki instruktażowe dla każdego rodzaju treningów, jak joga, crossfit, zumba. Częścią akcji było „AWF stay ACTIVE challenge” – pięciodniowe wyzwanie treningowe dla najwytrwalszych, oraz #AWFfootballCHALLENGE: pięć dni akcji – pięć wyzwań – pięć pokazowych trików piłkarskich do wykonania w domu. Skala zainteresowania była tak duża, że z wydarzenia adresowanego do studentów AWF Wrocław stało się ogólnopolską akcją wspomagającą utrzymanie dobrej kondycji fizycznej osób w każdym wieku. Samorząd poszerzył wydarzenie o akcję: „AWF dla Najmłodszych”. Dzieciaki&AWFiaki wspólnie bawili się, nie ruszając się z domu! Działania Samorządu Studenckiego miały przede wszystkim na celu pokazać, że każdy, niezależnie od wieku, może pozostać aktywny w czasie akcji „zostań w domu”.

Partnerzy praktyki Organizacje pozarządowe, Parlament Studentów RP.

Osiągnięte rezultaty W akcji wzięło udział 5,5 tys. osób. Zasięgi na Facebooku wyniosły ponad 260 tys. odbiorców.

Rodzina w czasach koronawirusa

Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia akademicka**

Strona internetowa www.dsw.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie edukacyjno-informacyjne dla różnych podmiotów ekonomii społecznej w regionie i dalszym otoczeniu uczelni, zwłaszcza placówek opiekuńczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin zastępczych.

Opis praktyki W ramach akcji „Rodzina w czasie koronawirusa” grupa psychologów i studentów z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej przygotowała e-arkusze informacyjne na potrzeby Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Miliczu i SP w Szewcach. Zawierały one przydatne informacje pomocne w radzeniu sobie z trudną sytuacją wywołaną pandemią koronawirusa. Zawierały porady: jak rozmawiać z dzieckiem o koronawirusie, jak utrzymywać kondycję fizyczną i psychiczną, pozostając w domu, jak dbać o maseczki wielokrotnego użytku, jak wzmacniać odporność wśród pacjentów onkologicznych. Wspierały komunikację o działaniach pomocowych dla osób objętych kwarantanną. Materiały w formie SMS oraz MMS kierowane były do rodzin i seniorów.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, administracja rządowa, lokalna społeczność, PCPR w Miliczu, Szkoła Podstawowa w Szewcach, Schronisko św. Brata Alberta we Wrocławiu, Starostwo Powiatowe w Oławie.

Osiągnięte rezultaty Wypracowane materiały dotarły bezpośrednio do około 150 rodzin powiatu milickiego.

Kreatywne korepetycje

Politechnika Śląska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.polsl.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie rynku edukacyjnego zasobami do prowadzenia zajęć zdalnych dla etapu edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego.

Opis praktyki Inicjatywa podjęta została przez studentki Instytutu Badań nad Edukacją i Komunikacją oraz opiekuna praktyk studenckich. Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom nauczycieli i rodziców, opracowano stronę, na której prezentowane są autorskie pomysły na realizację zajęć zdalnych, a także propozycje dla rodziców na spędzenie czasu przewidzianego na naukę przez zabawę. W zasobach znalazły się gotowe karty pracy, gry dydaktyczne, a także filmy instruktażowe oraz terapeutyczne.

Pomoce publikowano na stronie Facebook.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Najwyższy zasięg opublikowanego materiału to 6550 odbiorców. Średnio codziennie post dotarł do 521 odbiorców. Zostały również zebrane dane jakościowe w postaci komentarzy, które wskazywały, że przedstawione propozycje były bardzo pomocne i ułatwiły edukację zdalną.

Wsparcie w edukacji online studentów z niepełnosprawnościami

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa **www.uek.krakow.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie dla studentów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Opis praktyki Edukacja zdalna powoduje, że studenci z niepełnosprawnościami napotykają dodatkowe trudności. Podjęte działania miały na celu przeciwdziałanie trudnościom, jakie pojawiły się w edukacji zdalnej. Wprowadzony został asystent dydaktyczny online, który monitorował dostępność materiałów i niwelował wszelkie trudności. Na zajęciach, w których uczestniczyli studenci niedosłyszący, dostępny był tłumacz języka migowego. Uruchomiony został alternatywny lektorat językowy online, jak i możliwość zorganizowania dodatkowych konsultacji z przedmiotów. Stały kontakt ze studentami i prowadzącymi pomógł również zachować usprawnienia podczas egzaminów, które były dostępne w tradycyjnej formie edukacji: większa tolerancja na błędy ortograficzne (dysleksja), przedłużenie czasu trwania egzaminu/zaliczenia, jednak nie więcej niż o 50% czasu regulaminowego, przesunięcie terminu egzaminu czy zaliczenia, obecność tłumacza języka migowego czy asystenta dydaktycznego online.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Udzielone wsparcie pozwoliło studentom na zaliczenie egzaminów w semestrze letnim 2019/2020.

Cykl bezpłatnych webinarów „Nie izoluj się od wiedzy”

Wyższa Szkoła Humanitas

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa **www.humanitas.edu.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie działań edukacyjno-rozwojowych w czasie pandemii.

Opis praktyki Wyższa Szkoła Humanitas prowadzi szereg bezpłatnych i ogólnodostępnych wykładów online, zarówno w tematyce związanej z pandemią COVID-19, tj. dotyczącej przepisów prawnych, mechanizmów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych czy podpowiedzi, jak odnaleźć się w edukacji zdalnej, jak i w kwestiach ogólnorozwojowych, pomagając w ten sposób w dostępie do wiedzy, informacji oraz efektywnym wykorzystywaniu czasu wolnego na zainteresowania. Wykłady prowadzą pracownicy uczelni, specjaliści z dziedzin, takich jak prawo, psychologia, zarządzanie, pedagogika, bezpieczeństwo narodowe. Webinaria odbywają się na platformie ClickMeeting oraz są transmitowane na portalu Facebook w czasie rzeczywistym, z możliwością zadawania pytań na żywo. Dają więc odbiorcom konkretną wiedzę z danego obszaru, a twórcom informację zwrotną o kierunku i temacie kolejnych działań. Są przestrzenią do wymiany poglądów między kadrą akademicką a praktykami i entuzjastami danej dziedziny.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W wykładach do tej pory wzięło udział ponad 10 tys. uczestników, co zmierzone zostało na podstawie wejść na platformę ClickMeeting oraz oglądalności na portalu Facebook.

Warsztaty szkoleniowe online

Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia niepubliczna**

Strona internetowa **www.wsm.warszawa.pl**

Problem do rozwiązania Wyrównywanie szans na rynku zawodowym.

Opis praktyki Inicjatywa adresowana była do studentów oraz mieszkańców Warszawy. Zajęcia online odbywały się w okresie od marca do czerwca w formie zdalnych szkoleń z obszarów: zarządzania, psychologii i ekonomii. Szkolenia prowadzili wykwalifikowani specjaliści z wieloletnim doświadczeniem zawodowym w danym obszarze. Informacje o szkoleniach udostępniane były na stronie internetowej uczelni oraz Facebooku.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Przeprowadzenie 5 szkoleń online. W każdym szkoleniu wzięło udział po około 50 osób.

Planowane kierunki rozwoju Prowadzenie cykliczne szkoleń online również po zakończeniu pandemii, zaproszenie do współpracy osób ze świata biznesu i z innych ośrodków akademickich.

„Bądź aktywnym – uczyn życie zdrowszym”, aktywność fizyczna

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia niepubliczna**

Strona internetowa **www.amw.gdynia.pl**

Problem do rozwiązania Promocja zachowań prozdrowotnych w warunkach domowych.

Opis praktyki „Bądź aktywnym – uczyn życie zdrowszym” to inicjatywa adresowana do każdej grupy społecznej ze szczególnym uwzględnieniem studentów oraz kandydatów na studia wojskowe do Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni. W jej ramach zrealizowano cztery filmy dotyczące różnych aspektów aktywności fizycznej. W pracę przy nich zaangażowani byli wykładowcy oraz studenci AMW w Gdyni. Filmy instruktażowe pokazywały, jak można w prosty i łatwy sposób prozdrowotnie oddziaływać na nasze zdrowie w warunkach domowych.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Filmy zostały zaprezentowane w mediach społecznościowych i łącznie zostały wyświetlone 4123 razy.

Kampania TogetherUnited online, czyli #stayhome #zostańwdomu

Powiślańska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.psw.kwidzyn.edu.pl/

Problem do rozwiązania

Odpowiedź na problemy związane z organizacją czasu w momencie braku zajęć dydaktycznych na uczelni.

Opis praktyki

Podjęte działania dotyczyły zarówno upowszechniania wiedzy, jak i wspierania społeczności uczelnianej w czasie obowiązkowej izolacji. Publikowane materiały dotyczą różnych obszarów wiedzy.

Uczelnia upowszechniała konieczność pozostania w domach i wyszła z propozycją dla całej społeczności akademickiej publikowania zdjęć, filmików – każdej dowolnej formy przedstawiającej, jak spędzają czas w domach. W ramach inicjatywy „Student bezpieczny w domu” udostępniono filmiki instruktażowe, związane z bezpieczeństwem osobistym. W akcję zaangażowani byli studenci Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Partnerzy praktyki Społeczność lokalna, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty

Opublikowano i upubliczniono ponad 200 różnych informacji, których odbiorcami zewnętrznymi każdorazowo było od 600 do ponad 2800 osób.

Działania edukacyjne w obszarze dydaktyki skierowane do adresatów wewnętrznych oraz odbiorców zewnętrznych

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.umb.edu.pl

Problem do rozwiązania

Prowadzenie działalności dydaktycznej dla osób zainteresowanych tematyką COVID-19.

Opis praktyki

Inicjatywa związana była z prowadzeniem działań edukacyjnych w formie zdalnej. Odbiorcami byli zarówno studenci, jak i osoby zainteresowane tematyką COVID-19. Kontynuowano w formie zdalnej Uniwersytet Zdrowego Seniora i Uniwersytet Profilaktyki Psychogeriatrycznej, skierowane do białostoczczan w wieku 60 i więcej lat. Dodatkowo utworzono wirtualne spacerunki po Muzeum Historii Medycyny i Farmacji oraz piwnicach Pałacu Branickich (siedziby UMB).

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, organizacje pozarządowe.

Osiągnięte rezultaty

Udostępniono cztery wykłady w tym jeden na temat COVID-19. Zrealizowano cztery wykłady oraz trzy zajęcia fakultatywne w ramach Uniwersytetu Zdrowego Seniora oraz osiem wykładów w ramach Uniwersytetu Profilaktyki Psychogeriatrycznej.

Hackathon zdalny „EduShock. Edukacja po pandemii”

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.agh.edu.pl

Problem do rozwiązania Wkład w debatę na temat zmian w szkolnictwie wyższym w kontekście edukacji zdalnej bądź mieszanej w formie hackathonu.

Opis praktyki Inicjatywa miała na celu zebranie i podzielenie się doświadczeniami na temat edukacji zdalnej w formie hackathonu. Uczestnicy przy wsparciu mentorów szukali pomysłów, jak zmienić lub przekształcić szkolnictwo wyższe za pomocą technologii, w sytuacji gdy wskazane jest przejście na model edukacji zdalnej bądź mieszanej. Zespoły skupiały się najczęściej na próbach naprawienia lub optymalizacji istniejących rozwiązań, dostrzegając deficyty obecnego systemu edukacji synchronicznej, który – bez względu na platformę – utrudnia uzyskiwanie informacji zwrotnej.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty W wydarzeniu wzięło udział ponad 50 osób (8 drużyn). Zostały opracowane koncepcje, które będą wspierały nauczycieli w wyborze najlepszego systemu prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i narzędzi wspierających realizację dydaktyki zdalnej. Przedstawiono rozwiązania w edukacji zdalnej na rzecz dostępności.

Zdalna edukacja, gimnastyka dla mózgu

Politechnika Warszawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pw.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie edukacyjne nauczycieli, uczniów, studentów z zakresu nauk technicznych.

Opis praktyki Celem projektu „Opracowanie i wdrożenie zestawu 950 e-materiałów z fizyki” jest wsparcie dla uczniów i nauczycieli szkół ponadpodstawowych w realizacji procesu nauczania fizyki z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i różnorodnych form i metod dydaktycznych. Planowany zestaw e-materiałów ma niektóre cechy podręcznika i może służyć do regularnej, bieżącej nauki. Zawartość merytoryczna e-materiałów jest tak dobrana, by zapewnić uczniom możliwość nabycia umiejętności zarówno przewidzianych w podstawie dla obu zakresów nauczania, jak i umiejętności wyższych, nieujętych w podstawie. Obecnie udostępniono 200 lekcji.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa.

Osiągnięte rezultaty

- Ponad 6 tys. osób wyraziło zainteresowanie wzięciem udziału w warsztacie.
- Udostępniono 200 lekcji w ramach projektu „950 kapsułek z fizyki”.
- Podręcznik, który powstał jako rezultat projektu „eFizyka – Multimedialne środowisko nauczania fizyki dla szkół ponadgimnazjalnych”, miał około 40 tys. wejść dziennie.

Otwarte Wykłady WSH – webinary „Szkoła w czasach pandemii. Jak efektywnie uczyć zdalnie”

Wyższa Szkoła Humanitas

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-pedagogiczna**

Strona internetowa www.humanitas.edu.pl

Problem do rozwiązania Rozwijanie kompetencji kadry pedagogicznej szkół i przedszkoli z zakresu projektowania i prowadzenia zajęć e-learningowych.

Opis praktyki Sytuacja pandemii wywołała potrzebę wprowadzenia zmian do realizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w placówkach oświatowych i przeniesienie procesu kształcenia do sieci. Ze względu na to, że zajęcia zdalne wymagają od nauczycieli nowych kompetencji cyfrowych i metodycznych, Wyższa Szkoła Humanitas zorganizowała webinar dla pracowników oświaty, w ramach którego pracownicy uczelni dzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem dotyczącym metodyki realizacji zajęć zdalnych. Na spotkaniu omówiono najważniejsze zasady projektowania i prowadzenia zajęć e-learningowych mające wpływ na komfort pracy nauczycieli i uczniów.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W webinarium wzięło udział ponad 1,3 tys. osób.

Kampania „Przybij piątkę nauce”

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/niepubliczna uczelnia akademicka (wielodyscyplinarna)**

Strona internetowa www.wsiz.rzeszow.pl

Problem do rozwiązania Odpowiedź na potrzeby nauczycieli ze szkół średnich współpracujących z Wyższą Szkołą Informatyki i Zarządzania w zakresie zapewnienia materiałów uzupełniających do nauki online.

Opis praktyki Nauczyciele i uczniowie z podkarpackich szkół otrzymali bezpłatny dostęp do ponad 30 godzin materiałów filmowych/dźwiękowych ze spotkań i wykładów organizowanych przez WSliZ w ramach wieloletnich cykli „Wielkie pytania w nauce” i „W labiryncie świata”, w których brały udział znane osoby ze świata nauki, m.in. M. Heller, J. Bralczyk, J. Vetulani, S. Chwin, B. de Barbaro, E. Osiatyńska. Materiały mogły być uzupełnieniem lekcji historii, WOS, biologii, fizyki i języka polskiego. Dodatkową wartością oprócz merytorycznej była szeroka dostępność materiałów w różnych formach i na różnych serwisach, jak YouTube, Spotify czy Soundcloud.

Partnerzy praktyki Szkoły średnie w województwie podkarpackim.

Osiągnięte rezultaty Kampania „Przybij piątkę nauce” objęła 213 szkół na Podkarpaciu; liczba odsłon/wyświetleń materiałów w okresie maj-lipiec 2020 r. to około 1 mln (dane Działu Marketingu WSliZ; dane Biura Organizacji i Współpracy WSliZ).

Inicjatywy kulturalne oraz społecznie angażujące

Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy

Typ/profil uczelni Publiczna/uczelnia rolnicza/przyrodnicza uczelnia techniczna/universytet

Strona internetowa www.utp.edu.pl

Problem do rozwiązania Publiczna/uczelnia rolnicza/przyrodnicza uczelnia techniczna/universytet.

Opis praktyki Wydział Zarządzania przygotował zajęcia ruchowe ZUMBA online, transmitowane na platformie YouTube. W trakcie pandemii wzrosło zainteresowanie studentów i pracowników uniwersytetu aktywnością fizyczną, głównie z uwagi na siedzący tryb pracy i zajęcia zdalne z komputerem. ZUMBA online stanowiła ciekawą propozycję ruchu i aktywności dla każdego, gdyż w zaciszu domowym wszyscy mogli spróbować sił w tańcu.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty Zaangażowanie 2,6 tys. osób w inicjatywie ZUMBA online.

Konkurs e-learningowy BELL i projekty aktywizujące studentów w ramach IDUB (INCOOP, Grant4NCUStudents, Moja firma – mój startup, szkolenia TRIZ)

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni Publiczna/universytet

Strona internetowa www.umk.pl

Problem do rozwiązania Niska przekładalność praktyk akademickich w zakresie edukacji i prowadzenia badań naukowych na życie społeczne w sytuacji kryzysu pandemii, co spowodowane jest nie dość dobrym przygotowaniem studentów i nauczycieli akademickich.

Opis praktyki Konkursy IDUB odpowiadają na potrzebę wsparcia studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich w zakresie poszerzenia i wzmocnienia kompetencji dydaktycznych w obszarze e-learningu (fundamentalnych w czasach pandemii) poprzez realizację nowoczesnych kursów online (konkurs BELL). Konkursy umożliwiają studentom realizowanie pierwszych profesjonalnych badań naukowych, także w wymiarze międzynarodowym, i wyjazdy na konferencje zagraniczne, pozwalają uczelni prowadzić proces zarządzania talentami (konkurs Grants4NCUStudents). Ponadto rozwijają potencjał pracowników naukowych, doktorantów i studentów poprzez inicjowanie oraz wspieranie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, ze szczególnym uwzględnieniem projektów istotnych z punktu widzenia pandemii i ekologii (program mikrograntów INCOOP); promowanie przedsiębiorczości i innowacyjności studentów i doktorantów prowadzących innowacyjny startup lub planujących założenie firmy (konkurs „Moja firma – mój startup”); podniesienie kompetencji z zakresu zarządzania procesem tworzenia innowacji poprzez zapoznanie się z narzędziami metodyki TRIZ.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, zagraniczne uczelnie partnerskie, Izba Przemysłowo-Handlowa.

Osiągnięte rezultaty W ramach konkursu BELL na najlepsze kursy online złożono 24 wnioski, skierowano do realizacji 18 projektów zajęć, na co przyznano łączną kwotę 216 tys.

W konkursie Grants4NCUStudents na projekty badawcze oraz zagraniczne wyjazdy konferencyjne złożono 101 wniosków na łączną kwotę 463 763 zł. Zdecydowano się sfinansować 40 projektów (na 180 561 zł), w tym 13 z obszaru nauk ścisłych i technicznych (za kwotę 62 260 zł), 15 z obszaru nauk humanistycznych i społecznych (za kwotę 64 641 zł) i 12 projektów z obszaru nauk o życiu (za kwotę 53 660 zł).

Na konkurs INCOOP – konkurs na mikrogranty – wpłynęło 28 wniosków, na łączną kwotę finansowania 825 788 zł. Do finansowania skierowano 8 projektów (na kwotę 236 073 zł), w tym 4 z obszaru nauk ścisłych i technicznych (za kwotę 120 000 zł), 1 z obszaru nauk humanistycznych i społecznych (za kwotę 28 034 zł) i 3 projektów z obszaru nauk o życiu (za kwotę 88 039 zł).

Z 67 wnioskujących osób do udziału w szkoleniu TRIZ zakwalifikowano 15 pracowników, 10 doktorantów oraz 5 studentów.

Wolontariat

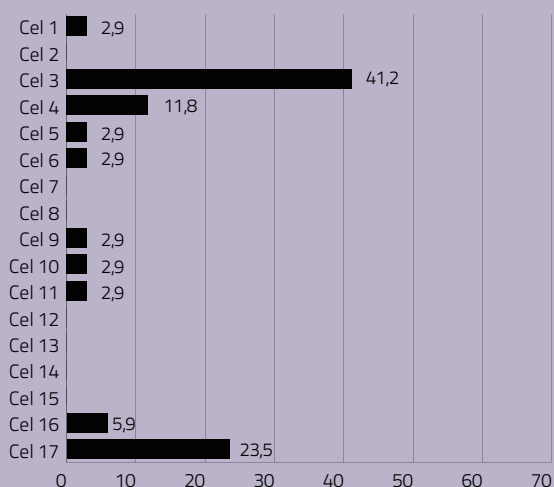
Kategoria „wolontariat” dotyczy działań związanych z organizacją różnych form wolontariatu pracowniczego i studenckiego. W tej kategorii nadesłano 19 praktyk z 18 uczelni.

Akcje charytatywne i społeczne to ważny element kształtowania postaw społecznych. Podjęte działania wzbudzają poczucie własnej wartości, uwrażliwiają na potrzeby innych, integrują środowisko, uczą empatii. W nadesłanych dobrych praktykach można wyróżnić wsparcie placówek medycznych i służby sanitarno-epidemiologicznych w dobie pandemii COVID-19, ale również działania na rzecz pomocy seniorom i grupom o wysokim ryzyku zarażenia COVID-19. Podporządkowanie się wymogom stanu zagrożenia epidemią wymagało wielu wyrzeczeń szczególnie od osób starszych. Było to jednak konieczne ze względu na bezpieczeństwo. W niekorzystnej sytuacji znaleźli się pensjonariusze i opiekunowie domów opieki społecznej. Działania kierowane były zarówno do interesariuszy zewnętrznych, jak i we-

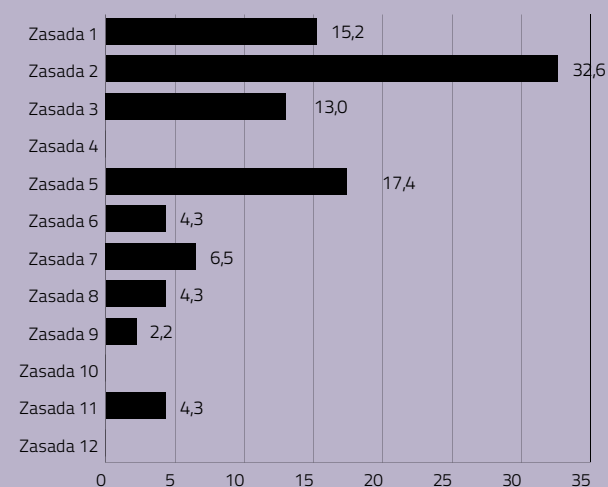
wnętrznych. Nie zabrakło pomocy również dla schronisk dla zwierząt. Studenci uczelni medycznych aktywnie zaangażowali się w walkę z epidemią i pomagali tam, gdzie się przydała ich medyczna wiedza i doświadczenie. Studenci uczestniczyli również w przygotowaniu izolatoriów dla osób niewymagających hospitalizacji, ale objętych kwarantanną. Wiele tych działań w razie potrzeby ma być kontynuowane w przyszłości.

Na rys. 10 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad w tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zaobserwować, że zgłoszone przez uczelnie praktyki realizowały przede wszystkim cele: 3 (41,2%), 17 (23,5%) oraz 4 (11,8%). Natomiast biorąc pod uwagę zasady Deklaracji SOU, można zaobserwować, że zgłoszone praktyki wpisywały się przede wszystkim w zasady 2, 5 oraz 1 (odpowiednio 32,6%, 17,4% i 15,2%).

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 10. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „wolontariat” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Wolontariat studentów kierunku pielęgniarstwo w instytucjach służby zdrowia

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia wychowania fizycznego**

Strona internetowa **www.awf.edu.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie instytucji służby zdrowia w okresie zwiększonego obciążenia w wyniku epidemii COVID-19.

Opis praktyki Praktyka była odpowiedzią na apel wojewody mazowieckiego o pomoc w monitorowaniu pacjentów zgłaszających się do szpitali w Warszawie. Kilkunastu studentów przez miesiąc mierzyło temperaturę osobom zgłaszającym się do szpitali oraz wspomagało personel w innych zadaniach medycznych.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Studenci wspomogli służbę zdrowia w okresie zwiększonego obciążenia. Ich zaangażowanie w wolontariat w trudnej sytuacji pandemicznej wskazuje na ich odpowiedzialność społeczną i wpisuje się w inne działania wolontariackie studentów AWF Warszawa.

Wolontariat studentów w szpitalach i stacjach sanitarno-epidemiologicznych w związku z epidemią COVID-19

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa **www.sum.edu.pl**

Problem do rozwiązania Wsparcie placówek medycznych i służb sanitarno-epidemiologicznych w dobie pandemii COVID-19.

Opis praktyki Podjęte działania były odpowiedzią na sytuację sanitarno-epidemiologiczną w regionie. Idea wolontariatu była promowana na stronie internetowej uczelni oraz w mediach społecznościowych wśród pracowników i studentów. Uczelnia podjęła się funkcji koordynatora działań mających na celu pozyskanie studentów deklarujących swoją pomoc na zasadach wolontariatu dla szpitali oraz służby sanitarno-epidemiologicznej działających na Śląsku. Stworzono elektroniczny formularz, przez który osoby chętne mogły zadeklarować gotowość realizacji wolontariatu ze wskazaniem miejsca jego realizacji (jednostki wskazane zostały przez wojewodę śląskiego). Dodatkowo poinformowano placówki medyczne o gotowości studentów do świadczenia wolontariatu. Studenci byli także inicjatorami akcji mającej na celu pomoc i różne formy wsparcia medykom i osobom pracującym w szpitalach w tym trudnym okresie pandemii.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia, Śląski Wojewódzki Inspektorat Sanitarny.

Osiągnięte rezultaty Na apel rektora formularz gotowości wypełniło 215 studentów oraz 17 pracowników. Dane osób zainteresowanych wolontariatem zostały przekazane do 33 szpitali/placówek medycznych i ŚWIS.

Praktyka pozwoliła studentom na wypełnienie obowiązków wynikających z programu studiów oraz przyczyniła się do poprawienia efektywności działania jednostek administracji rządowej i jednostek ochrony zdrowia odpowiedzialnych za zwalczanie epidemii.

Akcja charytatywna „Pompujemy Radość”

Uniwersytet Gdański

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ug.edu.pl

Problem do rozwiązania Niewystarczające dofinansowanie z budżetu państwa sprzętu w placówkach medycznych.

Opis praktyki Akcja trwała od 18 maja do 1 czerwca 2020 r. Celem zbiórki było zebranie środków pieniężnych na stół zabiegowy do pobierania szpiku kostnego i punkcji dla dzieci z Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku. W związku z pandemią COVID-19 zbiórka została przeprowadzona na portalu www.zrzutka.pl. Serwis społecznościowy Facebook wykorzystano w celu jej promocji. Akcja została podzielona na etapy: (1) nawiązywanie współpracy z organizacjami studenckimi z różnych uczelni w Polsce i pozyskanie patronatów honorowych różnych instytucji i osób publicznych; (2) nawiązywanie relacji z mediami i promowanie akcji przez dwa tygodnie przed rozpoczęciem zbiórki oraz w czasie jej trwania; (3) opracowanie strategii marketingowej, w ramach której publikowano promujące ją posty w mediach społecznościowych, (4) promocja działań poprzez wyprodukowane w tym celu filmy, animacje oraz organizowane licytacje, (5) finał zbiórki w Dniu Dziecka.

Partnerzy praktyki Administracja samorządowa, biznes, organizacje pozarządowe, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Zebrano 13 711 zł na sprzęt do kliniki. Akcja zyskała pięciu patronatów honorowych. W działania zaangażowanych było 30 organizacji studenckich. Ocena efektywności działania to 840 polubień na fanpage'u w ciągu 27 dni oraz efektywność całkowitego zasięgu akcji 21 278 wyświetleń przez tydzień.

Miska dla schroniska i pomoc rodakom na Białorusi

Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia rolnicza/uczelnia przyrodnicza/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.wsa.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie w okresie pandemii COVID-19 domów dziecka na Białorusi i podopiecznych schroniska dla zwierząt.

Opis praktyki Samorząd studencki i pracownicy uczelni zorganizowali zbiórkę, której celem było wsparcie podopiecznych domów dziecka z miejscowości Dokszyce i Bieholin na Białorusi. Zbiórka ta jest organizowana od dwóch lat w ramach akcji „Pomoc rodakom na Białorusi”. Zbierane są środki czystości, jedzenie (kasza, makarony, konserwy itp.), ubranka dla dzieci i dorosłych w każdym wieku, zabawki i artykuły szkolne.

Druga akcja, „Miska dla schroniska”, to od wielu lat organizowana przez samorząd studencki i pracowników zbiórka karmy oraz innych niezbędnych rzeczy dla zwierząt w schronisku.

Oba działania były szczególnie pożądane w trudnym okresie pandemii COVID-19.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty Akcje charytatywne i społeczne to ważny element kształtowania postaw społecznych. Podjęte działania wzbudzają poczucie własnej wartości, uwrażliwiają na potrzeby innych, integrują środowisko, uczą empatii. Dzięki akcji pomocy ponad 400 paczek trafiło do podopiecznych domów dziecka z miejscowości Dokszyce i Bieholin na Białorusi. Natomiast w ramach zbiórki „Miska dla schroniska” zostało przygotowanych ponad 100 paczek (600 puszek i innych smakołyków dla zwierząt ze schroniska).

Tworzenie izolatoriów przez studentów

Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia wychowania fizycznego**

Strona internetowa www.awf.wroc.pl

Problem do rozwiązania Przygotowanie izolatoriów w jednym z wrocławskich hoteli dla osób niewymagających hospitalizacji, które zostały objęte kwarantanną.

Opis praktyki W dniach 3–4 kwietnia 2020 r. pięciu członków samorządu wrocławskiej AWF zaangażowało się w wolontariat pod przewodnictwem Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ich zadanie polegało na przygotowaniu izolatoriów w jednym z wrocławskich hoteli dla osób objętych kwarantanną, ale niewymagających hospitalizacji.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa.

Osiągnięte rezultaty Studenci przygotowali 150 pomieszczeń do przyjęcia osób wymagających kwarantanny.

#WzywamyPosiłki

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.ue.katowice.pl

Problem do rozwiązania Pomoc dla pracowników służby zdrowia w trudnym okresie pandemii przez dostarczenie im posiłków. Wybuch pandemii spowodował znaczne obciążenia, takie jak wielogodzinne dyżury, praca w trudnych warunkach, utrudniony kontakt z bliskimi. Inicjatorzy postanowili podjąć próbę pomocy tym, którzy na co dzień pomagają innym osobom. Celem wolontariatu była pomoc w zorganizowaniu posiłków.

Ponadto podczas podjętego przedsięwzięcia zostały rozdyskrebowane artykuły spożywcze przygotowane na wydarzenia studenckie, np. juwenalia, które w bieżącym roku akademickim zostały odwołane. Dzięki akcji #WzywamyPosiłki zebrane artykuły spożywcze zostały przekazane potrzebującym.

Opis praktyki Celem inicjatywy #WzywamyPosiłki, która zrodziła się w połowie marca, było okazanie wdzięczności i wsparcia dla pracowników służby zdrowia walczących z pandemią koronawirusa na pierwszej linii. Do akcji dołączyły zarówno międzynarodowe sieci restauracji, jak i małe punkty gastronomiczne. Na apel odpowiedzieli również lokalni przedsiębiorcy, a także osoby prywatne i liczne organizacje. Oficjalnym partnerem inicjatywy był Facebook. W akcję zaangażował się też Parlament Studencki, który przekazał na rzecz akcji zgromadzone na wydarzeniu studenckim duże ilości napojów. Przedstawiciele Parlamentu skontaktowali się z kilkoma szpitalami, hospicjami oraz innymi punktami, które chętnie przyjęły zaoferowaną pomoc.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Akcja #WzywamyPosiłki pozwoliła na bezpośrednie wsparcie pracowników służby zdrowia. Napoje zostały dostarczone bezpośrednio do placówek, których pracownicy w czasie pandemii pracowali intensywnie, pod presją.

Wolontariat studencki i pracowniczy

Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku

Typ/profil uczelni **Publiczna/państwowa wyższa szkoła zawodowa**

Strona internetowa www.mazowiecka.edu.pl

Problem do rozwiązania Wsparcie pracowników Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Płocku.

Opis praktyki Wsparcie personelu Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Płocku w czasie pandemii przy mierzeniu temperatury przy wejściu do szpitala.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Dwie osoby brały udział w wolontariacie na rzecz szpitala.

Przeciwdziałanie COVID-19 różne ma oblicza

Gdański Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.gumed.edu.pl

Problem do rozwiązania Studenci aktywnie zaangażowali się w walkę z epidemią w Polsce. Pomagają tam, gdzie się przydaje ich medyczna wiedza i doświadczenie.

Opis praktyki Studenci GUMed są obecni i aktywni zarówno w Gdańsku, jak i w innych placówkach na terenie kraju, gdzie przeprowadzają wywiad, mierzą temperaturę, wykonują podstawowe badania, uzupełniają dokumenty medyczne. Uczestniczą także w akcji Okręgowej Izby Lekarskiej w Gdańsku #BezpiecznyLekarz i wspierają pracowników infolinii w odwoływaniu lub przekładaniu wizyt oraz informują o działaniach w nagłych przypadkach.

Z inicjatywy studentki I roku studiów II stopnia na kierunku położnictwo GUMed grupa studentek powołała do życia akcję dla kobiet w mediach społecznościowych @położnedlaciebie – profil kobiet dla kobiet. „Położne dla Ciebie” to akcja zrzeszająca ponad 40 położnych i studentek położnictwa z całej Polski, działających aktywnie na Facebooku i Instagramie w celu edukowania kobiet w sytuacjach, kiedy stacjonarna opieka jest bardzo ograniczona. W akcję zaangażowało się pięć absolwentek Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Studenci GUMed w ramach wolontariatu rejestrują pacjentów na infolinii oraz pobierają wymazy od potencjalnych zakażonych SARS-CoV-2 w Centrach testowych Drive Thru w Gdyni (zaangażowanych było 25 osób) i Gdańsku oraz Walk Thru w Gdańsku (47 osób).

Centra testowe powstały przy wsparciu Wojewody Pomorskiego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej, Uniwersytetu Gdańskiego i Olivia Business Centre (Walk Thru).

Wydział Nauk o Zdrowiu GUMed z kolei prowadzi akcję pomocy psychologicznej dla osób objętych kwarantanną. Na facebookowym profilu Studenckiego Koła Naukowego Psychologii GUMed @skn.psychologii publikowane są filmy i materiały edukacyjne, które mają zachęcić do pozostania w domu i wykorzystania tego czasu w pozytywny sposób.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, administracja samorządowa, biznes.

Osiągnięte rezultaty Przykładowe efekty: w okresie od 27 kwietnia do 10 lipca studenci w namiocie Gdańsk (drive thru) pobrali 2436 wymazów, a w okresie od 18 maja do 10 lipca w Module Gdańsk (Walk Thru) – 871 wymazów.

Wsparcie dla DPS-ów, straży miejskiej, hospicjum oraz Pooperacyjnego Oddziału Zakaźnego Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie

Politechnika Koszalińska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.tu.koszalin.pl

Problem do rozwiązania Potrzeba wsparcia osób najbardziej narażonych na stres i napięcia w związku z epidemią COVID-19.

Opis praktyki Wsparcie placówek przybrało różnorodne formy:

- pieczenie ciast dla pracujących w DPS-ie, hospicjum i straży miejskiej w Koszalinie;
- zbiórka białych koszulek dla pielęgniarek Pooperacyjnego Oddziału Zakaźnego Szpitala Wojewódzkiego w Koszalinie;
- zakup dla DPS-ów w Mielnie, w Parsowie i w Gościnie sprzętu typu termometry, ciśnieniomierze, pulsoksymetry oraz materiałów jednorazowego użytku: fartuchów, czepków, podkładów;
- przekazanie dla Domu Miłosierdzia naczyń jednorazowych, niezbędnych do wydawania posiłków dla osób bezdomnych i potrzebujących;
- dostarczenie zakupów żywnościowych, pieluch i środków higienicznych dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przekazanie sprzętu i materiałów jednorazowego użytku oraz zbiórka pieniędzy w kwocie 5733 zł dla potrzebujących, a także przekazanie bonu o wartości 400 zł Specjalistycznemu Zespołowi Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie.

„Widzialna Ręka” w SGH

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.sgh.waw.pl

Problem do rozwiązania Potencjalne trudności w realizowaniu zadań życia codziennego przez osoby z grup o wysokim ryzyku zarażenia COVID-19.

Opis praktyki „Widzialna ręka” w SGH to inicjatywa polegająca na wzajemnym wsparciu w ramach uczelnianej społeczności w czasie epidemii COVID-19. Zdrowi i znajdujący się poza grupą o wysokim ryzyku zachorowania członkowie społeczności – studenci, doktoranci, pracownicy – deklarują i w zależności od potrzeb realizują działania wspierające osoby, które potrzebują go z uwagi na sytuację epidemiczną (osoby starsze, w trudnej sytuacji zdrowotnej, pracownicy emeryci). Pomoc polega np. na zrobieniu zakupów, wykupieniu leków w aptece czy spacerze z psem. Inicjatywie towarzyszy hasło „Solidarnie i odpowiedzialnie za siebie i innych”. Pierwsza odsłona akcji trwała od 25 marca do 10 czerwca 2020 r. Informacja o oferowanym wsparciu została przekazana działającym przy SGH organizacjom absolwenckim oraz Uniwersytetowi Trzeciego Wieku SGH. Pracownicy działu socjalnego przekazali ją także pozostającym w kontakcie z uczelnią pracownikom emerytom.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Swoją udział w inicjatywie zgłosiło 149 osób – najwięcej studentów, ale znaleźli się wśród nich także doktoranci i pracownicy. Ostatecznie ze wsparcia zdecydowało się skorzystać 6 osób.

Inicjatywa spotkała się z bardzo pozytywnym przyjęciem wśród jej potencjalnych odbiorców i przyczyniła się do tworzenia poczucia wspólnoty i solidarności pomiędzy członkami społeczności SGH.

#UPPomaga – działania Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu w związku z koronawirusem

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia rolnicza, przyrodnicza**

Strona internetowa www.puls.edu.pl

Problem do rozwiązania Podjęcie działań na rzecz wsparcia instytucji zaangażowanych w wykrywanie wirusa SARS-CoV-2 oraz tych, które są bezpośrednio zaangażowane w walkę z patogenem i leczenie pacjentów.

Opis praktyki W pierwszym okresie, tj. bezpośrednio po ogłoszeniu stanu pandemii, powołano koordynatora działań UPP wspierających zwalczanie epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2 w osobie prof. UPP dr hab. Joanny Zeyland. Działania skoncentrowane zostały na monitorowaniu zasobów sprzętowych UPP mogących wspomóc diagnostykę wirusa SARS-CoV-2 oraz zasobów lokalowych UPP w celu oceny możliwości utworzenia laboratorium klasy BSL2 do pracy ze zneutralizowanym materiałem pochodzącym od pacjentów. Ponadto monitorowano zasoby materiałów zużywalnych, odczynników oraz środków ochrony osobistej w dyspozycji jednostek UPP. Prowadzono konsultacje merytoryczne z poznańskim środowiskiem naukowym (IChB PAN, IGCz PAN, UMP, Centrum NanoBioMedyczne UAM).
W drugim etapie podjęto współpracę z Wojewódzką Stacją Sanitarно-Epidemiologiczną w Poznaniu (WSSE), zgłaszając gotowość wsparcia jej działań o dodatkowe zasoby kadrowe. Działania te poprzedzono ankietą gotowości do udziału w badaniach wykrywających wirusa SARS-CoV-2 skierowaną do pracowników UPP. Ankieta spotkała się ze znacznym odzewem wśród społeczności uniwersytetu.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Poznaniu.

Osiągnięte rezultaty Do prac laboratoryjnych oraz biurowych w WSSE zgłosili się zarówno pracownicy, jak i doktoranci. Wolontariusze to specjaliści z zakresu technologii żywności i żywienia, biologii i biotechnologii gotowi do pracy w laboratorium i do prac biurowych.
Za pośrednictwem pracowników-wolontariuszy nieodpłatnie przekazano odczynniki oraz materiały zużywalne będące w dyspozycji Katedry Biochemii i Biotechnologii. Dziecięcemu Szpitalowi Klinicznemu im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu przekazano materiały zużywalne (ręczniki papierowe, rękawiczki, maseczki (dowolnego typu) oraz fartuchy jednorazowe. Nieodpłatnie przekazano również materiały zużywalne do Laboratorium Mikrobiologii i Parazytologii WSSE w Poznaniu do analiz wykrywających wirusa SARS-CoV-2. Ponadto udostępniono tej pracowni termoblok grzejąco-chłodzący z funkcją wytrząsania, pipety automatyczne, statywy chłodzące na płytki oraz statywy na 96 probówek o pojemności 1,5 ml.

„Pomoc dla seniorów”

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ue.poznan.pl

Problem do rozwiązania Okres pandemii COVID-19 to wyjątkowo trudny czas dla każdego. Są jednak osoby, które w tym okresie są szczególnie narażone na niebezpieczeństwo, a w związku z tym wymagają szczególnej troski i opieki. Są to samotne osoby starsze.

Opis praktyki Zorganizowano akcję, której celem było wsparcie emerytowanych pracowników UEP, w wieku powyżej 75 lat, w codziennych czynnościach (podstawowe zakupy spożywcze, kupno lekarstw, wyprowadzenie psa).

Partnerzy praktyki Absolwenci UEP.

Osiągnięte rezultaty Realna pomoc emerytowanym pracownikom UEP.

„Pomoc dla Seniora” na Politechnice Poznańskiej

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.put.poznan.pl**

Problem do rozwiązania

Wsparcie seniorów będących w szczególnie trudnej sytuacji w czasie pandemii.

Opis praktyki

Sytuacja epidemiologiczna spowodowana koronawirusem SARS-CoV-2 stała się przyczyną zamknięcia w domach wielu byłych pracowników Politechniki Poznańskiej. Dla seniorów, często samotnych, było to dużym obciążeniem psychicznym. Dlatego też na uczelni powstała grupa wsparcia złożona z pracowników, doktorantów i studentów działających w ramach akcji „Pomoc dla Seniora”, oferujących pomoc w załatwieniu najbardziej bieżących spraw, przede wszystkim w zrobieniu podstawowych zakupów czy też realizacji recept, oraz przygotowujących paczki przed Wielkanocą.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty

W ramach akcji wolontariusze odbyli ponad 600 rozmów telefonicznych oraz dotarli do najbardziej potrzebujących seniorów.

Uścisk widzialnych rąk

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.amu.edu.pl**

Problem do rozwiązania

Podporządkowanie się wymogom stanu zagrożenia epidemią wymagało wielu wyrzeczeń szczególnie od osób starszych. Było to jednak konieczne ze względu na bezpieczeństwo. W niekorzystnej sytuacji znaleźli się pensjonariusze i opiekunowie DPS-ów.

Opis praktyki

Akcję zapoczątkowało rozesłanie listu ogólnouczelnianego do pracowników i studentów z informacją, w jaki sposób osoby mogą włączyć się do akcji. Pomoc seniorom polegała na tym, że były załatwiane podstawowe sprawy codzienne, np. zakup leków, podstawowych produktów spożywczych, wyjście na spacer. Aby zwiększyć bezpieczeństwo seniorów, wolontariuszami były osoby tylko ze środowiska UAM. Seniorzy otrzymali informację o opiekunach zarówno drogą mailową, jak i tradycyjną. Akcja „Widzialna Ręka UAM” połączyła się z akcją „Widzialna Ręka Poznań”, gdzie głównymi beneficjentami byli pensjonariusze DPS-ów. Przeprowadzono zbiórkę rzeczową oraz pieniężną. Dzięki uprzejmości poznańskiej Fundacji PETRA Senior udostępniona została przestrzeń, skąd sprawnie koordynowano akcję. Działanie miało wsparcie mediów: UAM Poznań, Życie Uniwersyteckie, Fundacji 1 Uniwersytet, TVP 3 Poznań, Radia Eska, Radia Poznań, lepszyoznan.pl, tenpoznan.pl, archpoznan.pl, Radio Emaus i innych.

Partnerzy praktyki Organizacje pozarządowe, uczelnia, media.

Osiągnięte rezultaty

W efekcie akcji 400 wolontariuszy (dziekani, profesorowie, pracownicy nauki, administracja, studenci) opiekowali się seniorami UAM. Taka opieka funkcjonuje do dziś, powstała strona „Widzialnej Ręki UAM” (widzialnareka.amu.edu.pl), która umożliwiła znacznie szybszą „obsługę” osób potrzebujących. Objęto pomocą 6 DPS-ów. Ze zbiórki finansowej zakupiono inhalatory tłokowe, termometr bezdotykowy, kremy, proszki do prania, chusteczki nawilżane, mydła do rąk, szampony.

Wolontariat Studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.wum.edu.pl

Problem do rozwiązania Duże obciążenie personelu w placówkach medycznych związane z nowymi wymaganiami stawianymi przez warunki epidemiologiczne.

Opis praktyki Wolontariusze wspierali pracowników szpitali i placówek medycznych, by ci mogli skupić się na realizacji zadań w obszarach związanych z pandemią. Wolontariusze będący studentami Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego realizowali swoje zadania w obszarze organizacji pracy i zaopatrzenia placówek medycznych w okresie pandemii COVID-19. Do ich najważniejszych zadań należało mierzenie temperatury osób wchodzących do szpitali i przychodni, wsparcie w prowadzeniu dokumentacji medycznej pacjentów, wydawanie posiłków dla personelu szpitali, wsparcie infolinii dla pacjentów w obszarze COVID-19, prowadzenie szkoleń w zakresie ubierania środków ochrony indywidualnej dla personelu medycznego i administracyjnego szpitali oraz wsparcie pracy lekarzy na szpitalnych oddziałach ratunkowych.

Ponadto oddzielna grupa studentów realizowała zadania w zakresie organizacji akcji wsparcia dla placówek medycznych w obrębie zapewnienia środków ochrony indywidualnej oraz posiłków dla personelu medycznego, działań logistycznych i informacyjnych mających na celu dostarczenie do najbardziej potrzebujących placówek środków ochrony indywidualnej i sprawne koordynowanie pomocy na terenie województwa mazowieckiego.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Utworzono bazę 400 wolontariuszy gotowych do niesienia pomocy w placówkach ochrony zdrowia na terenie województwa mazowieckiego, oddelegowano blisko 140 wolontariuszy m.in. do CSK MSWiA, Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie, Mazowieckiego Szpitala Bródnowskiego czy Hospicjum Caritas, zorganizowano wśród studentów akcję szycia maseczek oraz poszukiwano sponsorów mogących wesprzeć pozyskiwanie środków ochrony, wsparto środkami ochrony indywidualnej blisko 35 miejsc (szpitali, przychodni, laboratoriów).

Szkoła Główna Domowa, czyli odrób lekcje z SGH

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.sgh.waw.pl

Problem do rozwiązania Akcja ma na celu wsparcie i podziękowanie dla szczególnie obciążonych pracą w dobie pandemii przedstawicieli zawodów medycznych, którzy jako rodzice są równocześnie obciążeni domową edukacją swoich dzieci.

Opis praktyki W ramach akcji pracownicy, studenci i doktoranci SGH pomagali w lekcjach dzieciom pracowników szpitala jednoimiennego MSWiA przy ul. Wołoskiej 137. Pomoc online w odrabianiu lekcji udzielana była z matematyki, informatyki, fizyki, WOS, historii, geografii oraz języków obcych (angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego) na poziomie klas 4–8 szkoły podstawowej. Akcja prowadzona była przy współpracy samorządu studentów SGH, a koordynowana przez specjalnie powołany zespół. Zgłoszenia wolontariuszy i uczniów za pomocą formularzy online przyjmowane były do 3 maja 2020 r., a sama akcja trwała w dniach 7 maja – 5 czerwca 2020 r. Na jej zakończenie dzieci otrzymały świadectwa ukończenia Szkoły Głównej Domowej, a wolontariusze – dyplomy z podziękowaniami.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Akcja trwała 30 dni. Zgłosiło się do niej 200 wolontariuszy (171 studentów, 25 pracowników i 4 doktorantów SGH). O pomoc w zdalnym odrabianiu lekcji poprosiło 19 uczniów, zgłaszając w sumie zapotrzebowanie na pomoc w 67 przedmiotach.

Wsparcie diagnostyki SARS-CoV-2 z udziałem biologów UŁ

Uniwersytet Łódzki

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uni.lodz.pl**

Problem do rozwiązania Logistyczna organizacja diagnostyki zakażeń koronawirusem w celu szybkiego powstrzymania epidemii na terenie Polski.

Opis praktyki Łódzcy naukowcy z Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska UŁ współtworzyli z naukowcami z łódzkiego Uniwersytetu Medycznego oraz Centralnego Szpitala Klinicznego laboratorium diagnostyki SARS-CoV-2. Pracownicy pełnią swoje zadania w laboratorium całą dobę w systemie zmianowym. Wykonują testy na obecność koronawirusa, wprowadzają dane pacjentów do systemu, autoryzują wyniki badań oraz pozostają w kontakcie ze szpitalami i klinicystami.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność, placówki medyczne, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Od połowy marca do trzeciego tygodnia czerwca przebadano około 30 tys. próbek.

Aplikacja Aider

Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.agh.edu.pl**

Problem do rozwiązania Opracowanie aplikacji, która ma za zadanie pomóc osobom przebywającym z powodu epidemii w domu w codziennych czynnościach.

Opis praktyki Aplikacja autorstwa Natalii Fitowskiej i Szymona Stasika z Wydziału Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH ma za zadanie w prosty i intuicyjny sposób połączyć potrzebujących oraz chętnych do pomocy. Po uruchomieniu programu użytkownik ma do wyboru dwa tryby – wolontariusza lub osoby, która potrzebuje pomocy (osoba starsza, niepełnosprawna lub objęta kwarantanną). Osoba potrzebująca za pomocą prostego formularza zaznacza, w jakim zadaniu potrzebuje wsparcia wolontariusza – czy jest to wyrzucenie śmieci, pójście do apteki czy do sklepu spożywczego. Może też dopisać własne zadanie, którego nie obejmuje kwestionariusz. Następnie dodaje takie ogłoszenie wraz z lokalizacją, a jej informacja zostaje umieszczona na mapie ogłoszeń, do której dostęp mają zarejestrowani wolontariusze. Po kliknięciu w konkretną wiadomość użytkownik wyświetla szczegółowe informacje. Jeżeli wolontariusz ma czas oraz możliwości, przyjmuje zadanie. W ten sposób otrzymuje numer do osoby potrzebującej pomocy. Aplikacja jest darmowa, a wolontariusze swoją pomoc oferują nieodpłatnie.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty Aplikacja jest wykorzystywana przez osoby w całej Polsce zarówno przez wolontariuszy, jak i osoby potrzebujące.

Wsparcie rzeczowe w postaci gorących posiłków dla służb mundurowych i służby zdrowia

Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie

Typ/profil uczelni	Niepubliczna/humanistyczna o profilu praktycznym
Strona internetowa	www.wshtwp.pl
Problem do rozwiązania	Działanie na rzecz środowiska lokalnego.
Opis praktyki	W sytuacji zamknięcia granic RP i przywrócenia kontroli granicznej uczelnia ufundowała 2,7 tys. gorących posiłków dla funkcjonariuszy SG, policjantów, strażaków, żołnierzy WP, ratowników medycznych i innych służb zaangażowanych w ochronę i bezpieczeństwo na dwóch przywróconych przejściach granicznych (Kotbaskowo i Krajnik Dolny) w województwie zachodniopomorskim.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Dowożono i przekazywano łącznie 2,7 tys. posiłków (45 posiłków dziennie). Okres działania: dwa miesiące (marzec–maj 2020 r.).

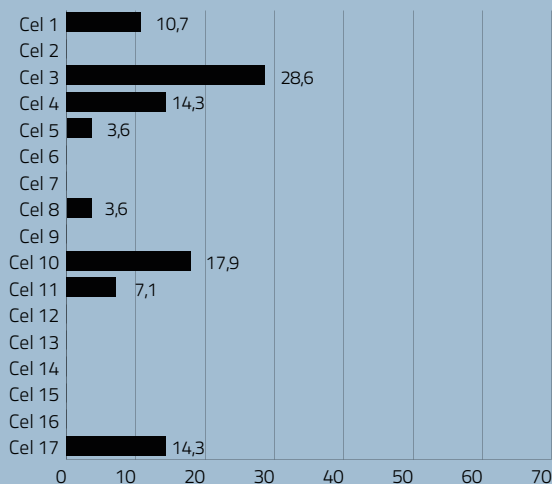
Pomoc materialna

Kategoria „pomoc materialna” dotyczy działań związanych z przekazywaniem przez organizację środków finansowych np. w postaci dodatkowych stypendiów socjalnych. W tej kategorii zgłoszonych zostało 14 praktyk z takiej samej liczby uczelni. Działania koncentrowały się na uruchomieniu wsparcia finansowego dla studentów i doktorantów w formie jednorazowych zapomóg lub stypendiów. Trudna sytuacja wynikała przede wszystkim z faktu, że ze względu na wprowadzenie stanu epidemii w Polsce studenci zostali pozbawieni możliwości zarobkowania lub ich rodziny straciły dotychczasowe miejsca pracy. Inne zgłaszane formy pomocy studentom i doktorantom to m.in. obniżenie opłat za akademiki, uproszczenie procedur ubiegania się o wsparcie

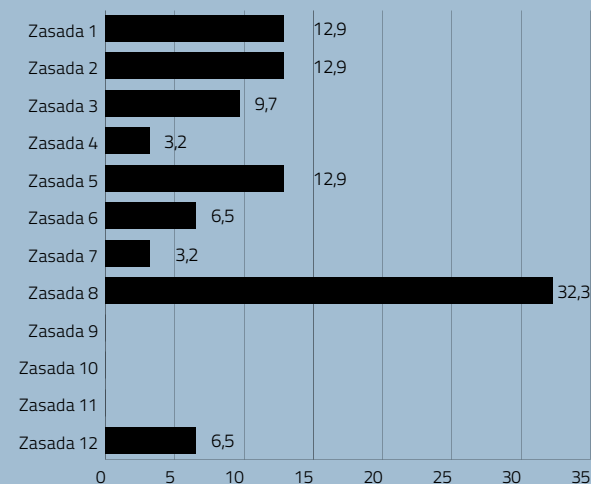
finansowe oraz redukcja opłat za studia. Zgłaszane w tej kategorii praktyki skierowane były przede wszystkim do interesariuszy wewnętrznych.

Na rys. 11 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad w tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że uczelnie realizowały przede wszystkim cele: 3 (28,6%), 10 (17,9%) i 4 (14,3%). Ponadto cel 1 uzyskał udział powyżej 10% w realizacji dobrych praktyk w tej kategorii. Jeśli chodzi o zasady Deklaracji SOU, to zgłoszone praktyki wpisywały się w realizację zasady 8 (32,3%). Udział zasad 1, 2 i 5 przekroczył próg 10%.

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 11. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „pomoc materialna” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Jednorazowe zapomogi dla studentów i doktorantów będących w wyniku epidemii w trudnej sytuacji materialnej

Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte

Typ/profil uczelni	Publiczna/uczelnia morsko-techniczno-wojskowa
Strona internetowa	www.amw.gdynia.pl
Problem do rozwiązania	Ze względu na wprowadzenie stanu epidemii w Polsce studenci zostali pozbawieni możliwości zarabkowania lub ich rodziny straciły dotychczasowe miejsca pracy.
Opis praktyki	6 kwietnia 2020 r. została podpisana decyzja w sprawie przyznawania jednorazowej zapomogi studentom, którzy z przyczyn losowych znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej w związku z zagrożeniem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Rektor AMW postanowił przyznać im jednorazowe zapomogi w kwocie 700 zł. Wnioski o przyznanie zapomogi rozpatrywane są bezzwłocznie w kolejności przesyłania i wypłacane do 30 dnia każdego miesiąca.
Partnerzy praktyki	Brak.
Osiągnięte rezultaty	Od 6 kwietnia 2020 r. 133 studentów otrzymało jednorazowe zapomogi w kwocie 700 zł.

Pomoc materialna dla studentów

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II

Typ/profil uczelni	Publiczna/universytet
Strona internetowa	www.kul.pl
Problem do rozwiązania	Zabezpieczenie sytuacji materialnej studenta i doktoranta dotkniętego skutkami epidemii.
Opis praktyki	Działanie polegało na umożliwieniu złożenia wniosków o przyznanie świadczeń za pomocą środków komunikacji elektronicznej ePUAP oraz domeny poczty uniwersyteckiej e-kul. Zwiększono też częstotliwość rozpatrywania wniosków o zapomogi (np. w czerwcu trzykrotnie rozpatrywano wnioski i dokonywano wypłat) i przedłużono akcję na okres od lipca do września.
Partnerzy praktyki	Administracja rządowa, uczelnia.
Osiągnięte rezultaty	Łącznie przyznano zapomogi ze względu na skutki wywołane przez epidemię COVID-19 w okresie maj-czerwiec w liczbie 21 na kwotę 15 050 zł oraz zapomogi z innych różnych tytułów w tym okresie w liczbie 47 na kwotę 40 200 zł.

Pomoc materialna w formie zapomogi

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.sum.edu.pl

Problem do rozwiązania Trudna sytuacja życiowa spowodowana głównie utratą źródła dochodu w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Opis praktyki W ramach wsparcia w okresie epidemii COVID-19 uczelnia udzielała studentom pomocy w formie zapomogi. Przyznawanie powyższego świadczenia wynikało z zaistnienia trudnej sytuacji życiowej spowodowanej głównie utratą źródła dochodu w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Od marca do czerwca 2020 r. do uczelni wpłynęły 64 wnioski studentów o udzielenie wsparcia w formie zapomogi, czego 31 zostało rozpatrzonych pozytywnie.

Na poczet przyznanych zapomóg została wypłacona łączna kwota w wysokości 46 400 zł (1450 zł/studenta).

Wsparcie studentów UMB

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.umb.edu.pl

Problem do rozwiązania W związku z lockdownem całego kraju uczelnia starała się wesprzeć organizacyjnie i finansowo swoich studentów.

Opis praktyki W ramach działania zwolniono studentów z opłaty za miejsce w domu studenta UMB od 1 kwietnia 2020 r. na okres zawieszenia zajęć dydaktycznych. Przedłużono termin zwrotu książek do 1 września 2020 r. bez naliczania kar za przetrzymanie podręczników.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Na okres zawieszenia zajęć dydaktycznych studenci, którzy opuścili akademik, zostali zwolnieni z opłat za miejsce w domu studenta.

Pomoc materialna – udzielenie wsparcia finansowego w łącznej wysokości 225 tys. zł z własnych środków finansowych

Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczno-techniczna**

Strona internetowa www.wsei.lublin.pl

Problem do rozwiązania Ogromne zapotrzebowanie szpitali na środki ochrony osobistej. Pomoc finansowa przyczyniła się do poprawy bezpieczeństwa pracy i wzmocniła szpitale w dalszych działaniach przeciwko pandemii.

Opis praktyki Władze uczelni w trudnym okresie zmagania z epidemią COVID-19 podjęły decyzję o udzieleniu wsparcia finansowego w wysokości 225 tys. zł z własnych środków finansowych dla Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego oraz Szpitala Neuropsychiatrycznego im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego w Lublinie z przeznaczeniem na zakup wyposażenia i środków niezbędnych do opanowania pandemii. W okresie walki z epidemią kwestią o fundamentalnym znaczeniu jest ochrona jak największej liczby osób, w szczególności personelu medycznego ratującego życie i zdrowie pacjentów.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Rezultatem był zakup dla szpitali wyposażenia i środków niezbędnych do opanowania pandemii oraz zapewnienie lepszej ochrony życia i zdrowia personelu medycznego.

Wprowadzenie pakietu pomocowego dla studentów i doktorantów

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia artystyczna**

Strona internetowa www.amuz.gda.pl

Problem do rozwiązania Problemy materialne studentów i doktorantów uczelni.

Opis praktyki W ramach działań zapewniono zapomógę z Funduszu Stypendialnego dla studentów spełniających kryteria w zakresie pomocy stypendialnej, zwolnienia z opłat za akademik dla studentów, którzy opuścili domy studenckie po 12 marca 2020 r., proporcjonalne obciążenie za czesne, media i internet za okres od 1 marca 2020 r. do czasu opuszczenia akademika z ulgą 50% (dla studentów, którzy opuścili akademiki); ulgę w wysokości 50% za czesne dla studentów pozostających w akademiku oraz ulgę w wysokości 25% zmniejszającą opłaty za studia dla studentów i doktorantów studiów niestacjonarnych za II semestr roku akademickiego 2019/2020. Ponadto zorganizowano akcję „aMuz śpieszy z pomocą”, umożliwiającą całkowitą wyprowadzkę z akademików lub przesłanie studentom wskazanych przedmiotów do ich domów z zachowaniem reżimu sanitarnego czy też zorganizowanie bezpłatnego depozytu akademickiego dla studentów mieszkających w akademikach.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przyznanie dodatkowych zapomóg dla 40 studentów.

„Silni Razem”, czyli studenci nauk ekonomiczno-społecznych studentom nauk o zdrowiu

Powiślańska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia ekonomiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa www.psw.kwidzyn.edu.pl

Problem do rozwiązania Brak należytego wsparcia dla pracowników medycznych jednostek systemu ochrony zdrowia.

Opis praktyki Studenci i absolwenci Wydziału Nauk Społeczno-Ekonomicznych Powiślańskiej Szkoły Wyższej prowadzili różnego rodzaju zbiórki i dostarczali paczki (z produktami spożywczymi, rękawiczkami, maseczkami, najpotrzebniejszymi sprzętami) do różnych placówek ochrony zdrowia, przede wszystkim szpitali, przychodni, hospicjów, DPS-ów, gdzie pracują studenci i absolwenci Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Partnerzy praktyki Lokalna społeczność, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Paczki z różnorodnymi produktami dostarczono m.in. do:

- Szpitala Specjalistycznego w Kościerzynie,
- EMS Zdrowie, Szpitala w Kwidzynie,
- Podmiotu Leczniczego Copernicus w Gdańsku,
- Szpitala Specjalistycznego w Prabutach,
- Szpitala im. W. Biegańskiego w Grudziądzu (szpital jednoimienny).

Respirator dla Aniołów Stróżów

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.ue.katowice.pl

Problem do rozwiązania Zapotrzebowanie szpitala w specjalistyczny sprzęt niezbędny do pomocy zarażonym COVID-19.

Opis praktyki W odpowiedzi na apel szpitala oo. Bonifratrów w Katowicach Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach w osobie ks. prof. Grzegorza Poloka i Koła Naukowego Etyki zainicjował akcję „Respirator dla Aniołów Stróżów”. Celem przedsięwzięcia było zebranie środków na zakup respiratora dla pacjentów intensywnej terapii.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, uczelnia, parlamenty studenckie śląskich uczelni, absolwenci śląskich uczelni, media.

Osiągnięte rezultaty Dzięki zaangażowaniu wszystkich partnerów udało się uzyskać kwotę niezbędną do zakupu sprzętu. W ramach akcji zostały zebrane środki od darczyńców za pomocą portalu Zrzutka.pl oraz na konto zrzutki 56 845,00 zł i konto zrzutki przez stronę internetową 33 980,34 zł. Ponadto dzięki hojności darczyńców udało się zebrać całą kwotę na respirator, tj. 172 658,52 zł.

Stypendia socjalne i zapomogi

Uniwersytet Łódzki

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa **www.uni.lodz.pl**

Problem do rozwiązania Pandemia spowodowała pogorszenie się sytuacji ekonomicznej i bytowej wielu studentów UŁ z powodu wzrostu bezrobocia.

Opis praktyki Studenci, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji materialnej, szczególnie w okresie pandemii, mogą składać do Centrum Obsługi Studentów i Doktorantów UŁ wnioski o stypendia socjalne i zapomogi. Stypendia socjalne wypłacane są w kwocie 500–600 zł (zależnie od dochodów netto przypadających na jedną osobę w rodzinie). Studenci, którzy złożyli wnioski w marcu, będą otrzymywali stypendia przez kolejne 4 miesiące. Zapomogi przyznawane są w formie jednorazowej wypłaty w maksymalnej kwocie do 1 tys. zł.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W okresie marzec–czerwiec przyznano łącznie 302 zapomogi na łączną kwotę 246 400 zł.

Wsparcie finansowe

Politechnika Warszawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.pw.edu.pl**

Problem do rozwiązania Pomoc dla studentów w związku z pogorszeniem się ich sytuacji materialnej w wyniku pandemii.

Opis praktyki W ramach wsparcia obniżono opłaty za akademiki do 25% w przypadku opuszczenia domu studenckiego, czynsze najmu za lokale użytkowe (kluby, kawiarnie, stołówki itp.) i powierzchnie reklamowe o 50–75%, zrezygnowano z opłat za powtarzane zajęcia oraz obniżono czesne za studia niestacjonarne o 15%. Pracownikom zawieszono na okres pandemii spłatę pożyczek.

Zorganizowano pomoc studentom mieszkającym w akademiku, u których potwierdzono zakażenie koronawirusem. Zapewniono im osobne pokoje-izolatoria i zorganizowano wyżywienie.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty 155 studentom przyznano zapomogi.

Planowane kierunki rozwoju W zależności od sytuacji ekonomicznej uczelni i rozwoju pandemii.

Zapomogi losowe dla studentów w związku z COVID-19

Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.uek.krakow.pl

Problem do rozwiązania Pogorszenie sytuacji materialnej studentów UEK i ich rodzin ze względu na brak możliwości kontynuowania zatrudnienia lub znaczące ograniczenie liczby przepracowanych godzin w związku z COVID-19.

Opis praktyki Komisja Stypendialna UEK w ramach swoich działań podejmowała decyzje (kwiecień) oraz opiniowała (maj-czerwiec) wnioski studentów w kwestii zapomóg losowych z tytułu COVID-19. Podstawą decyzji była dokumentacja dostarczana przez studentów UEK poświadczająca: rozwiązanie umowy o pracę/o dzieło/zlecenia, zmniejszenie zakresu wykonywanej pracy, zmniejszenie wynagrodzenia. Członków Komisji w kontakcie ze studentami (telefonicznym, mailowym) wspomagały pracownicy Działu Spraw Bytowych Studentów i Doktorantów. Komisja procedowała w trybie zdalnym, wykorzystując specjalnie przygotowaną dla niej wirtualną przestrzeń dyskową. Pozwoliło to na bardzo szybkie, elastyczne i transparentne podejmowanie decyzji pomagających studentom będącym w trudnej sytuacji życiowej. Aby zobiektywizować proces przyznawania zapomóg, przyjęto zestaw warunków koniecznych do jej uzyskania oraz ujednolicono wysokość przyznawanego wsparcia (300 zł).

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W ciągu 3 miesięcy przyznano łącznie 55 zapomóg losowych (kwiecień – 34, maj – 8, czerwiec – 13) w wysokości 300 zł każda, co oznaczało całkowite wsparcie w wysokości 16,5 tys. zł.

„Razem” – wsparcie materialne i kryzysowe studentów DSW

Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia akademicka**

Strona internetowa www.dsw.edu.pl

Problem do rozwiązania Pomoc finansowo-rzeczowa oraz wsparcie kryzysowe i organizacyjne dla studentów polsko- i obcojęzycznych DSW.

Opis praktyki Natychmiast po ogłoszeniu stanu epidemii i lockdownu DSW pozyskała z MNiSW dodatkowe środki finansowe w wysokości 30,8 tys. zł na wypłatę świadczeń dla studentów i doktorantów, zwłaszcza znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji materialnej. Pomoc dla stypendystów programu Erasmus+ finansowana była ze środków unijnych. Dla studentów, którzy rozpoczęli semestr wymiany w DSW w lutym 2020 r. i nie wyjechali z Polski po ogłoszeniu sytuacji pandemii, Biuro Międzynarodowej Wymiany Akademickiej zakupiło w marcu podstawowe artykuły spożywcze, żeby wesprzeć ich środkami pierwszej potrzeby przy ewentualnych kłopotach z dostępem do żywności. Sztab kryzysowy BMWA zorganizował jednocześnie sieć miejsc do zamieszkania we Wrocławiu na wypadek, gdyby trzeba było opuścić akademiki z dnia na dzień. Wsparcie polegało także na koordynacji i pomocy informacyjno-organizacyjnej w zakresie wyjazdu do i z kraju oraz bezpiecznego powrotu do domu (m.in. pomoc w nawigacji platformy #LOTdoDomu, kontakt z ambasadami, zagranicznymi uniwersytetami – partnerami DSW, wyszukiwanie połączeń czarterowych i komercyjnych, reprezentowanie studentów w kontakcie z PKP, tłumaczenie informacji dotyczącej transportu na język angielski). Na dzień przed zamknięciem granic dla studentki z Czech zorganizowany został bezpieczny przejazd i powrót do domu przez przyjaźniłą firmę taksówkarską – spod akademika we Wrocławiu poprzez przejście graniczne aż do przekazania studentki jej rodzicom po stronie czeskiej.

Partnerzy praktyki Administracja rządowa, lokalna społeczność, uczelnia.

Osiągnięte rezultaty Pomoc materialna i organizacyjna udzielona łącznie dla około 100 studentów, w tym dla 30 z zagranicy. Stały kontakt ze studentami (e-mail, telefon, Skype, Ms Teams), ambasadami i liniami lotniczymi. Ciągły monitoring sytuacji epidemiologicznej ze strony Biura Międzynarodowej Wymiany Akademickiej DSW.

Pomoc w sferze materialnej, socjalno-bytowej, dydaktycznej i emocjonalnej studentom Politechniki Lubelskiej

Politechnika Lubelska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pollub.pl

Problem do rozwiązania Trudna sytuacja materialna, socjalna, emocjonalna studentów w czasie pandemii.

Opis praktyki Pomoc psychologiczna – wsparcie w postaci porad udzielanych telefonicznie oraz na Skypie przez psychologów i psychoterapeutów.

Udzielenie pomocy studentom poprzez obniżenie opłat za akademiki oraz opłat za świadczone usługi edukacyjne w związku z pogarszającą się ich sytuacją materialną, w tym przyznaniem wsparcia finansowego – zapomogi dla potrzebujących osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej/materialnej w związku np. z utratą pracy z powodu sytuacji epidemicznej lub innych nieprzewidywanych zdarzeń.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty W ramach realizowanej praktyki kilkunastu osobom obniżono opłaty za akademik, określona grupa mieszkańców akademika (tych, którzy po ogłoszeniu pandemii wyjechali do swojego miejsca zamieszkania) uzyskała zwolnienie z opłat z tytułu zamieszkania w domu studenckim, 22 osobom przyznano zapomogi. Znacząca liczba studentów ubiegających się o obniżenie opłat za świadczone usługi edukacyjne na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych uzyskała zgodę na ich obniżenie.

Bezpłatne testy na obecność przeciwciał przeciwko koronawirusowi dla pracowników i doktorantów UW oraz wsparcie innych działań prozdrowotnych

Uniwersytet Warszawski

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.uw.edu.pl

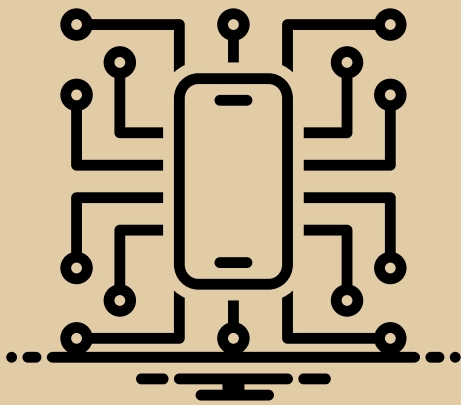
Problem do rozwiązania Ograniczenie ryzyka zakażeń koronawirusem poprzez przebadanie społeczności UW w celu identyfikacji osób, które przebyły zakażenie SARS-CoV-2.

Opis praktyki Pracownicy i doktoranci UW mogli skorzystać z bezpłatnych badań na obecność przeciwciał przeciw wirusowi SARS-CoV-2 (klasy IgG i IgM). Testy można było wykonywać od 29 czerwca do 28 sierpnia 2020 r. Punkt pobrań otwarto w specjalnie wydzielonym miejscu na Kampusie Ochota UW. Próbkę były badane w odpowiednio wydzielonym i zabezpieczonym laboratorium w budynku CNBCh UW. Przed przekazaniem laboratorium spółce WG klasa laboratorium została podniesiona do standardu BSL-2, co jest zgodne ze standardami WHO.

Jednocześnie na początku pandemii w pomoc pracownikom WG, wykonującym badania w kierunku zakażenia koronawirusem na zlecenie szpitali, placówek medycznych i stacji sanitarno-epidemiologicznych, zaangażowana była społeczność biologów, chemików oraz fizyków z Kampusu Ochota UW, udostępniając im środki ochrony indywidualnej i dezynfektanty.

Partnerzy praktyki Spółka spin-off UW (Warsaw Genomics).

Osiągnięte rezultaty Codziennie z bezpłatnych badań dla pracowników i doktorantów UW korzystało około 100 osób. Do połowy lipca wykonano prawie 900 testów, a na badania zapisało się ponad 1,7 tys. osób.

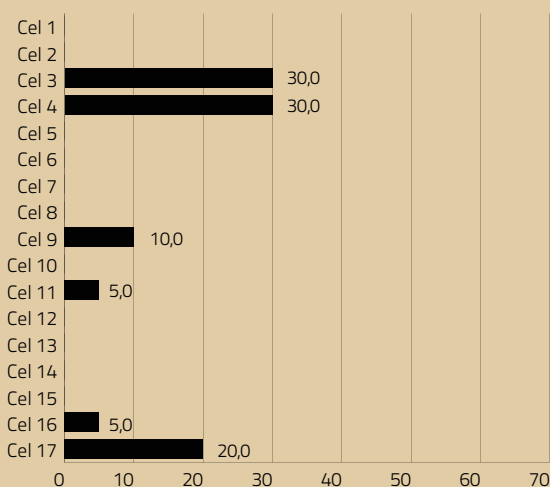
Działania komunikacyjno-informacyjne

Kategoria „działania komunikacyjno-informacyjne” dotyczy działań związanych z komunikowaniem o sytuacji epidemicznej odbiorców wewnętrznych i zewnętrznych poprzez wypowiedzi eksperckie, serwisy informacyjne itp. W tej części znaleźć można opisy praktyk związane z uruchomieniem innowacyjnych kanałów oraz form komunikacji. W materiale znalazły się opisy aktywności prowadzonych na rzecz społeczności akademickiej oraz interesariuszy zewnętrznych. Dotyczy to zwłaszcza serwisów informacyjnych z danymi na temat pandemii, które dostarczały wiarygodnych informacji. W zestawieniu nie znalazły się opisy, które związane były ze standardowym zarządza-

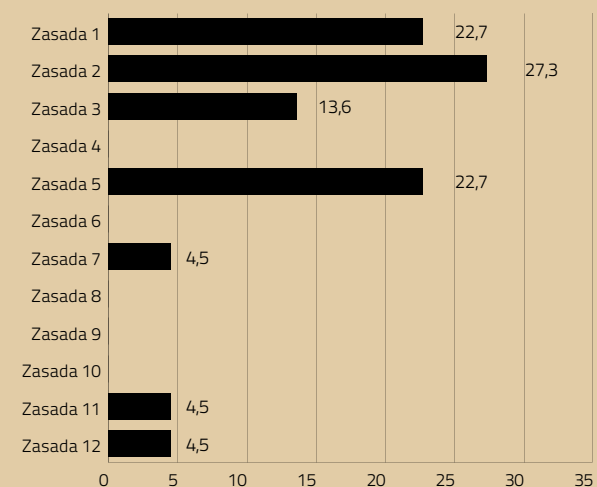
niem uczelnia i nie wpisywały się w definicję społecznej odpowiedzialności uczelni. Do katalogu trafiło 12 dobrych praktyk z 12 uczelni.

Na rys. 12 wskazano procentowy udział zadeklarowanych celów i zasad w tej kategorii. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że uczelnie najczęściej realizowały cele: 3 i 4 po 30% oraz 17 - 20%. Natomiast biorąc pod uwagę zasady Deklaracji SOU, można zaobserwować, że zgłoszone praktyki wpisywały się przede wszystkim w zasadę 2 (27,3%) oraz zasadę 1 i 5 po 22,7%.

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 12. Cele zrównoważonego rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „działania komunikacyjno-informacyjne” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Kanał informacyjny z aktualnościami na temat pandemii

Politechnika Białostocka

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.pb.edu.pl**

Problem do rozwiązania Przeciwdziałanie chaosowi informacyjnemu. Wsparcie w odnalezieniu się w rzeczywistości pandemicznej.

Opis praktyki Politechnika Białostocka opracowała ujednoczony kanał przekazywania informacji dot. COVID-19. Na stronie www.pb.edu.pl powstała zakładka #BĄDŹMYRAZEM, która zawiera informacje o działaniach podejmowanych przez uczelnię (zbiórka funduszy, produkcja przyłbic, konsultacje psychologiczne) oraz relacje z pracy poszczególnych jednostek i wydziałów uczelni.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Blisko 1,2 tys. unikalnych wejść w zakładkę #BĄDŹMYRAZEM.

Specjalne wydanie „Głosu Politechniki”

Politechnika Poznańska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.put.poznan.pl**

Problem do rozwiązania Dezinformacja związana z pandemią.

Opis praktyki Politechnika Poznańska w związku z sytuacją epidemiologiczną podjęła się szeregu działań informacyjnych m.in. poprzez specjalne wydanie gazety „Głos Politechniki”. Zebrano tam wszystkie dostępne informacje o SARS-CoV-2, dodatkowo w wydaniu pojawiły się propozycje różnych form kulturalnego spędzania czasu podczas kwarantanny, wytycznych dotyczących dbania o zdrowie oraz ciekawostki ze świata nauki o koronawirusie. Uczelnia podjęła się drukowania przyłbic oraz włączyła w aktywną pomoc dla seniorów. Poszczególne wydziały uczelni dotoczyły również do międzynarodowej akcji folding@home.

Partnerzy praktyki Praktyka realizowana samodzielnie.

Osiągnięte rezultaty Specjalne wydanie „Głosu Politechniki” zostało opublikowane na Facebooku i zyskało blisko 6 tys. odbiorców.

Działania komunikacyjno-informacyjne

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa **www.umb.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak rzetelnej wiedzy eksperckiej w temacie aktualnej sytuacji zdrowotnej w kraju.

Opis praktyki Uniwersytet Medyczny w Białymstoku włączył się w budowanie wiedzy eksperckiej na temat wirusa SARS-CoV-2. Poprzez liczne wypowiedzi naukowców, w szczególności specjalistów chorób zakaźnych z UMB, w ogólnopolskich i regionalnych mediach w Polsce oraz sytuacji epidemiologicznej w kraju, a także wpływu zakażenia koronawirusem na przebieg innych chorób (np. cukrzyca, chorób układu krążenia).

Partnerzy praktyki Media ogólnopolskie i regionalne.

Osiągnięte rezultaty -

Witryna informacyjna covid.wsi.edu.pl dla regionu Śląska

Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Bielsku-Białej

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.wsi.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak wiarygodnej i ogólnodostępnej informacji dotyczącej aktualnej sytuacji epidemiologicznej w województwie Śląskim i rejonie Podbeskidzia.

Opis praktyki Uczelnia przygotowała serwis, którego głównym zadaniem jest dostarczanie wiedzy na temat aktualnej sytuacji związanej z COVID-19 dla mieszkańców południa Polski. Serwis wykorzystuje dane publikowane i udostępniane codziennie przez placówki powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych województwa śląskiego. Dane zaprezentowane w postaci wykresów obrazują liczbę nowych zachorowań oraz liczbę osób przebywających na kwarantannie.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Mierniki dla działania nie zostały zdefiniowane.

„Bezdomność vs. COVID-19” – kampania zdrowotna studentów Uniwersytetu Gdańskiego

Uniwersytet Gdański

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.ug.edu.pl

Problem do rozwiązania

Brak działań informacyjnych dotyczących pandemii dla grup wykluczonych społecznie.

Opis praktyki

Studenci psychologii Uniwersytetu Gdańskiego wspólnie z Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta włączyli się w akcję wsparcia osób dotkniętych bezdomnością. Pracownicy Towarzystwa przygotowali ulotki z aktualnymi informacjami o koronawirusie, natomiast studenci psychologii, zaopatrzeni w niezbędne środki ochrony, udali się na ulice Trójmiasta i przekazali materiały osobom bezdomnym. Ulotki zawierały informacje o zagrożeniu zarażenia koronawirusem, objawach choroby COVID-19, ochronie przed zarażeniem oraz instytucjach, z którymi należy się kontaktować w razie podejrzenia zakażenia. Studenci służyli także rozmową i udzielali wsparcia psychologicznego.

Partnerzy praktyki

Organizacja pożytku publicznego: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta.

Osiągnięte rezultaty

W akcji udział wzięło trzech studentów psychologii, którzy udzielali wsparcia informacyjno-edukacyjnego i psychologicznego osobom bezdomnym na terenie Pomorza.

Gospodarka 4.0 w obliczu kryzysu. Regionalne Forum Innowacji. Forum Przedsiębiorczości Akademickiej

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/universytet**

Strona internetowa www.umk.pl

Problem do rozwiązania

Zamrożenie relacji i bezpośredniej komunikacji w obszarze współpracy podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego i uczelni wywołane pandemią.

Opis praktyki

Konferencja online informująca o wynikach prac badawczych naukowców w regionie przeciw skutkom pandemii oraz prezentująca rozwiązania wdrożone w związku z pandemią w procesy produkcyjne i usługowe zaproszonych podmiotów gospodarczych. Wydarzeniu towarzyszą aranżowane spotkania online podmiotów gospodarczych zainteresowanych nawiązaniem relacji z naukowcami dla dywersyfikacji działalności, wdrażaniu innowacji i poszukiwaniu inspiracji oraz nisz rynkowych, np. przedstawienie robotów współpracujących dla MŚP, praca z dowolnego miejsca na świecie. Ponadto konsultacjom społecznym zostanie poddany obszar regionalnych inteligentnych specjalizacji (strategia). Podczas konferencji nastąpi przekazanie wiedzy, jak w obliczu aktualnych uwarunkowań dochodzi do transferu technologii.

Partnerzy praktyki

Administracja samorządowa: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
Biznes: Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego SA.

Osiągnięte rezultaty

Realizacja 8 projektów minigrantów wewnętrznych w partnerstwie z podmiotami gospodarczymi. Co najmniej 30 spotkań nauka – biznes, w których brali udział zarówno naukowcy, jak i przedstawiciele biznesu.

Kozminski Experts – dzielenie się wiedzą na temat pandemii i jej skutków

Akademia Leona Koźmińskiego

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia prawno-biznesowa**

Strona internetowa www.kozminski.edu.pl

Problem do rozwiązania Postępująca dezinformacja na temat pandemii.

Opis praktyki Pracownicy naukowcy Akademii Leona Koźmińskiego aktywnie włączyli się w debaty medialne, w których dzielili się swoją wiedzą i prognozowali możliwe skutki pandemii. Na podstawie tych spotkań opublikowano cykl materiałów wideo „Kozminski Experts”. W ramach projektu eksperci ALK analizują wpływ pandemii na biznes i branże. Dodatkowo przygotowano ogólnodostępny raport informujący o działaniach uczelni.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Od marca do pierwszej połowy lipca eksperci ALK wypowiedzieli się w ponad 8,5 tys. artykułów prasowych i internetowych, a także programach radiowych i telewizyjnych.

Do połowy lipca nagrania z cyklu „Kozminski Experts” na YouTube miały ponad 8,7 tys. wyświetleń.

Eksperci Dolnośląskiej Szkoły Wyższej w mediach

Dolnośląska Szkoła Wyższa

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia akademicka**

Strona internetowa www.dsw.edu.pl

Problem do rozwiązania Brak eksperckiej wiedzy na temat koronawirusa oraz funkcjonowania społeczeństwa w okresie pandemii.

Opis praktyki W okresie pandemii psychologowie i pedagodzy z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej udzielili ponad 50 wypowiedzi w mediach ogólnopolskich i lokalnych. Podczas wywiadów poruszono tematy związane z koronawirusem, udzielono wskazówek, jak radzić sobie z lękiem, stresem, kwarantanną, pracą zdalną oraz innymi skutkami pandemii. Ważnym tematem porad były także kwestie wychowania dzieci, edukacji domowej oraz funkcjonowania rodziny w kontekście depresji czy przemocy domowej. Materiały z udziałem ekspertów DSW dotyczące tematyki koronawirusa od 15 marca do 25 czerwca 2020 r. publikowały media o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym.

Partnerzy praktyki Media ogólnopolskie, m.in. Polsat News, Polskie Radio Program 1, Polskie Radio Trójka, Polskie Radio 24, Radio Eska, Radio Złote Przeboje, Radio Wawa, Radio Plus, Radio Zet, onet.pl, polskieradio.pl, polskatimes.pl, manager24.pl. Media regionalne i lokalne: Gazeta Wyborcza Wrocław, Radio RAM, Radio Wrocław, Radio Pogoda, TVP3 Wrocław, Gazeta Olsztyńska, Gazeta Wrocławska, echotv.pl wroclife.pl, twoje-miasto.pl, Radio Gra, naszemiasto.pl, dzienniklodzki.pl i inne.

Osiągnięte rezultaty W okresie 15 marca – 30 czerwca 2020 r. opublikowanych zostało ponad 50 wypowiedzi dla około 30 mediów. Monitoring mediów wykonywany za pośrednictwem firmy Press Service.

Informatyka w kryzysie pandemii – analiza danych

Politechnika Wroclawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa **www.pwr.edu.pl**

Problem do rozwiązania Dostarczenie informacji na temat pandemii i jej skutków wpływających na społeczeństwo (emocje, wybrane aspekty życia, zachowania).

Opis praktyki Pracownicy wraz ze studentami Politechniki Wrocławskiej podjęli się realizacji dwóch badań w kontekście COVID-19: „Pandemocje” oraz „Efekt korony”. W ramach badania „Pandemocje” przeanalizowano ponad 300 tys. tweetów pod kątem nastroju i wyrażania emocji użytkowników w czasie pandemii. Natomiast badanie „Efekt korony” miało na celu weryfikację wpływu pandemii na życie społeczne. Analizie poddano różne źródła danych, m.in. strony internetowe policji, MPK Wrocław, lokalnych portali, a także oficjalne profile na Twitterze Ministerstwa Zdrowia i policji.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Informacje dotyczące m.in.:

- liczby wypadków drogowych (spadek – przykładowe dane dla 9 kwietnia średnia liczb wypadków drogowych w latach 2017–2019 wyniosła 81; liczba wypadków drogowych w 2020 r. – 33; przykład z projektu „Efekt korony”). Przytoczone dane wraz z różnicą procentową są możliwe do odczytania z wykresów udostępnionych na stronie internetowej;
- liczba tweetów według nastrojów (przykładowo dla 25 lipca 2020 r. neutralny 38%, złość 26%, motywujący 12%, optymizm 7%, bezradność 7%, strach 5%, drwina 5%; przykład z projektu „Pandemocje”). Dane dotyczące liczby tweetów według nastrojów są udostępnione i aktualizowane na stronie internetowej jako jedno z wielu (poziom nastroju społecznego, stabilność nastrojów, rozkłady nastrojów i wiele innych).

Akcja informacyjna i edukacyjna w mediach z udziałem przedstawicieli WUM

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia medyczna**

Strona internetowa **www.wum.edu.pl**

Problem do rozwiązania Brak rzetelnej komunikacji w odpowiedzi na nieprawdziwe informacje ukazujące się w mass mediach.

Opis praktyki Warszawski Uniwersytet Medyczny podjął szereg działań mających na celu przeprowadzenie rzetelnej komunikacji w kontekście pandemii. Reagowano na nieprawdziwe informacje, kontaktowano się z dziennikarzami redakcji branżowych i mainstreamowych, udzielano wypowiedzi eksperckich. Przeprowadzono akcję „Zdejmujemy koronę wirusowi” we współdziałaniu Samorządu Studentów WUM. Powołano również Grupę Roboczą COVID-19 przy CSK UCK WUM, której zadaniem jest zwiększenie bezpieczeństwa wszystkich pracowników oraz pacjentów, ściśle współpracującą m.in. z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim oraz fundacjami udzielającymi pomocy potrzebującym. Dodatkowo opracowano materiały filmowe przygotowywane z Działem Fotomedycznym WUM, realizowane na terenie uczelni oraz przeprowadzono kampanię informacyjną nt. projektów wspierających walkę z koronawirusem, autorstwa naukowców WUM: (1) namiot barierowy – zapobiegający niekontrolowanemu rozprzestrzenianiu się aerozolu wydychanego przez pacjentów zakażonych wirusem SARS-CoV-2 oraz innymi wysoko zakaźnymi patogenami; (2) hełm do wentylacji nieinwazyjnej – innowacyjny projekt wspierający oddychanie u pacjentów z COVID-19.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne, Next Medica sp. z o.o., Narodowy Fundusz Zdrowia.

Osiągnięte rezultaty Kilkaset publikacji medialnych.

Webinar na Facebooku – wywiad z Konsultantem Wojewódzkim w dziedzinie chorób zakaźnych

Wyższa Szkoła Gospodarki

Typ/profil uczelni **Niepubliczna, artystyczna, pedagogiczna, ekonomiczna, techniczna**

Strona internetowa www.wsg.byd.pl

Problem do rozwiązania Szerzenie wiedzy specjalistycznej na temat COVID-19, odpowiedzi na pytania słuchaczy.

Opis praktyki WSG jako jedna z największych uczelni niepublicznych w północnej Polsce postanowiła wykorzystać swój zasięg informacyjny do szerzenia fachowych informacji dotyczących pandemii COVID-19. Profesor WSG dr Paweł Rajewski, konsultant wojewódzki w dziedzinie chorób zakaźnych, poprowadził interaktywny webinar, odpowiadając także na pytania widzów.

Partnerzy praktyki Placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Webinar był bardzo szeroko udostępniany w internecie. Do tej pory wyświetlono go 24 tys. razy. Do uczelni wpływały liczne sygnały o jego wysokiej wartości merytorycznej.

Dostęp do informacji – informacja to bezpieczeństwo

Politechnika Warszawska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pw.edu.pl

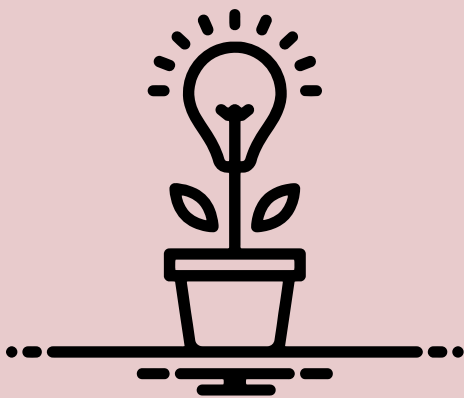
Problem do rozwiązania Dostęp do informacji, upowszechnienie informacji dotyczących koronawirusa.

Opis praktyki Politechnika Warszawska, przeciwdziałając rozpowszechnianiu się nieprawdziwych informacji związanych z koronawirusem, opracowała kilka działań: mapę koronawirusa, model do wizualizacji rozpowszechniania się pandemii, analizę występowania koronawirusa i jego wpływ na zużycie energii oraz stronę covidata.pl.

W modelu do wizualizacji rozpowszechniania się pandemii można znaleźć szereg map i wykresów pokazujących dane o liczbie zakażeń, zgonów i wyzdrowień. Zainteresowani mogą sprawdzić informacje o koronawirusie dla konkretnego kraju i kontynentu, dynamikę wzrostu zakażeń, liczbę przypadków przypadających na 1 mln mieszkańców czy porównanie liczby przypadków w poszczególnych krajach od dnia początku epidemii w każdym z nich. Dostępna jest także zbiorcza tabela dla wszystkich państw. Jako źródło informacji wykorzystuje dane agregowane przez Johns Hopkins CSSE – otwarte repozytorium danych zbierające informacje na temat koronawirusa z wielu źródeł, w tym WHO, Worldometer czy Ministerstw Zdrowia poszczególnych krajów. Mapa koronawirusa opiera się na stworzonym mechanizmie automatycznego pobierania danych, dzięki któremu informacje umieszczane na stronie są opóźnione o maksymalnie kilka minut w stosunku do źródła, z którego pochodzą. W przypadku statystyk światowych wykorzystana została strona Worldometers.info oraz interfejs API udostępniony w serwisie GitHub. Dane z Polski pochodzą ze statystyk ministerialnych oraz Wikipedii. Kolejnym działaniem na rzecz upowszechniania wiarygodnych informacji z zakresu pandemii, jej rozpowszechniania i zwalczania jest stworzona przez studentów strona covidata.pl. Dodatkowo opracowana została analiza występowania koronawirusa i jego wpływ na zużycie energii. Główną częścią tego projektu jest wykazanie relacji pomiędzy rozpowszechnianiem się koronawirusa a zużyciem energii. Dane wykorzystane przez KN ADEK pochodzą ze strony transparencja.entsoe.eu – organizacji zrzeszającej operatorów sieci przesyłowych w Europie.

Partnerzy praktyki Absolwenci uczelni.

Osiągnięte rezultaty Analiza występowania koronawirusa i jego wpływ na zużycie energii wykazała, że wraz ze wzrostem liczby przypadków zakażenia koronawirusem w określonym państwie spada zużycie energii. Im ten wzrost gwałtowniejszy, tym gwałtowniej zmniejsza się też konsumpcja energii. Znajduje to odzwierciedlenie w miesięcznych zestawieniach dla marca roku poprzedniego i obecnego. Warto podkreślić, że wzrost liczby przypadków SARS-CoV-2 przekłada się na wprowadzane ograniczenia, m.in. zamykanie czy ograniczanie pracy fabryk, firm, szkół, kin, restauracji czy muzeów, a to z kolei wyhamowuje zużycie energii.

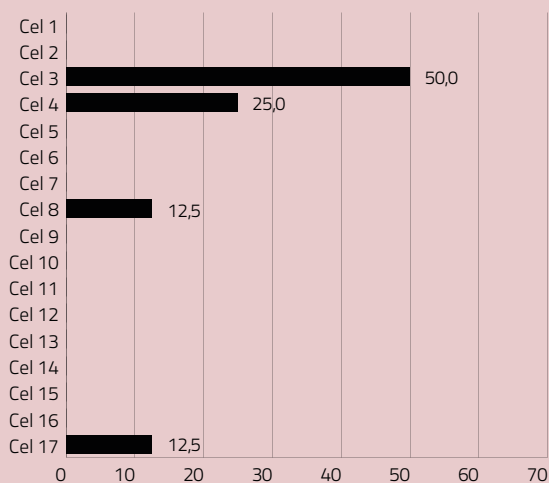

Inne działania

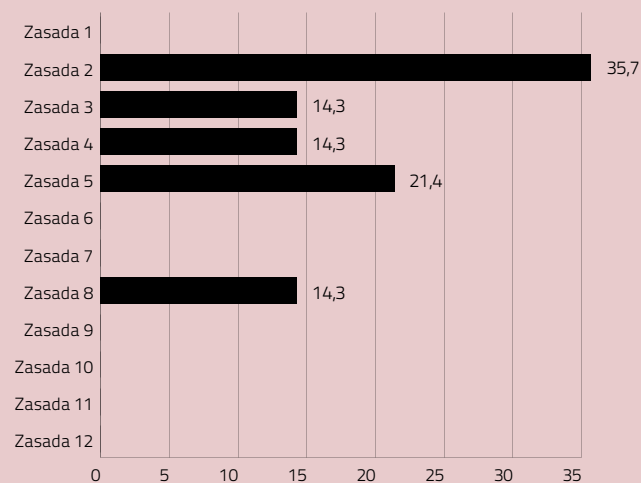
Podczas zbierania dobrych praktyk zidentyfikowano także te, które nie mieszczą się wprost w zaproponowanych kategoriach. Uczelnie wskazały 6 takich działań wpisujących się w następujące zasady Deklaracji SOU: zasada 2 - 35,7%, zasada 5 - 21,4% oraz zasady 3, 4 i 8 po 14,3%. Pięć z nich dotyczy obszaru celu 3 Agendy ONZ, a więc zapewnienia wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowego życia oraz promowania dobrobytu. Różnorodność tematyki odzwierciedla specyfikę kategorii, a więc np. zapewnienie miejsc do odbywania kwarantanny, platforma wsparcia biznesowego, pomoc

dla szpitali, opracowywanie narzędzi cyfrowych, Wirtualne Śniadanie Wielkanocne, promowania krwiodawstwa. W tej kategorii znalazły się także praktyki uczelni, które przysłały ich zbiorcze zestawienie, ukazujące globalne ujęcie wyzwania, jakim jest pandemia z perspektywy uczelni. Na rys. 13 wskazano procentowy udział zadeklarowanych Celów Zrównoważonego Rozwoju. Analizując udział procentowy praktyk pod względem Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ, można zauważyć, że uczelnie najczęściej realizowały cele: 3 (50%) oraz 4 (25%). Cel 8 i 17 uzyskały po 12,5%

Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ

Zasady Deklaracji SOU

Rys. 13. Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ i zasady Deklaracji SOU, do których realizacji przyczyniły się dobre praktyki z kategorii „inne działania” (% zadeklarowanych celów i zasad)

Źródło: opracowanie własne.

Problem dostępności pomieszczeń z przeznaczeniem na kwarantannę

Politechnika Wrocławska

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia techniczna**

Strona internetowa www.pwr.edu.pl

Problem do rozwiązania Problem dostępności pomieszczeń z przeznaczeniem na kwarantannę.

Opis praktyki W dwóch akademikach wyłączono z użytkowania zostały piętra. Jednoosobowe pokoje przygotowano dla studentów z niepokojącymi objawami.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty -

Planowane kierunki rozwoju -

AWF oddaje KREW zdalnie

Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia wychowania fizycznego**

Strona internetowa www.awf.wroc.pl

Problem do rozwiązania Samorząd Studencki AWF Wrocław postanowił zareagować na alerty dotyczące braku krwi na Dolnym Śląsku i zachęcać studentów, pracowników oraz wszystkich mieszkańców Wrocławia do oddawania krwi.

Opis praktyki Uczelniana Rada Samorządu Studenckiego w porozumieniu z wrocławskim Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w dniach 08–19 czerwca 2020 r. przygotowała akcję „AWF oddaje KREW zdalnie”. Za pośrednictwem mediów społecznościowych (Facebook, Instagram) prowadzono kampanię społeczną, uświadamiającą bezpieczeństwo podczas całego procesu oddawania krwi w czasach pandemii. Samorząd przygotował film promujący oddawanie krwi i zachęcający ludzi do udania się do najbliższego RCKiK, aby podzielić się najcenniejszym darem, ratującym życie. Codziennie publikowano ciekawostki dotyczące krwiodawstwa, informacje, w jaki sposób przygotować się do oddania krwi, a także umieszczono w wydarzeniu mapę regionalnych centrów krwiodawstwa i krwiolecznictwa w kraju, gdzie można oddać krew najbliższej swojego miejsca zamieszkania. Dzięki wsparciu Parlamentu Studentów RP i Komisji Uczelni Wychowania Fizycznego akcja rozrosła się do rangi ogólnopolskiej, co przyczyniło się do zwiększenia liczby dawców krwi w całym kraju. W ramach podziękowania za szlachetny gest wolontariusze z samorządu studenckiego przekazywali pakiety z gadżetami dla osób, które na hasło „AWF oddaje KREW” przyszli oddać krew.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Przez pięć dni we wrocławskim RCKiK w ramach inicjatywy krew oddało 698 dawców.

Dodatkowe wsparcie społeczności ALK i otoczenia

Akademia Leona Koźmińskiego

Typ/profil uczelni Niepubliczna/uczelnia prawno-biznesowa

Strona internetowa www.kozminski.edu.pl

Problem do rozwiązania Odnalezienie się w rzeczywistości pandemicznej.

Opis praktyki Od początku pandemii COVID-19 ALK czynnie wspiera społeczność i otoczenie. Podjęto działania mające na celu poprawę stanu psychicznego studentów i pracowników, a także uruchomiono pomoc doraźną dla warszawskich seniorów i osób w potrzebie. W czasie akcji #GotowiDoPomocy dostarczano im ciepłe posiłki i środki higieny osobistej. Uczelnia wzięła także udział w akcji „Maska dla bohatera”, zainicjowała m.in. bezpłatną pomoc psychologiczną dla studentów i pracowników, zorganizowała Wirtualne Śniadanie Wielkanocne i cotygodniowe spotkania z członkami Katedry Marketingu o tematyce marketingowej – „Marketingowa Domówka”.

Partnerzy praktyki Biznes, lokalna społeczność.

Osiągnięte rezultaty

- #GotowiDoPomocy – dotarło do 1,4 tys. seniorów (pomoc w dostarczeniu ponad 32 tys. posiłków).
- Ze wsparcia dla seniorów i pracowników ALK w potrzebie skorzystało 30 osób.
- Ze wsparcia psychologicznego skorzystało 45 przedstawicieli społeczności ALK.
- Wirtualne Śniadanie Wielkanocne – w spotkaniu wzięło udział 56 studentów i 26 pracowników.
- Cykl 13 „Marketingowych Domówek” został wyświetlony łącznie 17 081 razy.
- Studencka organizacja Kozminski International Society przekazała ponad 500 maseczek dla pracowników Szpitala Praskiego pw. Przemienienia Pańskiego w Warszawie oraz dostarczyła prawie 100 maseczek dla studentów międzynarodowych z ALK.

Działania wspierające w czasie pandemii

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Typ/profil uczelni Publiczna/universytet

Strona internetowa www.up.krakow.pl

Problem do rozwiązania Wszystkie działania były odpowiedzią na potrzeby otoczenia, studentów i pracowników w czasie pandemii.

Opis praktyki Podjęto następujące działania:

- przygotowanie warsztatów psychologicznych online dla dzieci w wieku przedszkolnym, bezpłatne wsparcie psychologiczne dla rodziców;
- produkcja przyłbic ochronnych dla szpitali, służb, pracowników UP;
- akcja #studenci dla nauczycieli – przygotowanie narzędzi cyfrowych do zdalnej nauki języka angielskiego;
- akcja „Studenci uczniom” – przygotowanie materiałów cyfrowych materiałów edukacyjnych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- wsparcie online studentów w kryzysach, przygotowanie domu studenckiego na potrzeby kwarantanny, pomoc dla studentów pozostających za granicą w zorganizowaniu transportu.

Partnerzy praktyki Brak.

Osiągnięte rezultaty Zapewniono bezpłatne wsparcie psychologiczne dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym oraz dla nauczycieli. Dostęp do materiałów edukacyjnych uzyskały szkoły ćwiczeń UP. Psychologiczne wsparcie kryzysowe studentów udzielano online w miarę potrzeb osobom zgłaszającym się do Biura Osób Niepełnosprawnych. Łącznie przekazano blisko 1 tys. przyłbic.

„Wsparcie dla szpitala”

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Typ/profil uczelni **Publiczna/uczelnia ekonomiczna**

Strona internetowa www.ue.poznan.pl

Problem do rozwiązania Ogólnopolskim system wsparcia społecznego szpitali.

Opis praktyki Platforma WsparcieDlaSzpitala.pl powstała we współpracy naukowców UEP, programistów firmy Clorce oraz społeczników – z Fundacji PARK oraz osób indywidualnych. Szpitale deklarują w systemie swoje potrzeby, darczyńcy mają pełen wgląd do potrzeb oraz kontakt do koordynatorów lokalnych. Koordynatorzy to łącznicy między darczyńcami a szpitalami. Pomaganie jest dzięki temu znacznie prostsze i bezpieczne.

Partnerzy praktyki Biznes, organizacje pozarządowe, placówki medyczne.

Osiągnięte rezultaty Z systemu korzysta ponad 600 szpitali i DPS-ów z całego kraju oraz sieć ponad 300 zaufanych, lokalnych koordynatorów zbiórek. System WdS rozwija i utrzymuje 32-osobowy zespół.

#ZostańWDomu i pytaj online o swój biznes

Akademia Leona Koźmińskiego

Typ/profil uczelni **Niepubliczna/uczelnia prawno-biznesowa**

Strona internetowa www.kozminski.edu.pl

Problem do rozwiązania Prowadzenie działalności gospodarczej w dobie pandemii COVID-19.

Opis praktyki Z myślą o społeczności Akademii Leona Koźmińskiego, w tym o właścicielach i menedżerach firm związanych z ALK, wspólnie z firmą Senetic i firmami partnerskimi, stworzono bezpłatną platformę merytorycznego wsparcia biznesowego pytajeksperta.pl. Platforma umożliwia wirtualny kontakt z ekspertami m.in. z obszarów: prawa pracy, prawa cywilnego i handlowego, transformacji cyfrowej, finansów, płynności i zadłużenia, upadłości restrukturyzacji, a także podatków.

Partnerzy praktyki Biznes.

Osiągnięte rezultaty Organizacja 27 spotkań, w trakcie których udzielono pomocy ponad 300 przedsiębiorcom.

Indeks uczelni według klasyfikacji dobrych praktyk z numerami stron, na których znajdują się opisy praktyk z danej uczelni

Lp.	Nazwa uczelni	Wsparcie sprzętowe i środki ochrony	Działania naukowe	Wsparcie psychologiczne	Działania edukacyjne	Wolontariat	Pomoc materialna	Działania komunikacyjno-informacyjne	Inne działania
1.	Akademia im. Jakuba z Paradyża	str. 35							
2.	Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku	str. 35					str. 117		
3.	Gdański Uniwersytet Medyczny	str. 36, 51	str. 63			str. 106			
4.	Karpacka Państwowa Uczelnia w Krośnie	str. 36							
5.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu	str. 37							
6.	Politechnika Koszalińska	str. 37				str. 107			
7.	Politechnika Opolska	str. 38							
8.	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	str. 38	str. 64, 66			str. 109			
9.	Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie	str. 39							
10.	Uniwersytet w Białymstoku	str. 39, 54	str. 65, 67	str. 76					
11.	Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu	str. 40, 44	str. 62		str. 100			str. 125	
12.	Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie	str. 40		str. 77			str. 117		
13.	Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie	str. 41		str. 80		str. 112			
14.	Politechnika Białostocka	str. 41, 46	str. 68					str. 123	
15.	Politechnika Gdańska	str. 42, 46, 51, 54	str. 60						
16.	Politechnika Lubelska	str. 42					str. 121		
17.	Politechnika Poznańska	str. 43, 44, 47	str. 70			str. 109		str. 123	
18.	Politechnika Warszawska	str. 43		str. 82	str. 98		str. 119	str. 128	
19.	Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie	str. 45		str. 86	str. 99				
20.	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	str. 45, 50, 53, 55			str. 100				
21.	Politechnika Wrocławska	str. 47, 52	str. 61					str. 127	str. 131
22.	Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach	str. 48	str. 70	str. 77		str. 103	str. 116		
23.	Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu	str. 48	str. 61						
24.	Uniwersytet Medyczny w Białymstoku	str. 49	str. 71		str. 97		str. 116	str. 124	

25. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	str. 49		str. 79	str. 98	str. 111			
26. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	str. 50	str. 72		str. 91				str. 132
27. Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	str. 52			str. 90	str. 108			str. 133
28. Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte	str. 54		str. 85	str. 96		str. 115		
29. Uniwersytet Gdański	str. 55	str. 69	str. 79		str. 104		str. 125	
30. Uniwersytet Warszawski	str. 56		str. 78	str. 90		str. 121		
31. Collegium Civitas		str. 59	str. 80					
32. Dolnośląska Szkoła Wyższa		str. 59	str. 86	str. 94		str. 120	str. 126	
33. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza		str. 60						
34. Wyższa Szkoła Humanitas		str. 63, 65		str. 95, 99				
35. Politechnika Śląska		str. 64, 72, 73		Str. 94				
36. Akademia WSB		str. 66						
37. Warszawski Uniwersytet Medyczny		str. 67	str. 75		str. 110		str. 127	
38. Szkoła Główna Handlowa w Warszawie		str. 68			str. 107, 110			
39. Akademia Leona Koźmińskiego		str. 69		str. 93			str. 126	str. 132, 133
40. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach		str. 71	str. 75, 82		str. 105	str. 118		
41. Uniwersytet Łódzki			str. 76, 83	str. 91	str. 111	str. 119		
42. Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu			str. 78	str. 92	str. 108			
43. Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej			str. 85					
44. Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna			str. 81					
45. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Elblągu			str. 81					
46. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie			str. 83					
47. Wyższa Szkoła Menedżerska w Warszawie			str. 84	str. 96				
48. Wyższa Szkoła Zarządzania i Ochrony Pracy w Katowicach			str. 84					
49. Katolicki Uniwersytet Lubelski im. Jana Pawła II				str. 89		str. 115		
50. Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu				str. 93	str. 105			str. 131
51. Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie				str. 95		str. 120		
52. Powiślańska Szkoła Wyższa				str. 97		str. 118		
53. Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie					str. 103			
54. Wyższa Szkoła Agrobiznesu w Łomży					str. 104			
55. Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku					str. 106			
56. Wyższa Szkoła Zarządzania i Informatyki w Bielsku-Białej							str. 124	
57. Wyższa Szkoła Gospodarki							str. 128	

Ministerstwo
Funduszy
i Polityki Regionalnej

Ministerstwo
Edukacji i Nauki